

311168

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

Vol. 14

జెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మేనెల 13-వ తేది గురువారము

No 36

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర శ్రావణమాస శుద్ధ ద్విత్వీయ ౨.

సంచిక 3౬

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారితే వేలవేలు యోగ్యతావ్రతులు పొందియున్నది. సంపదాప చిటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మూన్పును, వాయువుపొట్ల బాపును,
వార్షపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భదరించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చిమలు పట్టుబునిన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

దక్క-నిడబ్బీతో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టిపీఠి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ఇదివరకు మాప్రదర్శనశాలకు రానివారు దయచేసివచ్చి ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన

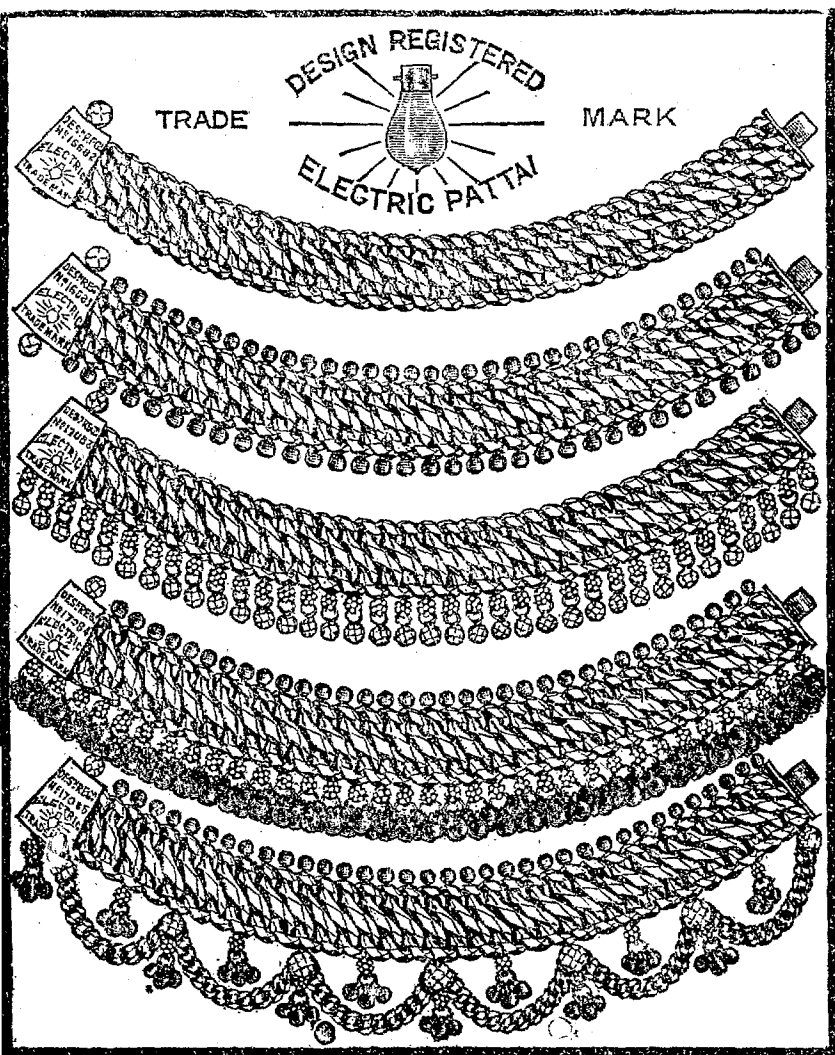
649-2

మానమృతము, పనితనము, న్యాయము, మీకు విశదమగును

ప్రస్తుత సమనాగరికతకు తగినట్టి లోలాకులు, పుష్కరాగముల తోడులు, చేసరులు, క్లావరులు ముక్కుపుడుకలు
అంటుపోగులు, వెండి తిరుగుచెంబులు, టీ సెట్లు, టెన్నిసు కప్పులు, అనేక విధములగు ఉంగరములు, బహుమాన
పతకములు మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి లేనివి ఆర్డరుచ్చిన అతిథ్యంలో తయారుచేసి యిచ్చెదము.

ముఖ్య గమనింపు:- సీమ వెండికి, సవరం బంగారుకు, మేలురకంపుష్కరాగములకు గారంటి
యిచ్చెదము. తృప్తికరముగాలేనిచో వైకమువాప నిచ్చెదము. 1842
ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి, నగల వర్తకులు,
25 చెవాబజాగర్ డు, బదారు

నూతనముగా ప్రదర్శించబడెన
"ఎలక్ట్రిక్"

పట్టెగొలుసులు

మొదటితరము

వెండికి గ్యారంటీ

పే పెంటు ఆఫీసున రిజిస్టరు
చేయబడినది ప్రైడు మాన్యు-
రిజిస్టరు అయినది
ఆర్డరులపైని గొలుసులు
వి పి ద్వారా పంపించ గలము
కాళ్ళకొలయు ఎంతతూనిక
వెండితో గొలుసు చేయవలసి
నదియు వ్రాయించ కోరెదము
వెండికి నా నాటి ధరల చార్జీ
చేయదుము

జత 1-కి మజూరి

నెం.	రూ.	పైస.	చిన్నపైస.
నెం. 1	రూ. 6	రూ. 4	
నెం. 2	" 7	" 5	
నెం. 3	" 8	" 6	
నెం. 4	" 8	" 6	
నెం. 5	" 9	" 7	

సోల్ ప జెంటు:-
నారాయణదాస్ పీట్రి,
191. చెవాబజారు, లోడ్.
మదరాసు,

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp
Imperial Telegraph College, DELHI

కొను థి యే టరు 2253

12 5-26 బుధవారమునండి 14-5-26 శుక్రవారమువరకు
ప్రతివారము 2 ప్రదర్శనములు సా॥ 6-15 గం, రా॥ 9-30 ని॥

నెల్లగ్రముయొక్క జయము నెత్తురు ప్రవాహములతోను,
భయోత్పాతములతోను నిండియుండును
బ్లాక్ సర్క్యుల్ లో నున్న

"కైయిటన్ హెట్"

ప్రదర్శించబడును, ఇది అంబరకిం ఇష్టమైంది సుంక
వియ్యకుండ రహస్యముగ పరుకులను ఎగుమతి దిండుతీయు
వారికిని, పత్రికాధిపతికిని జరిగిన కలహమును గట్టించి తెలుపు
బాధను గలిగించు కథ 5 రీల్స్ గలది అనేక ఉద్రేకమైన
విషయములు గలవు

మహాద్రాక్షాది చూరము

శ్రీలగ్నాశ్రయ వ్యాధులకు సంజీవి. మేహము, ఋతు
కుల, ఋతుబద్ధము, వంధ్యారోగము, మొ॥ వ్యాధులను హరిం
చి సంతానవతులనుగా జేయుటయందు దిది శ్రేష్ఠమయినది 20
దినములందుగల డబ్బీ 1కి రు 1-0-0. వి. పి. అ 6
(కృత్యాగు శిచితము) 8351 2
పి.వి. అందుకో, ఆయుర్వేదమాజం పెరిచేప-పల్లె, రు॥

నాలుగుభాషల నిఘంటువు

ఇందు కుమారు (5000) అయిదువేల తెలుగుమాటలు ఆకారాదిగా వ్రాసి వానికెదురుగా హిందుస్తాని, ఇంగ్లీషు, ఆరవము పదములు చేర్చబడినవి, ఏపదము కావలసినను వెంటనే గ్రహింపవచ్చును ఇదివరలో ఇట్టి గ్రంథము వెలువడి యుండలేదు; ఇది చదివినచో గురుసహాయ ముక్తరతేకుండ పైభాషలు మాటలాడు శక్తి కలుగును. ఇది స్కూలుమాస్టర్లకు, విద్యార్థులకు, లాయర్లకు, గుమాస్తాలకు, వర్తకులకు, ప్రయాణికులకు, పండితులకు, పామరులకు సమస్త జనులకు, మిక్కిలి యుపయోగించును. వెల 8 అణాలు మాత్రమేగాని 800 రూపాయలకు మించిన సహాయ మొనరింపగలదని నిరాఘాటముగఁ జెప్పవచ్చును.

వేశ్యాసహవాసఫలితము

(పద్యకావ్యము) వెల 4 అణాలు

ఇది బెంగళూరులో జరిగినకథ ఒక లుబ్ధుడత్యంత లాభమున సమితిని త్రవ్వఁగూడఁ బెట్టుటయు నాతని కుమారుఁడు వేశ్యాలోలుఁడై తద్విత్తమంతయు వేశ్యకర్మించి తుదకు దానిచే పెడలగొట్టఁబడి యడవుల పొలైపోవుటయు, మిక్కిలి చక్కవ్రాయబడినది. లుబ్ధునము, వేశ్యామాతృవర్ణనము జదువుచో నవ్వు పుట్టకమానదు. ఇందలి నీతికృంగార పద్యములు చదివి తీరవలయును ఇది చదువ మొదలిడుచో పూర్తియగువఱకు విడువ బుద్ధివోడదు.

చిరునామా:— దాచరి లక్ష్మణస్వామి పిరాపురం, (గోదావరిజిల్లా)

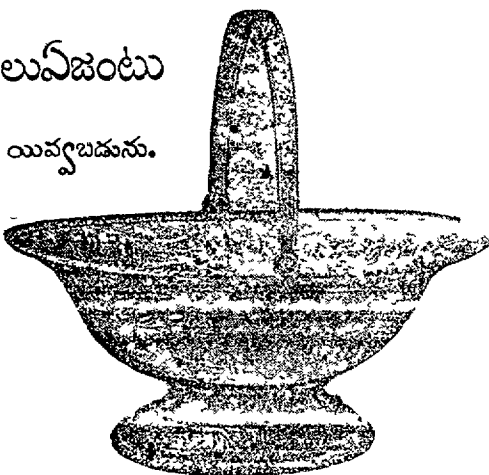
1827

శ్రీ లక్ష్మీ వర్క్కు స్థానివిజంటు

మీ కోరికప్రకారము నగలుతయారుచేసి యివ్వబడును.

అన్నివిధములైన బంగారు, వెండి నగలు, వేడుకసామానులు గాజులు, గొలుసులు, గడియారం గొలుసులు, నాగవత్తులు మొదలగునవి పాతదముగా తయారుచేసి యివ్వబడును మావద్ద తయారుఅగు యావత్తు సామానులకు యంత్రసహాయముచే, జక్కగాను, అంశముగాను, భ్రమింపఁ జేయు మైనంగుల యలట్రోఫ్లేటు గలవిగా యుండును. యింకా అన్ని విధములయిన నీమకములముల కట్టడపుపనులు చేయబడును. యొకతూరి మా వద్ద ఆర్డరు యిచ్చినచో మీకు సంపూర్ణతృప్తి చెందెదమన నమ్మకము గలదు. వర్తకుల మాకంపిసీవల్ల మంచిలాభము పొందవచ్చును

తండ్రివిలాసం
“నత్యవర్క్కు”

పొవయిటరు, మే. నత్యనారాయణాచారి,
సెం 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యరు వీధి, మద్రాసు

అక్షరహంసలు

ఆపూర్వశైలి భజనకీర్తనలు అపురూప పద్య రత్నములు ప్రతికీర్తనచరణముల ప్రథమాక్షరములు చేరిన భగవన్నామములగును. వెల పోస్తేజి గాక 8 అణాలు.

చిరునామా:—గోపరాజు వేంకటసుబ్బారావు,
8 పైర్డు మాజూరు క్యాఫుకీపరు, కాకినాడ.

హిందీ పుస్తకములు

హిందీ (జాతీయ) భాషను తెలుగుసహాయమువల్ల నేర్చుకొనుటకు వీలయిన సులభ శైలిని వ్రాయబడినవి.—

1 హిందీ స్వర్యభిని 0-12-0 2 హిందీ నిఘంటువు 5-0-0 3. తెలుగు హిందీనిఘంటువు, 1-0-0

హిందీ తెలుగు వ్యాకరణము

(తేలికపాటి పం శివప్ప శాస్త్రిగారు)

క్రొత్తగ వెలువడినది స్వయంసహాయమున కొలది రోజులలో శుభ్రముగ హిందీ భాషను ఆభ్యసించుటకు వీలగునటుల ఈపుస్తకము వ్రాయబడినది. ఇది సర్వ హిందీ వ్యాకరణముల యొక్క సారము వెల 0-14-0 హిందీప్రచారక — మాస పత్రిక సం॥ చం॥ 1-8-0 పుస్తకముల క్యాటలాగు ఉచితము

హిందీప్రచారకార్యాలయం,
ట్రెస్టిక్ మద్రాసు.

విజయచగరనివాసులగు బ్రహ్మశ్రీ మదబ్బా డాది భట్ట నారాయణదాసుగారు రచించిన

శ్రీ యథార్థ రామాయణము

పారికథారూపక పద్యగద్యగీతప్రబంధము ఇందు శ్రీరామ జననము, శతకార్యము, పాదుకాపట్టాభిషేకము, సుగ్రీవసఖ్యము, హనుమత్సంబోధము, సామ్రాజ్యస్థితియను నాత్యావస్థలు. పారికథాకాలక్షేపములకుం బరికినవచ్చును దీనివెల పోస్తేజిగాక రు 2-8-0. గ్రంథకర్తగారికి పలసినవారు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను

1125

నాటక పోటీపరీక్షలు

ఎల్లరు చూడదగినవి

కాకినాడలో

పోటీపరీక్షలు

“శ్రీరామ పాదుకానాటక”

శ్రీరామసమాజము (రామారావుపేట, కాకినాడ) వారి యాదరణమున జరుగును తేట్లు సామాన్యము.

15-5-26 తేది రాత్రి ప్రారంభము శ్రీ సంగీతనాట్య మండలివారు (బెజవాడ) సుప్రసిద్ధనటకులచే ప్రదర్శింపబడును డాక్టరు లంక రామారావు ఎచ్. ఎం. సి. బుద్ధవరపు జగ్గరాజు, సెక్రటరీలు.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

జాతకనలు లేక ప్రశ్న వ్రాయు కాలము తెలుపవలెను భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రూ 100 పై ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. ఒక సంవత్సర మాస, వార్తలము వ్రాయ. రూ. 2-0-0 ఏ పి చార్జి ప్రత్యేకము.

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి,
(చిత్తూరుజిల్లా)

వస్తుగుణ దీపిక

అయిదువ మాస్సు సూతనాంశములం జేర్చి ముద్రించితిమి ఇందు సమస్త వస్తువులు మూలికలు, కాయగూరలుల ఫలములు ఆహార పదార్థములు మొదలగు వానియొక్క గుణగుణ దుర్గుణములు జక్కగ వివరింపబడినవి దీని సహాయమువలన ఆరోగ్యమును బడయుగలరు ప్రతి గృహమందును నీగంధ ముంచదగినది వెల రు 5-0-0 పాస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

యర్రా జగ్గారావుబ్రదర్సు, రాజమండ్రి.

రోమహరి డబ్బి 1-కి రు 0-8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చురు నలుచెక్కు దంటులు బయటకు రావు. రోమములు రాలిపోవును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

శ్రీ వీరేశలింగ స్మృతివద్యములు

శ్రీయుత గరిమెళ్ల సత్యనారాయణగారు

కా శ్రీమంతంబయి, సమస్తసీంద్రయంతమై, చిద్విపితంబై, సురస్తామావాసమునై, చయాయంతమునై, శోభింపు నీవ్వర్ధపుంధామంబందుననుండి యొక్క తృటిమాత్రంబైన మాధావణింబ్రేమం జూడుమటంచు వేడెడ మహాపీఠేశలింగప్రభో.

నీ జనసంఘములకును చవులుపుట్టంగ జేయు

గడ్డగంధంబులు కట్టివేయి

అవనీతులను బరియాచ మాడెడునట్టి

ప్రహసనంబులకు లోపంబునూటె

ఉన్నతాశయముల కుతాహమునుగూర్చు

ఘనబోధనలకు బింకంబు తగ్గ

విఘ్నంబులకు గడ్డవిధ్వంసమునీయు

కార్యదీక్షకును నిల్కడలువాడె

తే. గీ నీవు చనినది యాదిగా నిఖిలమైన

తెలుగు దేశంబునకు నొక తెగులువాడె

అచలవిశ్వాసమే యల్లాడుచున్న

మమ్ము నొకసారి కనుము ప్రేమాద్రిచ్చిష్టి.

నీ. దాస్యంబునందు వృధామోహములుమాని

స్వేచ్ఛభావము ప్రజ్వరిల్లువేళ

ఆశయంబుల నూత్నిమా మార్పులదయించి

జాతీయతయరేకు సాగువేళ

జనసంఘములకు జంఘామారుతమువోలె

ప్రసరించగల తెల్వి బరగువేళ

జ్ఞానంబునకును విచ్చలవిడిగాఁ బాగు

సాధనంబులుచేతఁ జరుగువేళ

తే. గీ జాతీయని భావముచు ప్రభావీయించు

పేరనుచు తుచ్చపాదనల్ పెంచుకొనుచు

సవయ మాముందు నీవొక్కసారి నిలువ

నెట్టులందునో యని యూహ పుట్టుచుండు.

నీ. తుచ్ఛిలములు గంతులు వేయలేనట్లు

కంటకంబులు దారి కడనుబెట్టి

కపటంబులకుదారి కలుగకుండెడిరీతి

చెలుగుదీపములు త్రోవలనుబెట్టి

కృత్రిమంబులకు సం కెలలునూడెడిరీతి

అలఘుతరంపు రక్షలను బెట్టి

సత్యంబునకు ప్రతి స్థాపనంబొనగూడ

నా నాదితల తోరణములుగట్టి

తే. గీ స్వర్ణముననుండిదేసితా సంఘమెల్ల

విమలకల్పక కుసుములతో వేళ్లఁజల్లి

దీపనలు చెప్పఁబనిసేయు తెన్నెకింత

నీవచూపించవలయు మనసీవర్చ

చ. తలలనునెత్తెనుద్యమి భానములెన్నియొ, కానివానికిన్

బలమును సాయము స్సృజనవంద్యమూర్త్యము, దీరపోహం

బలవడ, విన్నినీవొకడ వై యెటుత్పిత్తివోయిత్తోల్లిన

స్త్రులముగ, నీసదుద్యమము నూరిజనంబులు మెచ్చనెల్లవే

చ. జనములు రాళ్లచాన పరజ్జలెడివేళను, నెవ్వరేనిస

జ్ఞనములొకింతగాకొసరి సత్వేదిసాయమెకాని, వేఱుది

కున్నుదిశలేకయుండులెట్టి క్రొత్తగునుద్యమముని నీవ్వజం

బునెపయికెత్తినావునిను బోలుటయన్నను సంతసాధ్యమే.

చ. జనులకు నిష్టమై, నిఖిల సన్నుతమై ఘనగాంధీప్రోక్షమై

గొనబగు నుద్యమంబునిట కోటిజనంబులమేనిగూడి మా

మనములలోనిలేమల మార్గొన జూలని తారణంబునకొ

రునియలుగాగఁచెందుటలు తోమటచేతనో నవ్వెదట్టులకొ

నీ! పోరాడితివిదురా చారంబుకెదురుగా

సాహసంబున కల్ల సానబెట్టి

ఓడించితివివైరి యూధంబుబాఱగా

శూరత్వమున కొక్క సొంపుపెట్టి

బోధించితివొత్త పోకడల్నీటుగా

తొలిపడతులకున వ్యులకుగట్టి

తెలిపించితాండ్రవ్యక్తిత్వముదిటముగా

దరివారలెరుగనీ భ్వజముపట్టి

తే. గీ! తేజరిల్లితివయ్య దేవీప్రభుగను

దేశమెల్లయుఁగన్నులు తెఱవనపుడు

కనులుతెఱచియు, తెఱవని కరణిమేము

గర్వమునముందుగలికాను కొనము, గనుము.

క! నీనామస్మరణంబున

మానాల్కలు గరిమగూనక మానవు నీనక

ధ్యానంబున మామదులును

జ్ఞానము మానమును గొనగ జూలతె యెపుడుకొ

భారతశాసనసభ - హిందూదేశము

స్పెండరుగారి అభిప్రాయములు

కె యె స్పెండరుగారు హిందూదేశమునుగూర్చి తాము వ్రాయుచున్న వ్యాసములలో 18 వ వ్యాసముందు "వెట్టుమిక్ పర్వ గెజెటు" వందీట్టు (వాసిరి -

హిందూదేశ మిప్పుడేసిరియం దున్నదో తెలుసుకొన గోరువారు డిల్లీలో ఆ సెంట్రీ సభ జరుగునపుడు గ్యాలరీయం దు కూర్చుండి అచ్చట జరుగు చర్చలను వినుట తప్ప చేయవలసిన పనిలేదు. నేనీదివరకే ఆ సెంట్రీ సభను గూర్చియు ఆసభలో జరుగు పనులను గూర్చియు చెప్పియుంటిని. ప్రస్తుతము అవి యట్లే యని అనుకొందుము

సభాభవనము

ప్రస్తుత సభాభవనమును విడిచి కొద్దిరోజులలో నూతన డిల్లీయందలి నూతన భవనముచే యిక్కముందు నుండియు ఆ సెంట్రీ సభలు జరుగును కాని ఆభవనము సాగనైనదే. అంత ప్రమాణము గల ఏయూరపీయను సంఘమునకైన నది చాలను. పరిమాణమునందు కామున్సు సభకును యూరపు ఖండమునందలి సభా భవనములకు నివి మధ్యగా నున్నది. బెంచీలు గుట్టలు నాడము ఆకారముగా ఏర్పాటు చేయబడును. నడుమను రిపోర్టరుల కొరకై ఒక బల్క యేర్పాటు చేయించబడును. సభ్యులు మాట్లాడుటకు ప్రత్యేక ప్రదేశములేదు. ఎవ్వరు మాట్లాడినను వారి వారి స్థలములయందుండియే మాట్లాడెదరు. బ్రెజర్ "బెంచీ"యు, "అప్రోజిమన్" ఫ్రంటు బెంచీ"యును గుట్టలు నాడకారమునకు రెండు కొనలుగా నుండి ఒకదాని నొకటి చూచుచుండును ఆ సెంట్రీ సభ కేదరుగా చాందినీక్రింద నమర్చబడిన యొక వేదికపై ఉద్వోగపు దుస్తులను ధరించి అధ్యక్షుడు కూర్చుండియుండును. అయినను కుడివైపున ప్రభుత్వమువారు వారికి చేయూతగానుండు (కొద్ది మంది భారతీయులతో) బ్రెటిష్ అధికారులను కూర్చుండురు. ఆయన కెడను వైపున హిందూదేశములోని వేర్వేరుపక్షములు కూర్చుండియుండును. పీఠిలో కొందరు యూరపీయను దుస్తులను ధరించెదరు. కాని చాలమంది తలగడ్డలు తెట్టోపిలుధరించి వ్రాచ్యుడేపు దుస్తులనే వెల్లడించుచుండురు కొంతమంది బ్రాహ్మణులదుస్తులకు రాజకీయమైనమార్పుగా వచ్చిన గుమాస్తాలు ధరించెడి దుస్తులంటివి ధరించి కూర్చుండెదరు. కార్యక్రమము నాకు తెలిసినంతవరకు చాల విషయవిధేయతతో నడుపబడును. ఎంతయు ప్రేక పూరితుడైనను స్వరాజ్యవాదికూడ అధికారియగు మంత్రిని "గౌరవనీయుడగునాన్నే హితుడనియే చెప్పవలెను" అల్లరును అధ్యక్షునకు విన్నవించి ఆయనయాజ్ఞకు విధేయులై యుండురు.

పక్షములలో పరస్పర సంబంధములు

కేవలము దుర్భాగముతో కూడుకొనిన రాజకీయ వాతావరణమునకును రాజకీయపక్షములు వారివారిపనులను చేసుకొనుచు ఒండొరులయొడకు ధర్మముగా ప్రవర్తించెడి వాతావరణమునకును గల వ్యత్యాసమును గూర్చును పార్లమెంటులో అనుభవముగలవాడు తెలుసుకొనగలడు. లేక తెలుసుననియైన అనుకొనును భారత రాజకీయములలోగల కుత్సితమును వినియుండుట చేత ఆ సెంట్రీలోగలవచ్చు వ్యాపకమునుగూర్చి నాకాశ్చర్యము జనించినను ఆయాశ్చర్యము నాకు సంతోషముకే కలుగజేయుచున్నది. శభానాయకుడగు పర్ ఆల్లెగ్గాండరు మడ్డిమెనుగారు "వెధవప్రభుత్వము"ని తిట్లు స్వరాజ్యవాదులతో స్నేహముగా నుండున్నట్లే కనబడుచున్నారు. పర్ ఛాన్సుయిర్ని నుగారు మిక్కిలి చాక చక్కముతో ఎవ్వరికిని కోపంకాకుండమాట్లాడెదరు పండిత మోతీలాల్ ాహ్రూగారిని గరించియు బ్రెటిష్ వారిచేతను భారతీయులచేతను సమానముగా గౌరవవింపబడుచు పార్లమెంటరీపద్ధతిలో మాట్లాడెడు రాజకీయ పితామహుడగు లాలాబజపతిరాయగారినిగూర్చియు తక్కువగా చెప్పటకు వీలులేదు. రైల్వేసర్వీసులను భారతాయత్తమైనద్యువిషయమై జరిగిన చర్చలు నాకు ముఖ్యముగా నచ్చినవి. రైల్వేలలో ఇంతమంది యూరపీయనుల కింతమంది భారతీయులను నియమించెదమని యిచ్చిన వాగ్దానములను ప్రభుత్వమువారు చెల్లించుట లేదని యీ ప్రశ్నను రెచ్చిన స్వరాజ్యవాది ఆవిషయములను చాలకాంతముగా చెప్పి యూరపీయనలను తోలివేయునట్టి యుద్దేశ్యమే మాత్రమును లేదని తెలియజేసెను. కాని వెంటనే హోంమంబరు తప్పుపడినపుడు దాని సంగీకరించెను ప్రభుత్వము పక్షమున జవాబు వచ్చినపుడు ప్రతివాదును సంతుష్టుడైనట్లే కనబడెను ఇరుపక్షములవారిని పార్లమెంటులోవలెనే అభినందనములుగూడ జరిగెను.

దానినిగరించి ఎక్కువగా చెప్పట నాకిష్టములేదు

రైల్వేగార్డెనుగో చాలభాగమును ఆధిక్యంభ్యులును త్రోసివేసెడి దినమునకు ముందటిదినమున వారిపీటు నములు జరిపియుండినయెడల రైల్వేసర్వీసులన్నియు నొక్కసారిగా నిలిచిపోయి యుండవలసినది. కాని అది అంతవరకురాదు అవసరమైన ఖర్చును వైస్రాయి సర్టిఫైచేయును లేకున్న స్టేటుకొన్నింటి దానిని నిల్పును. అంతయు పూర్వమువలెనే జరుగును. ఇదియే ద్వంద్వ ప్రభుత్వమునందున్న లోపము. అధికసంఖ్యాకు లేమిచేసినను ఏమియు సంతోషవింపదని తెలిసినప్పు డీర్బాన్యధ్యక్షకు ప్రోత్సాహము కలుగును ప్రతికూలపక్ష మంతివరకు పోయినప్పుడేదో యొకటి జరుగవలసియున్నది. కాని అదియేమియో నేనిప్పుడు సిద్ధాంతీకరించి చెప్పలేను. రాష్ట్రములలో అపకారకారణములు కానటువంటి రాజకీయ పరిశోధనలకు కేంద్రప్రభుత్వ యంత్రముకు భారతశాసనసభ గురికాజాలదు. మరియు ప్రభుత్వము వారికిని రాజకీయవేత్తలకును విరోధభావము లుండుటవలన రాజప్రతినిధి పరిపాలనాయంత్రమును చట్టమునుండి కష్టించబడును కాని రాష్ట్రములలో వొట్టురానపుడు రిజర్వకాఖా విషయముల నెట్లు పట్టపరిమాణమునకు తగ్గించెదరో అట్టిపద్ధతి నే యీవిషయములలోకూడ ఏర్పాటుచేయవలెను

అధికారులు అప్పుడు, ఇప్పుడు

ఈకార్యక్రమములను జూచినట్లయిన "లాస్టు డొమినియను" గ్రంథకర్త నిలుపున నీరైపోవును లాబరు ఆక్టరు చక్రవర్తుల వెనుక రాజ్యము చేసెడివారు కాంతియే ప్రధానముగా గల హిందువునకు తమ చర్యలను గరించి సమాధానము చెప్పకొనుటయు వాని ఫిర్యాదులను శ్రద్ధగా వినుటయు పార్లమెంటరీ ఆసెంట్రీలోవలె వానితో సాయిలా సాయిలాగా మాట్లాడుటయు చూడ ఆయన కసహ్యముగా నుండును ఇదంతయు కోటకు మైలుదూరములోనా? వయూర సింహాసనము నీడలోనా? 14 సంవత్సరములక్రింద నేనిచ్చట నున్నప్పుడు మింటో మార్లే సంస్కరణములను గూర్చి నేను అధికారులతో మాట్లాడితిని వారు పరిపాలించినవోట వాదించుటకును ఆశీస్సులనండి బయటికివచ్చి తమనోటనండి వెలువడు ప్రతిమాటను వ్రాసుకొనుటకై సిద్ధముగా కనిపెట్టుకొని యుండు రిపోర్టరులు గల ఆ సెంట్రీలో ప్రవేశించుటకును వారు భయపడిరి అది బాండునందు లేదని వారు చెప్పుచువచ్చిరి. బహిరంగముగా మాట్లాడుట తమ కలవాటు లేదనియు చర్చలో భారతీయులే తమను గెల్చెదరనియు అది తమ ప్రతిష్టకు భంగకరమనియు వారు చెప్పుచువచ్చిరి. చాలమంది ప్రాత యుద్వోగులు మరుసటి సంవత్సరములలో తమ కాలమైన వెంటనే హిందూదేశములో తమ పని యైనదని సంతోషించుచు భారతీయుల క్రింద నేన చేయవలసియుండు సర్వీసులో తమ కుమారుల నెప్పుడును ప్రవేశపెట్టవని బాపలు గైకొనుచు ఇంతటితో తమ్మును విడిచినందుకు భగవంతునికి నందనము లర్పించుచు ఇంగ్లాండునకు బోయియుండిరి

14 సంవత్సరముల తరువాత నేను తిరిగి రాగా అధికారులలోనే ప్రజాహిత కార్యముల యందు తమ కెంతో అభిలాష గలదని చెప్పనట్టి పార్లమెంటరీ పద్ధతిలో వారి ననేకమంది ని జూచితిని. అదేవ్యక్తులు అధికారులుగాను ఎన్నికసభ్యులుగల ఆ సెంట్రీలోను పార్లమెంటులోను అధ్యక్షులుగాను నాయకులుగాను గల ఆధునిక ఇండియను సర్వీసువంటిది ప్రపంచముందు మరెచ్చటను లేదని నేను తలచెదను. ఈరెండుపనులును కలిపి యుండుటచేతనే ఇండియన్ సర్వీసు ఆకర్షణీయముగా నున్నది. నేనుగూడ యువకుడనై యుండిన యెడల అధికారపదవితో పాటు పార్లమెంటరీ చర్చగూడ గలపదవియందుండుటకు సంతసింపియుండును నిర్వాణవిధానపద్ధతులను దానికిగల హద్దులను ఏమైయున్నప్పటికిని సభ కెన్నుకొనబడిన భారతీయునితో దగ్గర సంబంధ మేర్పడుటవలన బుద్ధి విశాలమై తెలియనివిషయము లనేకములు దృష్టిలోనికి వచ్చును వాడెంత కాదన్నప్పటికిని భారతీయుడుగూడ తప్పక విని ప్రభుత్వమువారి దృక్పథమునుగూడ తెలుసుకొనగలడు ఎంతోమంది మూగవై వాదనకు నిలువజాలని మూఢులగు రాజకీయవేత్త లున్నారనుటలు వాస్తవము. కాని వీరిని వెక్కుమిచ్చురు మధ్యతిరగతి రాజకీయవేత్తలతో గాక మనలోనే కొంతగావచ్చి వారితో పోల్చవలసియున్నది తాముక గొప్పతరగతికి చెందియున్నా మను జ్ఞానముతో ఇంగ్లాండునందు పునస్సంపించుట యెట్లుండునో తాముక పెద్దజాతికి చెందియున్నామను గర్వముతో హిందూదేశమునందు పునస్సంపించుటగూడ ఇదియు అవేషమైన మనోవైఖరిని దెల్పుచున్నది. అట్లు మాట్లాడునపుడే చెతమునంచెనను ఓరిమిక్లిగి యుండుట దుస్సహానుకాని ఓరిమితో అదేమియో అట్లు మాట్లాడుటకు కారణమేమియో తెలుసుకొనినట్లయిన దానికి తగిన ఫలము చేకూరగలదు

పర్లమెంటు సర్వీసు

హిందూదేశమునందున్న పర్లమెంటు సర్వీసునకు పరిపాలనాశక్తి ఎంత యవసరమో రాజకీయజానమును అంత యవసరమో

కాంగ్రెసు-కామను వెల్లుచట్టము

శ్రీయుత బి. శివరావుగారి లేఖ

డాక్టరు బినెంటుగారి చట్టమును పరిశీలించుట కొక ఉపసంఘము నేర్పరుపవలెనను తీర్మానమును అహమదాబాదు లో భారత కాంగ్రెసు సాయి సంఘసభలో పండిత మోతీలాలు సహజంగా రుభవాదింపగా ఆచట్టము పార్లమెంటు సభలో తొలిసారి ఆమోదింపబడువరకును బినెంటుగారు కాంగ్రెసువారిని గణనచేయలేదు గాన దానిని పరిశీలనగూడదని చాలమంది ఆశ్చర్యించిరి. 1925 డిశంబరులో మొదటి ముసాయిదా సిద్ధమైనది నేషనలు కన్వెన్షను మొదటి సభ జరుగగానే బినెంటుగారు బెల్గాం కాంగ్రెసుకు వెళ్లి సకలపక్షములకును కాంగ్రెసులో ప్రవేశమును కలిగించుటకు ప్రయత్నించిరిగాని లాభముగలగలేదు. 1924 జనవరిలో డిల్లీలో సకలపక్ష సభ జరిగినపుడు యీచట్టము నకలను స్వరాజ్య ఉపసంఘము వారికి సమర్పింపగా వారు చర్చించి చాల సవరాలను చేసిరి. వారినివేదికను సకలపక్ష మహాసభవా రామోదించలేదు 1925 ఏప్రిలులో కాన్ఫరెసులో నేషనలు కన్వెన్షను సభలో చట్టము స్థిర పరు ప బ డి న పి మ్మ టు 1925 మే లో కలకత్తాలో భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరిగినపుడు గాంధీగారి నూచనప్రకారము బినెంటు గారాసభకు వెళ్లిరి ఆసభకు నిర్ణీతసంఖ్య రావందున సభ జరుగలేదు గాన చట్టము ప్రతులను సభ్యులకు పంపి అభిప్రాయములను తెలుపగోరెదనని గాంధీగారు బినెంటుగారి కెరిగించిరి గాంధీగారికి కావలసిన ప్రతులను బినెంటుగారి రిచ్చిరి. అపుడు చిత్తరంజన దాసుగారికి జబ్బుగా నున్నందున ఆయన డార్జిలింగులో నుండిరి గాన బినెంటుగారు డార్జిలింగు వెళ్లిరి. అపుడు జరిగిన సంగతులనుగూర్చి పత్రికలలో నిదివరకే ప్రకటింపబడెను. గత నెవ్రెంబరునెలలో పాట్నాలో భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ సభలోగూడ చట్టమునుగూర్చి ఒక తీర్మాన ముపవాదింపబడెను గాని దాని నెవరును అనువదించినందున చర్చింపబడలేదు ఈ సంవత్సరము ఫిబ్రవరినెలలో ఢిల్లీలో భారతశాసనసంఘము సభ్యులు 40 మంది యిష్టగోష్టిగా చట్టమునుగూర్చి చర్చించిరి ఆ ఫలితము రహస్యము గాన వెల్లడింప వీలులేదు. ఆసభకు శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారును స్వరాజ్యపక్ష నాయకులనుగూడ వచ్చిరి

అట్టివో బినెంటుగారు కాంగ్రెసును గణనచేయలేదనుట చాల వింతగా నున్నది

సత్యమూర్తిగారే ఆసభలో చాల ఆక్షేపణలను చేసియున్నార గాని 1928 లో ఎన్నికలు జరుగుటకుముందు శత్యమూర్తిగారు నేషనలు కన్వెన్షను నియముల సంగీకరించి ప్రమాణమచేసిరి. అంగువలననే మంజేరి రామయ్యగారు పోటీగా నిలువలేదు. డాక్టరు బినెంటుగారుగూడ చాల తోడ్పడిరి గాన నిపుడు సత్యమూర్తిగారు రాచట్టము నాక్షేపింప గూడదని న్యాయండియ ప్రధాన వ్యాసమున విమర్శింపగా యిచ్చుడైనను ఆచట్టమును కాంగ్రెసులో నుపవాదించుటయు వారామోదించుటయు జరిగినవో దానిని నామోదించుటకు నాకెట్టి ఆక్షేపణయును లేదని 12-4-1928 వ లేదని సత్యమూర్తిగారు వ్రాసిన శివరావుగారు వ్రాసిరి

రమై కన్పడుచున్నవి. దానిలో చెడుగు ఎచ్చట నున్నదనగా పూర్వము రాష్ట్రములలో పేదవారలనడుమ పరిపాలనావిధులను గడుపు కాలమంతయు ఆ సెంట్రీలోను శాసనసభలోను వచ్చు ప్రశ్నలకు ప్రభుత్వపరిపాలనను సమర్పించుచు ప్రశ్నలను తయారుజేయుటలో వినియోగింపబడుచున్నది ఈరెండు పనులు సమానమైన తృప్తికరముగా నిర్వర్తించుటకున్న మమ ఘ్యులు చాలరు. హైందవప్రజాభిప్రాయముతో పరిపాలనకు దగ్గర సంబంధమేర్పడి ఎంతో ప్రమాదములను కలిగించెడి తప్పులను దిద్దుకొనుటయే దానియందు గల మేలు. ఏది యెట్లయినను కాలము మారుచున్నట్టి యీపరిస్థితులందు రాజకీయ విజ్ఞానము నందును పరిపాలనా పద్ధతులందును సమానమైన మేధానంపత్తి గల వైస్రాయిని గలిగియుండుట చాల అదృష్టము ఈకాలపు చరిత్ర యింతన వ్రాయవలసియున్నది అది వ్రాయబడినప్పుడు విల్ల బ్రెటిష్ హిందూదేశచరిత్రలో రీడింగుప్రభువు కాలమును డెక్లియి ప్రాముఖ్యమైనదిగా కనబడునని నానమ్మకము.

నబర్తయొడంబడిక భగ్గు మగుట

లాహోరు ట్రిబ్యూను ప్రతికా వ్యాఖ్య
నబర్తయొడంబడిక స్థిరీకరింపబడుననియు హిందూ
దేశములో రాజకీయ పక్షము లన్నియు కాంగ్రెసు పక్షము

రామ్మారాయణ చౌదరిగారిని సంస్థానమునుండి వెడలనడచుట

ఈలన్యాయపు టుత్తరపుపై చౌదరిగారు
శాసనతీర్మానము చేయబూనుట
శిల్పి, మే 11 - జెయిపురపు సంస్థానపు ప్రేటుకొన్నిలు
అన్యాయమునకి అత్యధికము ప్రకటించబడుచున్న ఫరూక్ రాజ

త మా పా లు

తగినమందు
ఒకడు - అయ్యా! కడుపులోకి ఎలుకవెళ్ళినట్లు అను
మానగా ఉంది ఏంపయ్యవ న్నారా!
ముఖ్యము - తక్షణం ఒకపిల్లని మింగండి
ముఖ ప్రకటన
అవుధాన్లుగారు - ఒకే అపాత్రుడా! నూర్యడుదయం
చెబరకూ ముఖం కడుక్కోతే జేమిరా?

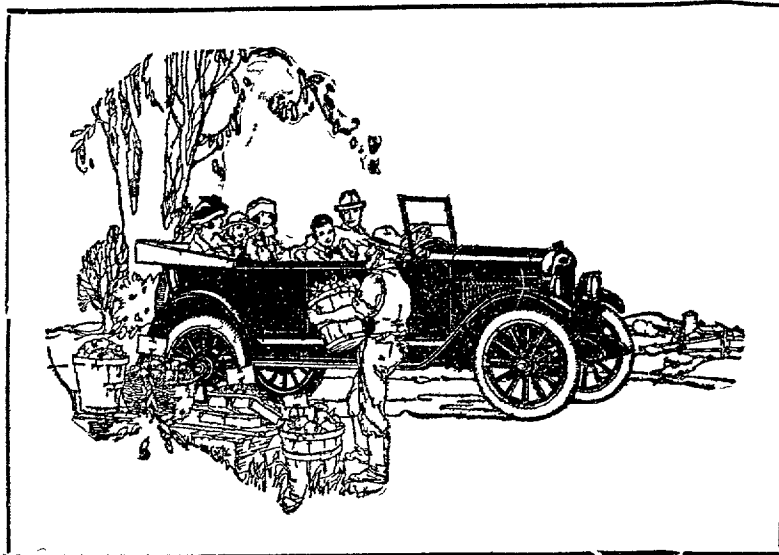
ఈ సుగుణములన్నియు చివరెట్టును మీపనులకు మిక్కిలి అనుకూలముగా నుండునట్లు చేయును.

ప్రేమకులు

చివరెట్టు క్రొత్తపర్వము ప్రేమను వాడుట చాలా సులభము. మీలను బట్టి సరుదుకొనుట అతిసులభము. ప్రతిప్రేమ ప్రేమకు ప్రేమింగువలయును సమముగా సరుదుటకు 'పద్ధతి' కనపెట్టబడినది. అవసరమైతే ప్రేమలకులోన ఎక్కుపాండింగు పై పుగలదు. 11" అంగుళముల ఉక్కు ప్రేమ ప్రేమములపైన ఒక ప్రక్కన మాత్రమే పనిచేయును

పెనుకభాగము ఇరును

చివరెట్టు క్రొత్త క్రొత్త ఇరును బాంబో - టైపు హాసింగుతో గలది చివరెట్టు మోటారుకు గల అపారమైన పవరును సమాలించుచున్నది. వ్యత్యాసముగనున్న పవరు ప్రోపెల్లరు షాఫ్టు, హాసింగుతో సహా యూనిటునం దెక్కించబడును రింగు గియరు, పినియన్ యివి రెండు ఎప్పుడును సరియైనస్థితిలోనే యుండును.

ధర రూ 2850 నుండి గలదు.

ఈ ప్రకారము చెన్నపురియం దివ్వబడును.

సింపున్ అండుకో., లిమిటెడ్

మద్రాసు

ఉదకమండలము

అఖిలభారత హిందూమహాసభ కార్యనిర్వాహక వర్గ సమావేశము

ముఖ్య తీర్మానములు

డిల్లీ, మే 12.— ఈమహాసభను రాజాహరింద్ర నాథుగారి అధ్యక్షత క్రింద అఖిల భారత హిందూమహాసభ కార్యనిర్వాహకవర్గము సమావేశమైనది. సభవారు ఇప్పటికే 7 గంటలనుండి చర్చించుచున్నారు ఇంకను చర్చజరుగుచునేయున్నది. చాలవరకు ఇంతవరకు ఆమోదింపబడిన తీర్మానములు కలకత్తా అల్లరులగూర్చియే. (1) అఖిలభారత హిందూమహాసభ కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు అవసరముగా అన్యాయముగా కొందరు మహమ్మదీయులు కలకత్తాలో శాసనసభ్యులైతేమైనట్లయిన, లైసెన్సుపొందినట్లయిన ఆర్యసమాజీకుల ఉత్సేగమును, హిందువులను, సిక్కులను అణగారిన గుర్తారాలను హిందువుల ఆగ్రహమును రవ్వల్కొల్పటయే చేయుటను తీవ్రముగ ఖండించుచు ప్రబలమగు అసమ్మతి తెలియచేయుచున్నారు మహమ్మదీయు లిట్లుచేయుటలన చాలమంది చనిపోవుటయు, ఆస్తి నష్టముగలయు, కసితిర్చుకొనుటకు హిందువులు దురంతములు చేయుటయు కలిగినది (2) కలకత్తా అల్లరులలో వీనస్త్వముపొందిన వారి కుటుంబములకు సభవారు సానుభూతి తెలుపుచున్నారు (3) సాంఘిక అసహనమును, ద్వేషమును ప్రదర్శింపబడిన కలకత్తా అల్లరులకు విద్యావంతులైన మహమ్మదీయుల కొందరి ఉపన్యాసములును పత్రికలలో వ్రాతలను కొంతవరకు కారణములగు ఈ సభవారు తెలిసికొని విచారించుచు ఉభయపక్షములను హానికరమగు ఉపన్యాసములను వ్రాతలను ఆపగలందులకు ఆయాసంఘ నాయకులను హెచ్చరించుచున్నారు. (4) హిందూసంఘమునందలి వివిధసంఘము లందును సామరస్యము కుదుర్చుటయు ముఖ్యోద్దేశము లని ప్రకటించుచున్నారు (5) హిందువులను ఈసభవారు మహమ్మదీయులనాయకులు కొందరు ఉపన్యాసములచేతను వ్రాతచేతను ఆర్యసమాజీకులను సనాతనులనుండియు, సిక్కులను హిందువులనుండియు విడదీయ యత్నించుచున్నారని హెచ్చరించుచు

ఉద్దేశమునందు ఉత్సాహముతో పనిచేయుచున్నవారితో మహమ్మదీయునాయకులు మోపిన చిందలు నిరాధారము లని తెలుపు సంఘటనోద్ద్యమముయొక్క యుద్దేశము హిందువుల హక్కులను రక్షించుటయు, సాంఘికలోపదురాచారములను తొలగించుటయు, హిందూసంఘముందు సాంఘిక సంస్కరణమును అభివృద్ధిచేయుటయు, ఈదేశముందు నిరసించుచున్న తమహక్కులను నిలుపుకొనుటకొరకు అయిక్యము గావలసినదని కోరుచున్నారు.

హాజరైనసభ్యులు — మాలవ్యా, శ్రద్ధానంద, మహేష్ వారాహ, రాయ, భేదర్నాదు, పండిత నేరీరాము, లాలారామ ప్రసాదు, దేశబంధు గుప్తా, సూర్యందరాయి, వాజపేయి, యమ్ ఆర్. భార్గవ, ప్రాథేన్ ఇన్ఫర్, దేవరత్న శర్మగార్లు, వాయిద్యముల విషయమై తీర్మానము ఇంకను ఆమోదింపబడలేదు సభవారు ఇంకను ఆలోచించుచున్నారు. క్రొత్తతీర్మానములు ఇంకను వ్రాయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు బాలభటోద్యమము

అంటిస్టేసు ప్రచారము

లాహోరు, మే 12 — బాలభటోద్యమము పంజాబులో 1921లో చాలవ్యాపించిన 1925 లో 11 దశమలుమాత్రముండి 399 గురు బాలభటులుండిరి. ఈసంఖ్య ఇప్పుడు 305 దశమలు గను 15640 బాలభటులుగను పెరిగినది. బాలభటోద్యమము వ్యాపించినపట్టా విప్లవకానము సర్ మాల్ గాము మోయిలీ గారు 'ఫిఫ్ స్కోటు' జస్టిసు ఎఫ్.వి.గూరు ఫిఫ్ విక్షనరీ గొడ్డికోజులలో పెలవుపై నింటికేనుచున్న హిందుగారు ఈసంఘమునకు రాష్ట్రీయకార్యదర్శి.

లాహోరుజిల్లాబాలభటసంఘము అంటిస్టేసుప్రచారము చేయుచున్నది. సివిలులైన గాక మిగిలి లిననగరమును వివాదాలుగవిభజించిస్తాని కదళములకు అమావాద్యులందు ప్రచారముచేయుటకు అనుజ్ఞ ఈయబడినది. ఇంతవరకును కరపత్రములు పంచిపెట్టుట గోడలపై పెద్దప్రకటనలు ప్రకటించుట:— (ఆ. ప్రె.)

కార్పొరేషను సమావేశము

సుహృద్వాదీగారు సభకు రాకుండుట

కలకత్తా, మే 12 — డిప్టీమేయరు సుహృద్వాదీగారు చాలమంది సభ్యులచే రాజీనామా నీయమని కోరబడెను వారు నేటి కార్పొరేషనుసమావేశమునకు రాలేదు

నేడు సమావేశమందు కార్పొరేషనువారు ప్రెసిడెన్సీ ఏరియా సెక్యూరిటీబిల్లును చర్చించి దీనినే ఎమెంజెన్సీ సెక్యూరిటీ బిల్లుని పిలుచుచున్నారు. ఇది 17 వ థేటిన్ శాసనసభయందు చర్చింపబడును. ఈబిల్లును చాలమంది సభ్యులు వ్యతిరేకించి ఇప్పుడున్న శాసనములు ఎట్టి అల్లరిపరిస్థితులైనను అణగగల శక్తిగలవిగనుక క్రొత్త శాసనము నవసరమని వాదించిరి. భయావేశములచేతను తొందరచేతను చేయుచున్న శాసనముగాని వేరొకటిగాదని కొందరు నిరసించి ఇదిబెంగాలు రెన్యూలేషను మూడవదానినలె నువయోగింపబడునని కొందరు వాదించిరి ఇది రాజకీయనాయకులను చెరిలందుంచుటకుపత్తివ పన్నుగడయని కొందరిని అధికసంఖ్యాకులచే ఈదిగువతీర్మానము అంగీకరింపబడినది. "ప్రభుత్వమునకు ఎట్టి ఆదరపుపరిస్థితులైనను తగిన శక్తిగలదుగనుక చేయవచ్చు శాసనము అసంపరమని కార్పొరేషనువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు విశ్వాసీయ సభ్యులందరును తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ సమ్మతుల నిచ్చిరి (ఆ. ప్రె.)

వర్ష పాతము

సిల్వా, మే 12 — తెచ్చె సెరిము, అస్సాము, పంగవేళము, సంయుక్తపరగణాలు, పంజాబు మధ్యపరగణాలు, కొంకణము ఉత్తర హైదరాబాదు, మైసూరులలో స్థానికముగ వ్యవస్థ మున్నది. ఒరిస్సా దక్షిణపంజాబు, డెలూచిస్సానము, రాజపుతానా, మధ్యపరగణాలు, బొంబాయి, దిక్కను, సోలబారు, దక్షిణమద్రాసులలో అక్కడక్కడ స్వల్పవర్షమున్నది నూచన — సంయుక్తపరగణాలు పంజాబులో తగ్గదలయు, అస్సాములో ఎక్కువగాయు గలుగవచ్చును (ఆ. ప్రె.)

హిందూ కాలేజిలో మహాసభ

మూలస్థానానికి యువనాథులను

హిందూ మహాసభకు వైమమ్యములను నిరసించుట

కుది సంగతిగల నిజస్వరూపము.

దీని, మే 12-న సాయంత్రము 5-వ మోహన మూలస్థానానికి చాల పెద్ద సభకు హిందూ కాలేజిలో ఉప నాథులను హిందూ మహాసభకు పిలువబడిన కార్యక్రమముతో ఆగిపోయింది. వీరిని పిలువబడిన కార్యక్రమము కల కత్తె అల్లులను విచారమున తెలిపి ఇస్లామును గాని హిందూ మతమును ఈ కాలేజిలో పాటించుటను ఎరుగని ఉభయ పక్షమువారును చివరకు వలసగా ఆ స్థితిని ముగిసిన గాని లాభము గలిగిన నా యని సభ్యుల ప్రశ్నించెను ఈ సభ్యుల గిరి నభిలాష తుమహాసభ లో కుది సంగతిని ఉపయోగపరచి మహాసభ దశముల నొక్కరికొక్కరి అభిప్రాయముల ప్రచారము చేసిరి. సంఘ రేఖమకగా హిందూలలో సాంఘికమతై సంస్కరణముల తెచ్చుట ఇతర మతములపై దాడిచేయుట ఈ ఉద్యమముందు లేదు. స్వసంక్షేమ మేత్రము ప్రతిష్ఠా క్రియోక్తములను హక్కుగా పోషించుట మతములకు మధ్యలోకి వచ్చి వాటిని ఏమితి మైనగాని స్త్రీలను గౌరవించుటను, తమకు తమ రక్షించు కొనుటకు, తమ సొంతవారి స్వామ్య మైక్లియు పురిగొల్ప బడజేయుట ఉద్దేశములకై పనిచేయుట స్వరక్షించుటను ఆయియున్నది. హిందూ సత్తెములోకి వ్యక్తులను నా రుట కు ప్రస్తుతము కల కు గాని మహా ముద్రియలకు గాని ఎంతో కష్టముతో అంతమును కలదు. చివరకు యెదుట వాద్యములను గూర్చి మాటాడుచు మూలస్థానానికి పూర్వము ఉత్సవములు వాయిద్యములను గా మోడుల ముందరికి వెళ్ళుచుండెనుగాని ఎవరను ఆ ప్రయత్నములేదని చెప్పిరి. ఇట్టిలోనే ఉత్సవములు వాయిద్యములతో సహా మోడుల ముందరికి వెళ్ళుచుండెను దీనికి ప్రభుత్వోద్యోగి గులే సాయము ఈ సమస్య పరిష్కారము ఉభయపక్షములు పూర్వచారములు అరులలో పెట్టుటలోనే యున్నది. ప్రతి మోహనాల్లోను ప్రతినిధి సంఘము లుండవలెను. సంఘ ప్రతినిధులండి సంఘ వైమమ్యముల సమయించుటను ప్రభుత్వోద్యోగి గులే చాల బాధ్యత యున్నది వారు ఉభయపక్షములందు ను నాయకుల సహా తీసికొని ముందుగానే వారి తీర్మానమును ప్రచురింపవలెను వారి కాభిప్రాయములను వ్యక్తీకరించుటలో హిందూ వక్తలు వ్యాసరచయితలను బాగ్రతతో ఉద్దేశక హితముగా తమ తమ పనుల చేయువలెనని హితబోధ గావించిరి (అ. ప్రె.)

మహాత్మాడు బొంబాయి గవర్నరు నందరింప వెడలుట

అహమదాబాదు, మే 12-న తీర్మానిత సభాసభలలో బయలుదేరి మహాత్మాగాంధీగారు బొంబాయి వెళ్ళుచున్నారు. ఇటీవల అతనికి నైతిక వ్యాధికి కేంద్ర దిక్సొందిన భ్రతులగుడే దాసు గాంధీగారిని బొంబాయిలో జూదుటకు రెండుదినములు హత్యకు ఆగెను. సోమవారమునాటి బయలుదేరి బొంబాయి గవర్నరు గారితో వ్యవసాయకమిటి సంఘర్షణను సంప్రతించుటకు సహజతేజ్వరము నెడతెదరు మంగళవార ముదయమున క్షింక 5-వ రోజుతో మహాత్మాని సంప్రతించును మహాసభ క్షింక లో గౌరవనీయులగు సర్ సి నై మెహగారి భవనమున గాంధీమహాత్మాను సత్కరించును (అ. ప్రె.)

అనంబి అధ్యక్షుని ఆగమనము

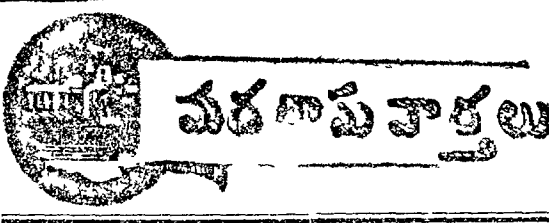
అహమదాబాదు, మే 12-న తీర్మానిత సభాసభలలో అనంబి అధ్యక్షులు గా. వి. జె. పటేలు గారి వచ్చుట వచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

లిట్టను ప్రభువుగారి ఆగమనము

కలకత్తా, మే 12-న తీర్మానిత సభాసభలలో లిట్టను ప్రభువు దిగివచ్చెను (అ. ప్రె.)

ఎంగ్లండ్ కు పోవు

అగ్రా, మే 11-న హోమెయిన్ ఎంగ్లండ్ కు పోవు చున్నపు ఆగ్రా ఆసు భవనమున, (అ. ప్రె.)

మదరాసు వార్తలు

శ్రీ వానవాం బైవ్యనమాజము:— ఈ సమాజమువారు కంటేటి రామబ్రహ్మం శ్రేష్ఠిగారికి బసులుగా రొట్టెల రామానందం శ్రేష్ఠిగారిని గౌరవకార్యదర్శిగా నియమించిరి— బైసాని కృష్ణయ్య శ్రేష్ఠి-అగ్రాసాధిపతి.

మద్రాసు శాసనసభ:— ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు ఉప సంఘపు సెలెక్షన్ బోర్డువారు కడపయందు రెండోసానమునకు ఎ పరకురామరావుగారి సభ్యునిగా నియమించిరి మొదటి సానమున కిదివరకే క కోటిరెడ్డిగారు నియమింపబడియుండిరి

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు ఉపసంఘము:— ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు ఉపసంఘపు కార్యాలయము బ్రాడ్వేలో 40 వ గృహమునుండి మైలాపురమునందు యెల్లాపడమరాళోయిల వీధికి చేరినంతే మార్పుచేసిది. ఉత్తరములను ఎల్లాపడ మరాళోయిల వీధికి వ్రాయవలయును.

న్యాయాధిపతిగారి శిల్పపు:— మద్రాసు ఛీఫ్ జస్టిసుగారు వేసగి శిల్పపులకు పిమ్మట నొకమాసము శిల్పపును దీసికొనిరి న్యాయాధిపతులు సైన్స్ కు, ఫిలిప్సు గార్లు మాడ శిల్పపును తీసికొనిరి కావున వి. ఎం. బ్రూట్టన్ ట్రాటరుగారు వచ్చునంతవరకు సి వి కుమారస్వామి కాన్స్ట్రులవారు ఛీఫ్ జస్టిసుగా నుందురు.

రాకపోకలు:— పానుగల్ రాజాగారు గడదినరాత్రి చీరాలకు పోయిరి.

ఇకంటాకు కమిషనరు డి. ఎల్. స్టాటీగారు గడచిన రాత్రి ఉడకమండలమునకు వెళ్ళిరి.

పరిశ్రమల డైరెక్టరు సర్ టి విజయరావువాచారిగారు వానిబాడకి చేరువయ్యెను బయలుదేరి పోయిరి. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘపు సెలెక్షన్ బోర్డులో ఆఫీసు:— ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘపు సెలెక్షన్ బోర్డులో కార్యాలయము 1926 జూన్ 1 వ తేదీనుండి మైలాపురం, యెల్లాపడమరాళోయిల వీధి నుండు 1/27 వ గృహమున పనిచేయుచుండును. రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘముచే నియమింపబడిన అభ్యర్థులు, కాంగ్రెసు సంఘముల సెలెక్షన్ బోర్డు, ఇతర నేపాథులకు ప్రతిజ్ఞలకును ప్రత్యేకముగా సంబంధించిన విషయములను ఆంధ్రపబ్లిసిటీ ఆఫీసు సెలెక్షన్ బోర్డుకి పంప ప్రార్థితులు.

ఇంగ్లండు నందలి కార్మికులకు కోయంబుత్తూరు కార్మిక సంఘమువారి సానుభూతి:— కోయంబుత్తూరు కార్మిక సంఘపు అధ్యక్షుడు రామస్వామి అయ్యంగార్ గారిట్లు తెలిపి వార్తనందిరి— “కోయంబుత్తూరు కార్మిక సంఘమువారు ఇంగ్లండు సమ్మెలో సానుభూతిని మాపిరి టోరీలు లిబరల్లు సమ్మెకు రాజకీయకారణముల నంటగట్టినందులకు చింతించి బోషిగారిద్వారా ప్రస్తుతము 100 రూపములనందిరి పొద నూరు రైల్వే కార్మికులు కుకవారమున సభిచేసి ఆదివారమున పనివారిద్రను పంపురు. కార్మికుల యుద్ధము మెండుగా నున్నది. (అ. ప్రె.)

సర్ పి.త్యాగరాయ శెట్టిగారి వార్షిక తీర్మాన కార్యక్రమము:— 1 నగరమునందలి అన్ని ముఖ్యదేవాలయములందు అభిషేకములను అర్చనలను— మధ్యాహ్నము 12 గం.

2 అన్ని అన్న దానసమాజములవద్దను వీధుల కన్నములు 3 అలంకరింపబడిన త్యాగరాయ శెట్టిగారి పటము మనోవిగ్రహమువద్దనుండి మాంటురోడ్డునందు కాన్సాపాలి 4 క్లబ్బు ప్రక్కన 14 వ గృహమున త్యాగరాయ శెట్టి జ్ఞాపకచిహ్న భవనమునకు ఉత్సవముతో తీసికొనిపోవును

ఉత్సవము బయలుదేరుట సాయంత్రం 5-30 5 గం విట్టి త్యాగరాయ శెట్టిగారి జ్ఞాపకచిహ్న భవనమున పానుగల్ రాజాగారు తెరచుట— సాయంత్రం 6-30. ఆంధ్రుడు యువమునకు రా బ్రాధితులు

న్యాయమూర్తి వి. రామేశంపంతులుగారికి విందు

చెన్నైలో “శ్రీవాస్” హోటలు యజమాను లగు శ్రీ రఘురామకాశ్రి గారు న్యాయమూర్తి వేపా రామేశంపంతులు గారి గౌరవార్థమై నిన్న సాయంత్ర “శ్రీవాస్” భవనమున విందుసర్పిరి.

శ్రీయుతులు సామి వెంకటాచలం శెట్టి, గా. వేమవరపు రామదాసుపంతులు, గంటి లక్ష్మన్న, పప్పు సోమసుందరం, వావిళ్ల వెంకటేశ్వరకాశ్రి, న్యాయపతి రామారావు, క. భావ్యమయ్యంగారు, వి. సి. రంగస్వామి, ఆర్కాటు న్యాయవాదయ్య, డి. అప్పారావు, డి. రాఘవేంద్రరావు, యమ్మో రామారావు, క. మూరినారాయణమూర్తి, పి. ఆర్. బాలాశి రావు మున్నగు ప్రముఖులు విందున కరుదెంచినవారిలో గలరు. ప్రధమమున కొంతకాలము సంగీత కచేరీ జరిగిన పిదప అతిథులకు తృప్తికరముగ పలువిధములగు ఉపహారము లాసంగ బడెను సభ్యులు ఘరస్పర సంభాషణలతో విమోదముగ కాలముగడిపి చందిన తాంబూలాది సత్కారము నంది ఇండ్లకు జనిరి “శ్రీవాస్” హోటలును గరించిన ప్రకటన కాగితములు పంచిపెట్టబడెను

ఎండ్రో మెంట్ల బోర్డుమీద మరియొక దావా

వేసంగి శిల్పపులకు కుకవారమునాడు హైకోర్టును మూయకముందు టి కుమారస్వామి అయ్యంగారి ప్రోత్సాహముతో ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఉపవిమరును పక్షమున హిందూమత ఎండ్రో మెంట్ల విచారణ సంఘమువారిపై దావా చేసిరి మద్రాసు హిందూ మత ఎండ్రో మెంట్ల ఆప్తు చక్కగా తేవరయ అసంఘమువారు ఆ ఆప్తు ప్రకారము ఆధికారమును జరుపకుండ ఆపుదల చేయవలయుననియు దావా ఈదావా క్రింది విషయముల దప్ప తక్కిన విషయములలో ఇతరదావాల వలె నే యున్నది —

“వారులు అద్వారు మరము, పెజావరు మరము, పట్టికి మరము, ద్ద షీ ణ కన్నడ జిల్లా యం ద లి ఉ డి పి కానూరి మ ర ము అ ను మ ర ము ల స్వా మి వా ర్లు, వారులును మరి నలుగురు స్వామివాగ్గులు ఉడిపి శ్రీ కృష్ణు రమున పూజచేయుదురు. ఈ 8 స్వామివార్లయం దొకొకరు 16 సంవత్సరములలో 2 సంవత్సరములు పూజచేయవలెను. ఒక స్వామివారు పూజచేయుకాలమునకు పర్యాయ మని పేరు. ఒక్కొక్క స్వామి వారి ప ర్వాయ మం దు ను ఆ య న కు వచ్చు వ రుం బ డి చా ల దు గా న మరముయొక్క ఆస్తిని కుమవరెట్టియో మరేవిధముననో స్వామివాగ్గు అప్పు తేవలసియుండును. ఈమరము లిదివరకు ప్రభుత్వమువారి యధికారమున నుండలేదు. వారికి ఎండ్రో మెంట్లును లేకుండెను వారికి శిష్యులును లేకుండిరి. స్వామివార్ల పాండిత్యమునకు మెచ్చి జమలిచ్చుధనముతో ఆస్తినికొని విగ్రహముల చేరుతో నుంచుచుండిరి. శ్రీ మధ్వాచార్యులవారు వారి కొక కొకరికి స్వపూజార్థమై ఒకవిగ్రహము నిచ్చియుండెను అవి అందరుకు పూజించుటకై ఈయబడలేదు కావునమతములు మత ఎండ్రో మెంట్లు కాజాలవు మద్రాసు హిందూమత ఎండ్రో మెంట్లు ఆప్తు చక్కగా నున్నదని ఒప్పుకొన్నను విచారణసంఘ మువారికి మరములపై నే యధికారము గాని లేదు”.

ఉన్నతపాఠశాల పూర్వవిద్యార్థుల సంఘము ఏలూరుమే — 17 ఇదివరకు స్వరాజ్య ఆంధ్రపత్రికలయందు ప్రచురింపబడిన విధమున పూర్వవిద్యార్థుల సంఘ మేర్పడి ఈ క్రింది కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొనిరి —

1. వ.రా శ్రీ మోతే నారాయణరావుగారు, జమిందారు, అధ్యక్షుడు
2. ఎం. జేసుదాసుగారు, ఎం. పి. ఎల్. టి. ప్రధానోపాధ్యాయుడు, ఉపాధ్యక్షుడు.
3. ఎల్. సి. కృష్ణయ్యంగారు, 4. బి. భగవన్నారాయణ వీరిద్దరును జాయింటు సెక్రటరీలు.

పట్టణమునందలి పెద్దమునుష్యులకు కొందరు కార్యనిర్వాహకవర్గమున నెన్నుకొనిరి. చందా కసీము 8 అణాలు ఉండవలెనని తీర్మానింపబడెను మునిసిపల్ హైస్కూలు, సి. హౌస్ ఎస్ హైస్కూలు పూర్వవిద్యార్థులు సభ్యులుగా జేర ప్రార్థితులు చందాలను ఎల్. సి. కృష్ణయ్యంగారికి పంప వచ్చును.

ఫోటో సెంటుజారిగ జేటు

ప్రభుత్వ ప్రకటన

(1). 1వ అక్టోబరు నందలి నిబంధనలలో "మెడికల్ అండ్ పబ్లిక్ హెల్త్" అను యంత్రముక్రింద 1928 సం. ఫిబ్రవరి 1 తేదిన ప్రచురించిన నైవాన్య 9వ ప్రకటనతో తేదీ 14 వంటి మ గమనము ఈ క్రిందిదానిని చేర్చవలసినది

14. నేర్పించువిషయములు — స్త్రీలకును బిడ్డలకును పెట్టిన ప్రభుత్వమువారి ఆస్పత్రియందు మిడ్వైఫరీ, గైనోకాలజీ నేర్పుదురు

ఈ పాఠములకు చదువల ప్రభుత్వోద్యోగులు —

ఇండియన్ మెడికల్ కమిషన్ ఆఫీసర్లు, లేదీ అసిస్టెంటు సర్జన్లు, లేదీ అపాతెకరీ లేదీ సబ్ అసిస్టెంటు సర్జన్లు.

డెప్యూటీ కమిషన్ ఇంచ్యూయధికారము — ప్రభుత్వమువారు, సర్జన్ జేనరలు.

2. కారనభ్య వహమ్యదీయేతర, వహమ్యదీయ, క్రైస్తవసాసముల ఎన్నికల జాబితాను సామాజ్య కాసనసభ మహమ్మదీయ వహమ్యదీయేతర జాబితాలను 15 కాసీలను ఆయా త్రించి ప్రభుత్వముద్రణాలయమున అమ్ముకమున కుంచవలయున నియు, 4 పేజీల ఫారమునకుగాని దానిలో భాగమునకుగాని ఆంగ్లేయమునందుండవని 1 అకౌంట్పుసను, తెనుగు 9 కైడల వంతునను అమ్ము లయననియు ప్రభుత్వమువారు తీర్చిదిద్దిరి

3. మద్రాసు రాజధానియందలి సామాజ్య కాసనసభ స్థానములకు క్రింద జాబితాలను తయారుచేయవలయునని గవర్నరు జనరలుగారి యాజ్ఞయైంది

4. బరిచర్ల నరసింహ కుమార్తెవారాయణ రాజుగారి మరణము నలన ఉత్తర దేశపు భూస్వాముల మొదటిస్థానముకాసన సభయందు కాశీపడినదాన ఆ స్థానపు ఎన్నికదారులు జూలై 5 తేదీనగాని అంతకు లోపలగాని ఉత్తరదేశ భూస్వాములు అర్హుడగు సభ్యుని ఎన్నుకొనవలయును

5. గవర్నరుగారు ఎన్నికకు అనర్హునిచ్చినందున స్థానిక ప్రభుత్వమువారి క్రింది తేదీలను ఎన్నికకుగాను నియమించిరి ఆభ్యర్థులను నియమించుట — మే 28 బుధవారం లోపల నియమించినవారిని పరిశీంచుట మే 24 సోమవారం ఆభ్యర్థుల జాబితాను ప్రచురించుట మే 25 వంగళ్వారం ఎన్నికలు — జూన్ 22 వంగళ్వారం

వివరాలు

1. పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాయందు నిడదవోలునరసాపురం కై త్వకగాను భూమిని ఆర్జించుటకు నియమింపబడిన ముగ్గురు ప్రత్యేక డెప్యూటీ కలెక్టర్లు కధికార మియబడెను. వారు నిడదవోలు నరసాపురం కై త్వకచేయుటకు కావలసిన భూమిని తయారుచేయవలెను.

2. కృష్ణజిల్లాలో గుడివాడ కైకలూరు నందు ప్రత్యేక కడిపూటి కలెక్టరును గోదావరిజిల్లా భీమవరంనందు ప్రత్యేక కడిపూటి కలెక్టరును గుడివాడభీమవరం కై త్వక కావలసిన భూమిని తయారుచేయుటకు కలెక్టరు యధికార మియబడెను.

వైవాన్యశాఖ

భండమెంటులో 66 నిబంధన 1 న సబ్ రూలులో రెండవ వాక్యమునకుబదులు నీక్రిందివాక్యమును చేర్చవలయును.

"దానిచేయింపబడిన మొదటి అసిస్టెంటుకు ప్రత్యేక డివిజింటి కెలవునలపు ఇతర కెలవును రివిన్యూభోగ్దనందలి లాండురివిన్యూ అండ్ సెటిల్మెంటువారు ఇయ్యవచ్చును.

66 నిబంధనలో 2 వ సబ్ రూలుకు బదులీక్రిందిదానిని చేర్చవలయును.

నోట్ — ఎక్సైజు కమిషనరు ఎక్సైజు ఇన్ స్పెక్టరు కు కెలవునియవచ్చును.

స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖ

ఈక్రింది మామ నిబంధనలపట్టిలను మునిసిపల్ కాన్సిల్లకుడెచ్చేయటకై ఆంగ్లేయము, దేశీయభాషలలో ఒక్కొక్క కాన్సిలుకు ఎన్నికాపలయనో తెలుపవలయునని ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించియుండిరి:—

(1) మునిసిపాలిటీలయందు ఎన్నికల జాబితాలను తయారుచేయు నిబంధనలు.

(2) మునిపల్ కాన్సిల్ల ఛేర్మన్ వైసు ఛేర్మన్ నెన్నుకొను నిబంధనలు.

(3) 1920 సంవత్సరపు మద్రాసు జిల్లా మునిసిపాలిటీల ఆఫ్ఫీషరలను ఎన్నికల అంకికారితరస్కారములను గురించిన నిబంధనలు.

2 మామారు, కర్నూలు, విశాఖపట్నం వారు కెప్ప కెక్సిన ఛేర్మన్ లందరును ప్రత్యక్షతరమునిచ్చిరి. శ్రీ విల్లిపుత్తూరు, శివకాశీ, నాగపట్నం వారి కక్కరనేలేదు. ఇతరమునిసిపల్

కాన్సిల్లకు 1 140 ఆంగ్లేయములలోను, 830 కవిశమునను, 605 అనునందును, 155 మళయాళములోను, 25 కన్నడమునను, 16 బెరిగూలోను, 2 ఉర్దూనందును కావలయును

3 వళియాళము, కన్నడము, బెరిగూ, ఉర్దూభాషల యందలికాపీలొడిగా కావలయున్నందున కాన్సిల్లవారాభావల కాపీలవిషయమున వారి ఇష్టప్రకారము చేసేవోనవచ్చును

4 ప్రభుత్వపు సీనియర్ ట్రాన్స్మిటర్ నీ నందు కవిశమునకు, తెలుగుకు, భాషాంతరం మొదలీ ప్రభుత్వ సుద్రణాలయపు నూపరింపెండెంటుకు బంపవలయును

5 గవర్నమెంటు ప్రెస్ నూపరింపెండెంటు నిబంధనలను ఆంగ్లేయ, తెలుగు, తెనుగుభాషలందు ప్రచురించి ఈక్రింది జాబితా నందు వివరించినతీరున చేర్చుటకు కాపీలకం ఖరీదును ప్రభుత్వకావలయును ఆంగ్లేయమున 800 కాపీలను, గ్రీకు తెనుగులం దొక్కొక దానియందును 150 కాపీలను ఎక్కువగా ప్రచురించి యుంపవలయును

చట్టశాఖ (విద్య)

మద్రాసు సర్వే మరాటా కై త్వకారు ఈక్రింది మెద్యూలనందలి తెంప పంక్తిలో చేయు సానికాధికారములకు చెల్లింపవలయును:—

మెద్యూలు

స్థానికాధికారము — లెనాలి మునిసిపల్ కాన్సిలు పన్ను — వివృతము.

అపా మంటుమెంటు

పాతశాఖ

వాల్తేరందు సెంటుపాల్సు చరియందు కాశీపడియున్న లేట్రీస్థానమునకు సి. ఏ సోటరుగారు నియమింపబడిరి బంపురము సెంటుస్థానపు చరియందున్న లేట్రీస్థాన కాశీక డిల్లియు ఓ. మ్యాసా మేగారు నియమింపబడిరి

జె. సి. జాన్స్ గారు కల్లూరు క్రైస్తవచర్చికి ఎఫ్ జె గ్రీన్ గారును ఎఫ్ ఇ టెంబిక్ గారును విశాఖపట్నం సెకంటువాన్సు చర్చికిని

ఎల్ హెచ్ ఆరండెట్ గారు వాల్తేరు సెంటు పాల్సు చర్చికిని హెచ్ డిల్లియు జిల్ గారు కవియనగరం సెంటు మేరీచర్చికిని

డిల్లియు ఎల్ లెట్ గారు విల్లిపట్నము సెంటు పీటరు చర్చికిని హెచ్. ఆర్ బాల్సువే గారును, ఎఫ్ ఆర్ స్టీలు గారును బల్లారి ట్రెరిటీచర్చిగారి సకచర్చిలకును

జె. డిల్లియు సామ్యుయల్, సి గౌడిక్ గారు ఉత్తరజాల్లిలపుక్, మద్రాసునందు సెంటు మార్క్స్ చర్చికిని

జె జి లాల్ గారు పోర్టు సెంటు జార్జియందు సెంటు మేరీస్ చర్చికిని

జె. ఇ స్కాల్ గారును, బి జెవిడ్ గారును దక్షిణజార్జిలపుక్ మద్రాసునందు ఏమాన్యాయత్ చర్చికిని లేట్రీస్థానగా నియమింపబడిరి.

న్యాయశాఖ

మద్రాసు రేంజియందు పోలీసు అసిస్టెంటు ఎమినర్ గా నన్ను రామ్ బి జగదీశయ్యగారు పోలీసు డెప్యూటీ కమిషనరుగా ఎ జె హాపెట్ గారి స్థానమున నియమింపబడిరి

బల్లారి పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు మేను మహమ్మద్ జెల్లా మిసాహేబుగారు అనంతపురము పోలీసు డెప్యూటీ మాపరింపెండెంటుగాను, సెంట్రల్ రిక్రూట్ మెంట్ పాకాలను ప్రెసిసాబు గాను పంపబడిరి.

వైవాన్యశాఖ (సముద్రము)

హెచ్ డి. కాగ్, సి హండింగుగార్లు కెలవుపైపావురున్నందున విశాఖ పట్నం హార్బరు అడ్మినిస్ట్రేషన్ కమిషనర్లుగా డిల్లీ. హెచ్. డెన్నెట్సుగారును, స. డి హార్బరుగారును నియమింపబడిరి

కాకిరీ నారాయణరావుగారు తిరుపతియందు ప్రత్యేక మేజిస్ట్రేటుగా మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటు అధికారములతో నియమింపబడిరి

పాచిగల్ల సత్యనారాయణమూర్తి గారిని అమలాపురము నందు ప్రత్యేక మేజిస్ట్రేటుగా నియమించిరి.

ఎన్. బచ్చాకౌడగారి సాహెబు బహదూర్ గారిని, ఎం కామాక్షి గౌండర్ కుబ్బరాయ గౌండర్ గారిని మధురజిల్లా యందు పెరియాకుళంనందును, యాదం యలమందగారిని, ఊట చినవీరయ్య చౌదరిగారిని పాపట్లయందును, గాడి శ్రీనివాస రావు పంతులగారిని, వైశ్యరాజు అప్పల నరసింహరాజుగారిని పల్నాకిమిడియందును ప్రత్యేక మేజిస్ట్రేటుగా నియమించిరి

డెవలప్ మెంటుశాఖ

జి. టి డివిర్యగారు మద్రాసు వెటరినరీకాలేజి ఉద్యోగమున చేయుండి మెడికల్ ప్రొఫెసర్ గా నుండునట్లు నియమింపబడిన.

సీనియర్ లెక్చరరు ఎం. అనంతనారాయణ రావుగారు వెటరినరీకాలేజియందు పెండరీ అఫీసరుగానుండి సీల్వ

గారు కాశీకెనిక స్థానమునందలి పనులు చేయునట్లు నియమింపబడిరి

ఆర్డు పాకాల అసిస్టెంటు మాపరింపెండెంటు రా. సాల్ ఎన్. ఆర్. వల్ ప్రెస్ మెంట్ చూర్ గారు మాపరింపెండెంటుగా నియమింపబడిరి

కొండలపేట, ముల సీ ఎన్ ఇన్స్పెక్టరు టి. రమచంద్రా ప్రెగారి కమ్మల పట్నం రివెన్యూ యగూర్చిరి

డెప్యూటీ కమిషన్ శాఖ

అసిస్టెంటు మెన్జిస్ట్రేట్ పి. సి. మారు కె. నాజర్ గారు అసిలియేటింగ్ ఇంజనీయు సునిగాక గోదావరిమోర్ కర్రుల సెల్లె ఛార్జి తిండియనట్లు నియమింపబడిన

స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖ

ఎల్ హెచ్ జి హచ్చికోనగారిని మద్రాసు మెడికల్ కాన్సిలు ఆఫ్ఫీషరుగా నియమించిరి

పొల్లలక్ష్మన్న గారు తాటిపత్రి మునిసిపల్ కాన్సిలు సభ్యుడుగా నియమింపబడిరి.

జోదాజగన్నాచమగారు ఆంకాపల్లి మునిసిపల్ కాన్సిలు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి

మద్రాసు కాన్సిల్స్ యెంబుల వారు టి జోగ్ గారిని, ఎ జె పానెట్ గారిని, కార్వే రేవెన్యూ సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

మద్రాసు కాన్సిల్స్ యెంబుల వారు డి స్కాన్ క్రిమెంటు గారిని ప్లాహానకార్వే రేవెన్యూ సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి

సి వి చౌలుస్వామివారియందు గారు ముంబాయి తాలూకాబోర్డు అసెంటుగా నెన్నుకొనబడిన

పట్టుపట్టె కళలరావయ్య పంతులుగారు ముంబాయి మునిసిపాలిటీ కి వ వాన్సు ఎక్సైజుగా నెన్నుకొనబడిరి. 1928 సం|| ఆక్టోబరు ఆఫీసరును వారు పప్పులుగా పంపిరి

లా శాఖ (విద్య)

తిరుచాపూరు ఆస్సెంట్ పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్ డెప్యూటీ ఆర్. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ సె కెలుసభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

ఆర్ కృష్ణస్వామి అయ్యగారు అసిలియేట్ డి కా లే జీల సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజుగారు, సి వి రంగంకెట్టి గారును చిత్తూరుజిల్లా విద్యాకాన్సిలు సభ్యులుగా తాలూకాబోర్డు సెన్నుకొనబడిరి.

ఎన్ జకరయ్య జేమ్సుగారు తాడికొత్తి మునిసిపల్ కాన్సిలుచే జిల్లా కేంపెరీ విద్యాబోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కాటగడ గోపాలకృష్ణయ్యగారు గంటూరుజిల్లా సె కంపెరీ విద్యాబోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

న్యాయశాఖ

జె. వెంకటరావుగారు విశాఖపట్నంనందు అడ్మినిస్ట్రేషన్ కమిషనరుగా నియమింపబడిరి

సాల్సు

కెలవునందే పబ్లికేషన్ టి. యన్ స్క్రీవ్ గారు గంజాము సర్కిలు సాల్సు ఇన్ స్పెక్టరుగా పోదురు

ఇకాకం టూర్సు

ఎల్. సి పాడికోగారు చిత్తూరు సర్కిల్ ఇకాకం టూర్సు ఆఫీసరుగా మార్చబడిరి

ఫారెస్టు

అమీర్ బాదువా సాహెబుగారు పశ్చిమకడపజిల్లాఫారెస్టు ఆఫీసరుగా యందురు

ఎక్సైజ్ అసిస్టెంటు కంపెనెటరు బి ఎస్. కేశవ బరవ్ గారు కర్నూలుజిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరుగా మార్చబడిరి

ఎల్లిక్ వర్కు

నేల తూరు కృష్ణమదార్యగారు మరల బంపురం సబ్ డివిజన్ ఛార్జీని తిండి పట్నం గంజాము డివిజన్ కు మార్చబడిరి.

అఫ్ టి రే టెంటు ఆ సిస్టెంటు ఇంజనీయు టి. రామచంద్రరావుగారు 1 వ క్లాస్ డివిజన్ ఛార్జీని తిండి పట్నం గోదావరి తూర్పు డివిజన్ కు మరల పంపబడిరి.

డివిజన్

ఎస్. కాంతిశతనాథక్ గారు రాయచోటిగవర్నమెంటు ఆస్పత్రియందు రెండెంటు మెడికల్ ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి

మొదటి లె ర గ టి మి రి టి ఆ సిస్టెంటు సర్జిక్ టి జి టి బ్లక్ గారు రాజామహేంద్రవరమున ఉద్యోగానంతయు ఆంధ్రప్రదేశ్ నందు లుస్టెంటు మెటెరియా మెడికల్ ప్రొఫెసరుగా నియమింపబడిరి

కే. ప్ర ఆయిపోయినవిమ్మల పి. టి. జగ్గ రయ్యగారు రాయచోటి ఆస్పత్రికి నియమింపబడిరి.

రావుబహద్దర్ శేట్టులక్ష్మీనారాయణ రాంగోపాలు గారు

శ్రీ శ్రీ ద్రాబాద్ వర్తకసంఘసదరులచే వైవారికి సమర్పించబడిన సుస్వాగత పత్రము

రావుబహద్దర్ శేట్టులక్ష్మీనారాయణమహాశయ, శికిందరాబాద్ వర్తకసంఘసభ్యులమగు మేము తమరు కంటాకో మెంటు బోర్డుకు ఎన్నుకొనబడుటచే మాకు గలిగిన అపమిత నందమును, పృథివిపూర్వకముగ వెల్లడిచేయుచున్నాము

తమయొక్క అకభవజ్ఞానసంపదతో మాడిన బుద్ధికాశల్య మే యీయెన్నికలలో ఓర్వైన మనమును ఉపకరించుటయేగాక, ప్రజాసామాన్యమున కెంతయు ప్రబలభావకారియగునని న మున్నున్నారము

చిరకాలము నుండి తమయొక్క ఉదారసాహసములు, జాతివిదగ్ధతలైన నిష్కృతపాతబుద్ధియు ధర్మకౌదార్యగూఢములను రిమాందరము చిరపరిచితములు శికిందరాబాద్ పౌరులకు సంబంధించిన ప్రతినివయమునందును, తమసహజౌదార్యమును నిష్కృతపాతముగ చూపగలరని మానమృకము. ప్రజాపక్షమున తాము కార్యముల నిర్వహించుచున్నందున మాకష్టసుఖములకు తోడ్పడుచున్న గట్టిసమృద్ధి కలిగియున్నారము

శికిందరాబాదు పురోభివృద్ధికి తమరు పౌరసహకారముగా పని చేయుచున్నందున మీ మనఃపూర్వకమైన పనికి తోడ్పాటుగలకై, అత్యంతాయురారోగ్యాభివృద్ధిని పొందగలరని యు మేము కోరుచుము మీ లోకవ్యవహారసంకుశ ప్రజ్ఞాశక్తి యూ, నిగంభీరభావములును, మిమ్ముముందునత్యంత గౌరవనీయులగా జేయుచున్నందు, మీరుచేయు పనుల ప్రతిఫలవింబమే, మీకు తోడ్పాటుగలటకు మమ్ము సుద్రేకింపజేయుననియు మేము యెంచెదము

శికిందరాబాద్ అపూర్వపౌరులలో నొకరగు మీరు ఇట్టి గౌరవపదవికిరెండురెండు మాకును ప్రబల సమృద్ధిమయమే మిమ్ముల నీరీతి సంభావించుట కర్హులని యెందుమా యీసంఘసోదరుల, స్వాగతము నందుకొనుటకై మిమ్ముల సభిసంచుచున్నారము స జాబ్బుటారి వీరన్న, అమృతబోలు రాజయ్య, కైలా, శిరభయ్య, రాంకిషక్ మోహన్ లాల్, పటాల బాలోజిబా, రాం, చిరురా కాంతయ్య దూర్వాసులు, సోమ రాజయ్య బెలిద రామన్న, భజంగం వీరన్న, చిరురా వాసుదేవు పెకోసాని ముత్తయ్య, మోహన్ లాల్ ముకుందాను, అమృతబోలు వీరన్న యింకా యితరులు

(శికిందరాబాదు వాస్తవ్యుల తరపున బ్ర. శ్రీ చామర్తి రామలింగంగారిచే వ్రాయబడి యొనగబడిన సన్మానపత్రము)

నీ పెరటనాటిసకల్ప వృక్షమైచేదనా దలకోరికెదిర్చి వెలసినాడు దాచబెట్టినపెన్ని ధానమైనాజిజ్య సంఘాభివృద్ధిని సలిపినాడు అరచేతిబంగార మగుచుజాతీయ విద్యులకు జీవముబోసి దనరినాడు తను మనోధనముల దాపకనిజదేశ మన చెప్పబెట్టి పెంపొందినాడు, గీ రాజమాన్యులకు కీర్తివిరాజితుల, ది వాన్మహద్దరు రామగోపాలనేటు కత్తుతుడిపిపు నిలుపుము తొడిమేరు రాయబహదరు లక్ష్మీనారాయణార్య.

చ మన కలహలకప్రభు మన్ననజేసి యొసంగినట్టి హక్కును వృథానీయరాదు తమకు గల బుద్ధివివేకసంపదతో వినియము మొప్పజేసి సుఖసృష్టి నశేషజనంబు మన్నగా జను పురపాలసంఘమున సభ్యుడై వైతిధి గాన నీవికా. చ విమలగుండ్ల ప్రపూర్ణుడు, వివేకి దయాద్వైపాద్రిపంథరాభుడే పని చెరవేర్చబూసిన భాగ్యవశంబునగాదె యంచుమే మనయము తాపకీయ పరమార్థ కృపావిభవానుభూతి నర్హమను నేమనెల్లరపు రాయసభ్యుడైవై దనర్చును. ఉ ఆదర మొప్పచేకనున కర్మవయం బొనగూర్చువారె యీ మేదిని పూర్ణసంపద లమేయయశంబునుగాంచి సంత తా ముజెందువారు, పరమాత్ముడు వారల తోడునీడయై నాడర మొప్పజోయవని శంబుభృశంబుగ నమ్ముచున్నాము. నీ. కమలాలతాంగిప త్రివలంబు భజియింప చైతన్యరహితుడై వరలకొరి మంచుబుద్ధిపట్టి మన్నింపవలెనా స గీతాపురంబున్న గరభగభుడు

శరదిందునిభగత్రి కారదభజియింప సత్కలకము నేలు చతురస్రవృత్తి, విష్ణుపత్రయము సంతతిబాలించుచు నీప్రీతార్థంబుల నిమ్మురులు గీ. రామగోపాల లక్ష్మీనారాయణార్య నేటునకు నిష్కర్మియైతేర్చి సంత తాయురారోగ్యధన మనోహరములను, గూర్చి మా కెల్ల ముచమును గూర్చుగాక. నేనాపురి వాస్తవ్యులు.

మత్స్యవతారము

ఎం. ఎస్. శర్మాలిండుసన్న 19 రాజా మానుమంత లాలావీధి, ట్రిప్లి కేను, మదరాసు ఈచిత్రములకు కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. దీనిపై 14" X 20" ఒక కాపీవెల రూపాయి. వలయువారు పై చిరు నామాకు వ్రాయవలయును.

శ్రీ మహావిష్ణువు మత్స్యవతారధారియై నేదముల నుద్ధరించిన పవిత్రగాథయే చిత్రరచనందు చిత్రితము. ప్రపంచమున భూభాగములను జలభాగ వధికమునై యున్నది. జలభాగము భూభాగమును ముంచివేసినచో దానిని ప్రళయమందురు ప్రళయ కాలమున శ్రీమహావిష్ణువు మహావిహీనమూర్తియై ఋగ్యజుస్సామా ధర్మములను నాలుగువేదములను అత్రి భృగు వత్సనశిష్ట గౌతమ కశ్యప అంగీరనులను సప్తమహర్షులను కాపాడెను ఈచిత్రమంత యును ఓంకారమయి మని చిత్రకారుని అభిప్రాయము. సముద్రము రోద ఓంకారము. ఋషులధ్వని ఓంకారము. వేదనినాదము ఓంకారము. శ్రీ మహావిష్ణువు కృష్ణమూర్తియై భగవద్గీత యందు బోధించినది ఓంకారము కావున నీచిత్ర మంతయును ఓం తత్ సత్ అనుదానినే బోధించుచున్నదని చిత్రకారకులు వ్రాసిరి. ఇది కాప్రాగ్యముగా వ్రాయబడినదిగాన పూజా మందిరములలో గృహములలో ముఖ్యముగా నుండదగినది. శ్రీయుత శర్మగారు ఉత్తముని నిరంతరమును మతసంబంధములను చిత్రరచన చే చిత్రించి ప్రకటించుచుందురు

రామగోపాలహాలు మించిన పదుడు! పార్కు విజయనగరం దుర్లభము!!

అనేక దేశములలో మిక్కిలి ప్రఖ్యాతిగాంచిన మిస్ గోహార్ జాన్ సంగీతసభ వైనుదహరించిన హాలులో యీ నెల 19, 21 తారీఖుల ను జరుగబోవుచున్నది. ఆంధ్రదేశమందు యిట్టిసభ యిప్పటికెన్నడును జరుగలేదు గాన యీతరుణము మించిన దొరకుట దుర్లభము. టిక్కెట్లకై వెంటనే త్వరపడుడు.

రేట్లు:—రోజుకు రూ 5. 4. 3. 2. 1. యడ్రసు, ఎ. జె. గోపాలరావు పంతులుగారు తాడి రామమూర్తి నాయుడుగారు, జాయింటు ప్రాప్రయిటర్లు, రామగోపాలహాలు, విజయనగరం.

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే గలిగిన అతినరముల బలహీనతకు మిక్కిలి గుణకరమైన ట్రి, అద్భుత నివారిణి

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే కలిగిన అతినరముల బలహీనతచే బాధపడుచుంటిని నేను అనేక వైద్యులవద్ద చికిత్స చేసికొనియు కొంచముకూడ గుణముకాలేదు. కడతలు శ్రీ వెంకటగిరి కుమారరాజుగారి సిఫార్సుపైన కృష్ణాపురనివాసియును ప్రస్తుతము, చెన్నపురి, మైసూరు, కన్ ధోము, లిక్ పెరారి యా పీఠిలోనున్న "అల్పద్రా లాడ్జియందు" కాపురమున్న పండిత స్వామి ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించి తిని స్వల్పకాలములోనే అనగా 39 దినములలోనే నాకు గలిగిన అభివృద్ధికి, శ్రమనివారణమునకు నేను మిక్కిలి అశ్చర్యపడుచున్నాను. 10

చెలికాని నూర్యారావు మూరమండ జమీందార్ శ్రీ వెంకటగిరిరాజుగారి బాధమరది, 12.5.1926.

వాతావరణస్థితి

1926 సం॥ మే 13-వ తేది గురువారము

మాతృజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో సగటు వర్షపాతము	వర్షపాతము 1-వ తేదీ నుండి మొత్తము	పూర్వదాతావర్షపాతము
గోపాలపురం	95.0	78.2	...	1.41	44.96
విశాఖపట్టణము	89.5	79.5	...	2.10	87.09
కాకినాడ	93.1	78.7	...	2.25	89.09
మచిలీపట్టణము	94.2	79.9	...	2.19	41.59
కర్నూలు	99.1	77.2	0.04	1.28	26.01
బళ్లారి	98.0	70.4	2.07	4.56	30.51
ఆనంతపురం	1.51	27.88
కడప	102.5	79.2	...	1.20	81.28
నెల్లూరు	98.8	81.7	...	1.85	87.98
మద్రాసు	94.5	79.5	0.05	0.15	50.74
కడపూరు	92.0	80.2	...	0.50	52.94
నీలము	97.0	77.5	...	3.10	39.30
కోయంబుత్తూరు	95.4	74.1	0.07	1.27	22.29
తిరుచునావల్లి	101.4	81.4	...	0.06	83.18
నాగపట్టణము	92.5	81.6	...	0.02	54.98
మధుర	97.1	78.8	...	1.08	83.58
రాంబక్	91.2	77.9	0.40	1.46	87.00
తిరునల్వేలి	3.76	28.84
తిరునెల్వేలి	87.0	78.0	0.28	3.40	64.51
కొచ్చిక్	89.4	76.3	0.02	4.09	114.51
కాళికట్టు	94.7	77.8	0.44	1.84	117.16
మంగళూరు	93.3	81.5	...	0.71	125.68
చెంగళూరు	90.6	69.9	0.01	5.08	85.87
మెరకార	84.4	64.2	...	2.87	125.46
కొడకనాల్	68.4	52.7	1.58	8.89	62.18

సర్కారులలో ఆకాశమున కొంచము మేఘములున్నవి. ఆర్ద్రత గోపాలపురములో తక్కువగనున్నది. శితోష్ణస్థితి బందరులో 5 డిగ్రీలు కాకినాడలో 5 1/2 డిగ్రీలు తక్కువగనున్నది. బెల్లారిలో 2 ఇంచులు వర్షము కురిసినది. కర్నూలులో జలుకొట్టినది.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రా. వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

లండను సమ్మె

బొంబాయి కాంగ్రెసు కమిటీ సానుభూతి బొంబాయి, మే 12 —లండనులో సమ్మెదారులను వారికుటుంబములను అనుభవించుచున్న కష్టములకు సానుభూతిని తెలుపుచు వారుకొరిసవన్నియు నెఱవేరికాంతితో వ్యవహారము పరిష్కారము గావలెననికొరుడు లండనులోని ప్రేమయూనియను కాంగ్రెసు కార్యదర్శికి బొంబాయి రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు కమిటీసంఘమువా రొకతీర్మానమును తండ్రిద్వారా సంపిరి. (ఆ.ప్రె.)

హనుమాన్ వ్యాయామసంఘపంచములు. పొన్నూరు

ఈనెల 23, 24, 25 తేదీలయందు శ్రీ హనుమాను వ్యాయామసంఘమువారిచే 8 వ సంవత్సర పోటీపంచములు జరుపబడును. అందు చెడుగుడు, బాడ్ మింటన్, ఆటలయందు గుంటూరుజిల్లా పురాతన ప్రస్తుత విద్యార్థులకు పోటీపంచములు జరుగును జయమందినవారికి విలువగల పెండ్లి, బంగారు పతకములు బహుమానము యివ్వబడును. చెడుగుడునకు 6 గురు ఆట గాండుమాత్రమే ఉండ నర్హులు. ప్రవేశరుగుము ఈనెల 18 వ తారీఖులోగా, వారణాశి వీరరాఘవస్వామి పొన్నూరు అను అడ్డనునకు పంపవలయును. ప్రవేశరుగుము: చెడుగుడునకు 2 రూపాయలు బాడ్ మింటన్ కు 2 రూపాయలు

ఎన్నికలు-సత్యమూర్తిగారు

పల్లెసీటీ సబుకమిటీలో సభ్యుడుగా ఎన్నుకొనబడెను

మదరాసు, మే 12 — అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ జనరలు సెక్రటరీయను ఎ రంగస్వామి అయ్యంగారిల్లు వ్రాయుచున్నారు — ఎన్నికల సందర్భమును రాష్ట్రములలో సంచారముజేసి ప్రచారమును గావించుటకై అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీయొక్క పల్లెసీటీ సబుకమిటీలో యన్ సత్యమూర్తిగారు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి (ఆంధ్ర)

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశఫలితము

శ్రీయుత సత్యమూర్తిగారు ఈదినవ స్టేటుమెంటును ప్రచురణార్థము పంపియున్నారు —

సజర్యులలో మొన్నజరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు సమావేశమయి ముఖ్యముగా మాడు ముఖ్యవిషయమును తీర్మానించిరి. డాక్టరు బినెంటుమ్యుగారి కానుకస్వల్పములను సభవారి యెదుటకు తీసికొని రాబడినది దానిచర్చించి నిశ్చయమునకు ఉపసంఘమును ఏర్పాటుచేయవలయునను ఉపపాదనము అధిక సంఖ్యాకులచే త్రోసివేయబడినది నేను ను దానిని వ్యతిరేకించినవారిలో ముఖ్యుడగున ఎందువలన నేను దానికి తృప్తిరేకముగా సమ్మతించితిని తేలుపగోరెదను. (1) ఈవేళమందు స్వరాజ్యముకొరకు పోరాటమందలి ఉత్సాహమును ఈవిల్లుకొనిపగలను.

(2) ఇంగ్లాండులో కార్మికపక్షమువారి అనుగ్రహములపై యాధారపడియుండుట కాంగ్రెసుకు గౌరవహీనము, తృప్తి.

(3) బిల్లును ఎవరును ఆమోదించి యుండలేదు కాంగ్రెసువారు తీర్మానముగా స్వరాజ్యముకోసము పోరాడవలసియుండగా ఇట్టివిరోధమందు కాలముకొనవలయును.

తీర్మాని కాంగ్రెసువారిపట్టిని ఈవిల్లుపై ప్రసరింప జేయగోరర ని త ల్ల ము చు న్నాను. ఏ ఒక పక్ష తీర్మానమును గాకుండునట్లుగా స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు రుపపాదించినను ఈవిల్లును చర్చించుటకు ఉపసంఘము నెర్పాటు చేయవలయునను తీర్మానము తీసిపోయెను

దక్షిణాఫ్రికా తీర్మానము మహాత్ముడు చిత్తువాయగా అధ్యక్షుని అనుజ్ఞపై నేనుపాదించితిని ఇకమందు జరుగజోవు రాయబారములను జాగ్రత్తతో పరికించుచుండవలెనను హెచ్చరికయున్న తీర్మానభాగములనుగూర్చి నేచెప్పవలసియున్నది. దక్షిణాఫ్రికా శాసనసభయెదుటనున్న కలరుబారుబిల్లు వలనను, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము కష్టమైనట్టియు అతీమాత్ముమైనట్టియు వరతులను విధించుటవలనను భారత ప్రభుత్వము గాని ప్రజలుగాని న్యాయమైనట్టియు గౌరవప్రదమైనట్టియు రాజీ ముదరువరకును తమ ప్రయత్నములను మానరని తలచుచున్నాను.

తమిళు చెప్పబడుచున్న సబర్యుతికధనుగూర్చియు తరువాత కార్యక్రమమునుగూర్చియు చెప్పబడుకొనలేదు కొన్ని సత్యాంశములనుగూర్చియు చెప్పెదను నేను చాలనేపు మహాత్మునితోను నెహ్రూ, సరోజినీదేవి, జయకరు గాల్గతోను మాటాడగా ఎప్పటికీ మంత్రిత్యము మాత్రము అంగీకరించుటలో దేశమంతయు అంగీకరించునని ఇంతవరకును తలంపబడినట్లు తెలియుచున్నది పాక్షకుసంతకములు చేసినమహారాష్ట్రులందరును, జయకరుతప్ప, మంత్రిత్యమేగాక ఏ ఉద్యోగ మైనను అంగీకరించుటకును లిబరలులస్థితికం పైపైన మైనద్యంద్యప్రభుత్వము ఎంతవరకు తనిచేయుటకు సిగ్గునో అంతవరకు నుకయోగించుటకు సిద్ధముగ నున్నాడు. పాక్షకు వర్గించు కమిటీయు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘములు ఆలోచించి తోసివేసెను. అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘములోని సభ్యులందరును పాక్షకు దానిపై చర్చ అను జదివి దానికెల్లయినను వ్యతిరేకించుటకు స్థిరపరుకొనిరి. ముఖ్యోచిత సహకార వారులు అఖిల భారతకాంగ్రెసు సంఘమువారి యెదుట మాట వరుసకైనను పాక్షకు ఉపపాదించుటకు సావకాశముగలదు చంటిపిల్లలకు గలగు బిడియముమంటిదానిచేతనో లేక తామువట్టువడిరను భయముచేతనో ఇట్టి అవమానకరముగ పాక్షకు ఉపపాదించుటకు సిగ్గుపడియో శుభక రాక ఎగజేసిరి.

ఒడంబడికను తుడిచివేసినందులకు విచారపడ నవసరము లేదు. ఏలనన అదియే ఆమోదింపబడినట్లు (1) నిరంకుశాధికారమునకు ఒత్తిడిగలిగింప గలగు మనశోభిలో నున్న ఒక్కొక్క ధమును విడిచిపెట్టుటయు, (2) దేశశాసనసభలందు జాతీయ ప్రతిపక్షము లేకుండుటయు (3) స్వరాజ్యపోరాటము ప్రస్తుత మాపుచేయుటయు తలపించియుండిడివి

భూవాలో మాసభ విషయమై అసోసియేటెడుప్రెస్సు వారు పంపిన సమాచారము సత్యమూర్తిగారు మేము పూర్తిగానే యుపవ్యసించితిమి వ్యతిరేకతలైనవాడు కొద్దిమంది సభలో నుండిరి. వారు మమ్ముల కొన్ని ప్రశ్నలువేసిరి తృప్తికరముగా వారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిమి ఇతర గలభాతో ముగియలేదు యన్ యమ్. పరాంజనైగారు మాకు వందనములు చెప్పి పుష్పమాలాలంకృతులచేసిన తరువాత ఎవరిండ్లకు వారు పోతిమి. నేను చెప్పవలసినది ఒకటికలగు ఎదియన భూవాలో అసోసియేటెడు విలేజురిడి వి గోఖలేగారు వారు యడోచిత సహకారపక్ష ప్రముఖులు.

మహారాష్ట్రమందు కొందరు లోకమాన్యుని పేరు చెప్పి కొని ప్రజల గౌరవమునకు పాత్రులై యధోచిత సహకార వారులు మహారాష్ట్రమయొక్క వ్యక్తిత్వమునకును, గౌరవమునకును తక్కిన దేశమంతటిని సవాలుచేయుచున్నట్లు ప్రజల సమ్మించుచున్నారు కొని నేను భూవాలోను నాసిక్లోను బొంబాయి మహారాష్ట్రపై హితులతో మాటాడితిని మహారాష్ట్రమందు ప్రచారము జరిగినయెడల భారతదేశమంతటికిని వెనుకబడదు స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమమునే అవలంబించును, అని వారు చెప్పియున్నారు స్వరాజ్యపక్షము అట్టి ప్రచారమును చేయుటకు నిశ్చయించినది.

బొంబాయి నిమ్న జాతీయ సంఘము

లండను సమ్మేదారులకు సానుభూతిని బంపుట

బొంబాయి, మే 13 — భారతీయ నిమ్న జాతీయ సంఘముయొక్క బొంబాయి శాఖవారు తమ మేనేజింగు కమిటీయొక్క ప్రత్యేకసభలో బ్రిటన్ సమ్మేదారుల యెడలను ప్రేమ యూనియన్ కాంగ్రెసుయెడలను సానుభూతినిజూపుచు తీర్మానమును గావించిరి ధనపహాయ మేమియు చేయజాలనందు కి సంఘమువారు విచారించుచున్నారు (ఆంధ్ర)

ఇండియన్ బారుకొన్నిలు బిల్లు

బొంబాయి వకీలు సంఘమువారు మార్పులను సూచించుట

బొంబాయి, మే 12 — బొంబాయి వకీలు సంఘము వారు ఇండియన్ బారుకొన్నిలు బిల్లులో మార్పులను సూచించుచు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి కొక మిమెరాంఫుమును బంపిరి సంఖ్యనుబట్టి ప్రాతినిధ్య ముండవలెనను నియమము నాధారముగ గైకొని బారుకొన్నిలులోనికి తమతమ ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు హోల్డర్లులో న్యాయవాదిగా పనిచేయుచున్న ప్రతివానికిని అధికార ముండవలెనని యాసంఘమువారి అభిప్రాయము కాన్సిలుసభ్యులలో నెవ్వరైన అక్రమముగా ప్రవర్తించిరేని అట్టివారిని శిక్షించు అధికారము బారుకొన్నిలుకే యుండవలెనని యాసంఘమువారి తలంపు విచారణ నిమిత్తమిట్టి విషయములు సబార్డినేటు కోర్టునకును ఎరింగింపబనిలేదు 5 సంవత్సరములు న్యాయవాదివృత్తిలో నున్న ప్రతివాడును హోల్డర్లలో ఒరిజినలుపైయన న్యాయవాదిగా నుండుట కధికారమును కలిగియుండవలెనను

బారుకొన్నిలు కొన్ని నియమము లేర్పరచుకొన్నప్పుడు హోల్డర్లకు వానితో నెట్టికోక్తము నుండ వీలలేదు. (ఆంధ్ర)

పంజాబు కాంగ్రెసు కమిటీ

కార్యనిర్వాహక సంఘసభ - చర్చనీయాంశములు

లాహోరు, మే 12 — పంజాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యనిర్వాహక సంఘసభ 18 వ లేదిన జరుగును. ఆ నాడు వచ్చే శాసనసభా యెన్నికలకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను గూర్చిన ఎలక్షన్ బోర్డు శిఫారుసులేగాక మరి రెండువిషయములుగూడ చర్చింపబడును. అవేవగా పంజాబు కాంగ్రెసు కమిటీ ఎగ్జిక్యూటివు కాన్సిలు వర్గించుకమిటీలనుండి బాలాజిపతిరాయి తదితరులు రాజీనామా నొసంగుటనుగూర్చియు కాంగ్రెసుడబ్బును నెచ్చించుటను గూర్చియు; పండితసంతానంగారు చెప్పినమాటలనుగూర్చియు చర్చింపబడును. (ఆంధ్ర)

శాసనసభ - ఎన్నికలు

కృష్ణామండలము శాసన సభాభ్యర్థి

అసహాయోద్యమము ప్రారంభించినప్పటి నుండియు, ఆ యుద్యమమునకును, రైతుల యభివృద్ధికిని పనిజేసి యుంటిని. జమిందారులకు ప్రత్యేకింపబడిన స్థానమున్నను, ప్రజాసామాన్యమున కేర్పడిన స్థానమునకు మీర్జాపురం రాజాగారు కృష్ణామండలమునం దభ్యర్థిగ నిలబడిరి. ప్రజా తేను మాలోచించు, యాజిల్లాలోని ప్రముఖులకు రైతు సోదరులు నన్ను రాబోవుయొక్కి కలలో మదరాసు శాసనసభకు యీ జిల్లా కేంద్రీన మహాత్ముదయేతర స్థానముల రెంటిలో నొకదానికి అభ్యర్థిగనిలువప్రాగ్ని హించు చున్నారు నేను జమిందారి రైతు సమన్వయలోరైతు పక్ష మవలించి పనిచేయగలను గాన కృష్ణామండల రైతుసోదరు లందరును ఓట్లను నా కివ్వ ప్రార్థించుచున్నారు.

వల్లభనేని చంద్ర మా శ్రేష్ఠరరావు చౌదరి ఉయ్యూరు, కృష్ణా.

వివిధ ప్రాంతముల అభ్యర్థులు

బొంబాయి, మే 12 — బొంబాయి నగరమునుండి శ్రీ జయకరుగారు కేంద్రశాసనసభకు అభ్యర్థిగా నిలుచుచున్నారు.

బొంబాయి, మే 12 — రాబోవు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగ జమ్మదాసు మెహతాగారు కేంద్రశాసనసభకును శే. యఫ్ నారిమాను, లల్లాభాయి దేశాయిగార్లను స్థానిక శాసనసభకును ఏకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడి వర్గించు కమిటీ వారిచే ఆమోదింపబడినది

కలకత్తా, మే 12 — కేంద్రశాసనసభయందు ధక్కాడివిజయ ప్రతినిధిగానున్న షీతీశచంద్రనియోగిగారు ఈ శర్యాయము లెంగాలు శాసనసభకు ధక్కా విశ్వవిద్యాలయము తరపున అభ్యర్థిగా నిలిచెదరు ప్రస్తుతము విశ్వవిద్యాలయము తరపుననున్న సభ్యుడు ఎ రహమానుగారు ఆ.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము బెజవాడ

ఆంధ్ర సేనెటు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సంబంధమైన సేనెటుసభ్యత్వము నర్జించువారిలో నే నొకడనను తెలుపగోరుచున్నాను.

ముక్కవిల్లి సూర్యనారాయణ ఎం. ఏ ఎల్ టి ఆంగ్ల భాషాధ్యాపకుడు, అబ్దుల్ కాలేజీ, రాజమండ్రి.

“ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సేనెటునందు 15 రిజిస్టరు గ్రాడ్యుయేటర్ల స్థానమునందొకదానికి నేను అభ్యర్థినిగా నిలుచుచున్నాను” అని జి. క విశ్వనాథం దేవరగారు, బి. ఏ. వి. ఎల్. గుంటూరినుండి వ్రాయుచున్నారు

“ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సేనెటు రిజిస్టరు గ్రాడ్యుయేటర్ల స్థానమునం దొకదానికి అభ్యర్థిగా నుందును” అని సుఫర్ల శ్రీనివాసరావుగారు వ్రాయుచున్నారు.

ప్రభుత్వోద్యోగులు

ప్రజాహిత సంఘములలో పనిజేయరాదు

బొంబాయి, మే 12 — ఒక్కసంఖ్యాభివృద్ధికై పాటుబడెడు సంస్థలలో అధ్యక్షుడవనిగాని కార్యనిర్వాహమును వహించు మరియే యితరపదవినిగాని ప్రభుత్వోద్యోగులు అంగీకరింపరాదని బొంబాయి గవర్నరు తెలియజేసెను (ఆంధ్ర)

రవీంద్రుని ఇటలీ ప్రయాణము

కలకత్తా, మే 12 — ఇటలీ ప్రభుత్వమువారి ఆహ్వానముపై టా గూరు గారు నేడు ఇటలీ ప్రయాణము గుచున్నారు బర్మన్లులో రైల్వేకు ప్రవారమునాడుబొంబాయి చేరి మరునాడు ఓడ నెక్కును. (ఆంధ్ర)

సమై అంతరించుట

బొగ్గు పనివాండ్రు సమై ఆఖరయినదని నేటి వార్తలు చెబుచున్నవి. బ్రిటీషు స్వభావము తెగువరకు విగించు స్వభావముగాదు ఏదోయొక విధముగ రాజీచేసికొని తాత్కాలి కోవద్రవమును తొలగించుకొనుటలో బ్రిటీషు వారు మిక్కిలి నేర్పరులు. ఇకనుండియు సంధి రాయబారములు చురుకుగ కొనసాగుననియు అనుకూల పరిష్కారము జరుగుననియు భావించె దము. ప్రస్తుతస్థితిలో తప్పెవరిదని వితర్కించుట లాభకరము గాకబోయినను దానిని గ్రహించుట మేలు. కార్మికులపై ఎట్టి బాధ్యతను మోప వీలు లేదు. జీతముల తగ్గుదలకు వారు బాధ్యులు గారనుట స్పష్టము. ప్రభుత్వమువారు బాగుగను లకు గ్రాంటులను మానుకొనకముందు పరిస్థితు లెటులుండునో బాగుగ విచారించవలసి యుండెను. వారలు గావించరయిరి. 1 వ మే నుండియు గ్రాంటులను మానుకొనెదమని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుటచే యజమానులు పనివాండ్రపై విజృంభించిరి. జీతములను తగ్గించెదమని చెలిసిరి. ఇందుకు పనివాండ్రంగీకరింపనందున విచారణ సంఘముకటి నియమింపబడెను. విచారణసంఘపు రిపోర్టునందు జీతముల తగ్గుదల సూచింపబడినను గనుల పరిపాల నమును ముందుగ పునర్నిర్మింపవలయునని గోరిరి. పునర్నిర్మాణముజరుగుచో యజమానులకును కార్మి కులకును ట్రేడుము గలుగునని సూచించిరి. పున ర్నిర్మాణము గూర్చియే విచారణ సంఘమువారు ముఖ్యముగ చెలిపియుండుటచే దానిని ముందుగ కొనసాగింపవలసి యుండెను. కాని యజమానులు పునర్నిర్మాణముగూర్చి ఉత్సాహము గనుపరుపక జీతములను తగ్గించుటయే ప్రధానమని పట్టుబట్టిరి.

జీతములను తగ్గించెదమనియు, అందు కంగీక రింపనివారు పని చాలించుకొనవలయుననియు యజ మానులు నోటీసులనిచ్చుటచే పనివారలకు సమై దప్ప వేరుశరణ్యము లేకబోయెను. విచారణసంఘ మువారి రిపోర్టు వెలువడగనే ప్రభుత్వమువారు త్వరితముగ చర్యదీసికొని నిష్పక్షపాత బుద్ధితో ప్రవర్తించినయెడల, పిమ్మటి దుస్థితి యుదయించె డిదిగాదు. కాని వారు కాలముగడుపసాగిరి. యజ మానులును పనివాండ్రును వారిలోవారు సమా ధానపడవచ్చునని సూచించిరి. ఉభయులును విచా రణసంఘపు రిపోర్టును ఆలోచనలోకి చేరయిరి. ప్రభుత్వమువారును ఉపేక్షవహించిరి. యజమాను లకు పునర్నిర్మాణదృష్టి లేకబోవుటచే, పనివార లతో సమాధానము గుదురదయ్యెను. ఆఖరుదశలో ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కల్పించుకొనిరి. కార్మి కులు సంధివిషయమై మిక్కిలి సుముఖులుగ

నుండిరి. కాని, ఎవరో కార్మికులుకొందరు ఆక్రమ ముగ ప్రవర్తించి రను మిషతో, ప్రభుత్వమువారు రాకస్మికముగ సంధిరాయబారములను విరమించిరి. కొలదిమంది చర్యలకు తాము బాధ్యులముగా మనియు, తామందు కనుజ్ఞనీయలేదనియు కార్మిక సంఘమువారు చెలిపిననుగూడ, ప్రభుత్వమువారు సంధిప్రయత్నములను మానుకొనిరి. కార్మికు లిట్టి స్థితిలో నేమిజేయగలరు? తక్కువజీతములకు దోసి లొగ్గిరా, కార్మికులకు తీరనినష్టము గలుగును. లేనియెడల సమైను కొనసాగింపక తప్పదు.

సమై ప్రారంభమయిన పిమ్మట, గూడ, సంధి జేసికొనుటకు తామాయత్తులుగ నున్నామని కార్మి కులు చెబుచుండిరి. ప్రభుత్వమువారు మాత్రము సమ్మతించ రయిరి. కాని కార్మికోద్యమము తలచి నంత బలహీనముగ లేకుండెను. ఇంగ్లండులో నుండు కార్మికులే గాక నాగరికప్రపంచమందలి కార్మిక సంఘములు సానుభూతిని చెలిపి, సహాయ ము సలుప సంసిద్ధత జూపెను. కార్మికులకు సంబంధించినంతవరకు, దేశభేదముగాని జాతిభేదముగాని లేదని స్పష్టమయ్యెను. కార్మికులు సమై పరిశ్రమ యొక్క గౌరవమును నిరూపించెను. ఈమారు సమై త్వలో ముగిసినను, ఇట్టిపరిస్థితులను మరల కల్పింపకుండుట వివేకము. లేనియెడల రానురాను కార్మికుల బల మింకను వృద్ధిచుగును. ప్రస్తుత సమ స్వ కేవల పార్శ్వశామిక సమస్యగాని, సాంఘికవిప్ల వము గాదని, కార్మికసంఘమువారు స్పష్టపరచినను ప్రభుత్వమువారు దీనిని విప్లవమని పేరిడి ఆర్భాట ముల గావించిరి. కార్మికుల సమై యంతర్వర్తలో ముగియుటబట్టి, ఇయ్యది పార్శ్వశామిక సమస్య య నుటకు నందియములేదు. కార్మికులకు విప్లవోద్దేశ్యమే యున్నయెడల యంతర్వర్తలో సమై ముగి సెడిదని తలంచుట కేమాత్రము వీలులేదు. అత్యంత క్లిష్టపరిస్థితులలో కార్మికులు సహనభావముతోను, అత్యంత నిగ్రహముతోను తమ బాధ్యతలను నిర్వర్తించి, మార్గదర్శకులయిరి. సమై యంతరించుట, కార్మికుల బల హీనతకు నిదర్శన మని ఎంచక, వారి నద్భుతము నకు ను సమాధానబుద్ధికిని నిదర్శనమని గ్రహింపవలయును. ప్రభుత్వమువారి కనయినను కాలయాపనకేయక, తా మేపక్షమువంకకును మొగ్గునూపక, ఉభయ పక్షములకును అనుకూలించునటుల సమాధానము గుదుర్చుట, తమ ముఖ్యధర్మమని ఎంచవలయును. ఉపద్రవము తొలగగనే మరల ఉపేక్షవహించుట కన్న ప్రమాదము వేరుండదు. కన్నర్యేటిపు ప్రభు త్వమువారి నెదుర్కొనిన కఠినపరిష్కారంకను దొలగలేదు. ఇప్పుడే యారంభమయ్యెను. ప్రస్తుత సమస్యలను పరిష్కరింపగలిగిరా, మంచిదే. లేని యెడల కార్మికపక్ష పరిపాలనమునకు చోటియక తప్పదు.

రవీంద్రుని పయనము

డాక్టరు రవీంద్రనాథ టాగూరుగారికి ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు రాహ్వానమంపుటచే ఇటలీకి పయన మయిరి. ఫాసిస్టు సిద్ధాంతములతో నిండియున్న ఇటలీలో రవీంద్రుని ఉపదేశము లెంతవరకు రుచి చునో తెలియదు. నూతన ఫాసిస్టు ఉద్యమము ఇంపీరియల్ మతమునుగూడ మించిపోయినది. ప్రజా

పరిపాలనమును మూలద్రోసినది. పార్లమెంటరీ పద్ధతులను చులకన జేసి నిరంకుశాధికారమును ఆగ్రహీత మెక్కించినది. జాతీయ భావము ఇటలీలో ఘనీభవించినది. ఇతర సిద్ధాంతములను ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు సహించుటలేదు. రవీంద్రుని ఉపదేశములు ఇటలీ ప్రభుత్వ హృదయమును మార్పుట కేమయిన తోడ్పడునే మో చూడవలయును. ఇదివరకు రవీంద్రుని ప్రసంగ ములు ఇతర దేశములలో కొంతవరకయినను మార్పు గలిగించె ననుటకు నందియములేదు. ఫాసిస్టు సిద్ధాంతకారిన్యము పోదోలి, ప్రజాస్వాతంత్ర్య పునరుద్ధరణమునకు కొంతవరకయినను సహాయపడుచో, రవీంద్రుని పయనము వ్యర్థము గాజాలదు. అవిషయ మటుండ, ఇండియావలె ఇటలీకిని ప్రాచీననాగరికము గలదు. కొండొకకాలమున రోమకసామ్రాజ్యము ప్రపంచమందంతటను విస్తరించెను. పాశ్చాత్యనాగరికమునకు మూలస్థానము రోము నాగరికమే. రోము పరిపాలకులు ప్రాచీనకాలము నందెటుల పరిపాలించిరో, ఎట్టిచట్టముల గావించిరో, విదేశపరిపాలనము నెటుల జరిపిరో, అవియే నేటికిని ఆదర్శప్రాయములుగ నున్నవి. ప్రాచీన రోమకసామ్రాజ్యపద్ధతులవలన మానవాభివృద్ధికి కొంతనష్టము గలిగినను, విశేషము మేలు గూడ గలిగెననుటకు నందియములేదు. ఇటలీసామ్రాజ్య వైభవమును గోల్పోయిన పిమ్మటగూడ, క్రైస్తవ మతమునకు గురుస్థానమై బరగెను. కొంతకాలము వరకు యూరపునందంతటను పోపుగారి ఆజ్ఞలే పరమప్రమాణముగా భావింపబడెను. వీరి అధికారము రాజులపైగూడ వ్యాపించెను. నేడు ఇటలీ మరల సామ్రాజ్యముగా నెంచుచున్నది క్లియినను, ప్రాచీన నాగరికము మూలమున ఇటలీ హిందూదేశము పల్ల గౌరవముజూపుట సహజము. గ్రీసురోము నాగరికములకుగూడ మూలాధారమయిన ఆర్యనాగరికమును ఎల్లరును గౌరవింపకతీరదు. ఇటలీలో ప్రబలెడి రాజకీయాభిప్రాయము లెటులున్నను, రవీంద్రుని పయనమువలన లాటిను విజ్ఞానమునకును సంస్కృత విజ్ఞానమునకును గల సంబంధము బలపడునని భావింపవచ్చును. ఉభయ దేశములవారి మధ్య పరస్పరగౌరవ మధికమగుననియు, ప్రపంచ కళ్యాణమున కిది తోడ్పడుననియు, యూహింపవచ్చును.

హిందూదేశము బ్రిటీషునర్తకము

హిందూదేశమునందు బ్రిటీషునర్తకము నభివృద్ధిజేయుటకు లను విషయముగూర్చి స్పెక్టేటరు పత్రిక కొకవిలేఖకుడు వ్రాసిన వ్యాసము నించుక గమనింపవచ్చును. ధరలు తగ్గియున్నపుడు భారతీయులు బ్రిటీషునరకులను కొందురట. ధరలు హెచ్చుగనున్నచో, నరకులను కొనుటను మాని వేయుదురట. భారతీయునికోర్కెలు స్వల్పమగుటచే, విదేశపునరకులను కొనకున్నను అతని కిబ్బందిలేదని విలేఖకుని యుద్దేశ్యము. హిందూదేశమునకు నరకులనుకొనడి తక్కిలేదని విలేఖకు డంగీకరించెను. హిందూదేశపుధనము రానురాను పెరిగిపోచున్నదట. అటుల యి స, యాధన మంతయు నెక్కడకు బోవుచున్నది? వెండి బంగారు పగలక్రింద మారిపోచున్నదని యీ విలేఖకుడు చెబుచున్నాడు.

బట్టల కొనకబోవుటచే డబ్బు ఇండ్లలోమూలుగు చున్నదట. ఒకసంవత్సరము సరిపోయెడి బట్టలను రెండు సంవత్సరములు వాడుచున్నారట. లాంక పైరుబట్టలు ప్రియమయినపుడు చౌకయగు జపాను బట్టలను భారతీయులు కొనుచుందురట. విలేఖకుని బాధించెడి ప్రశ్నయొక్కటే గలదు. హిందూ దేశపు ధనమును బ్రీటీషు సరకులను కొనుమిత్త మాకర్పించు తెటులు? బట్టలధరలను తగ్గించుట యొకమార్గము. రెండవమార్గము హిందూదేశ మునకు గల కొనుదల శక్తిని వృద్ధిజేయుట. రెండవ విషయమును గూర్చి రాబోవు వ్యవసాయ విచారణ సంఘమువారు విచారింప వలయునని విలేఖకుడు గోరుచున్నాడు. హిందూదేశపు సంపదను వృద్ధిజేయుటలో గూడ స్వార్థచింతయే వీరి నావరించినది. ప్రియమగు బ్రీటీషు సరకులను ఎటులయినను హిందూదేశమున కంట గట్టుటయే వీరి యుద్దేశ్యము. హిందూదేశ సాభాగ్యముగూర్చి వీరు వ్రాసినసంగతులు నిరాధారములు. వీరు గాలిలో మేడలు గట్టుచున్నారు. హిందూదేశము బంగారును నిలువజేయు చున్నదనుట వట్టిధమ దప్ప వేరుగాదు. వ్యవసాయ సంఘమువలన రయి తులసితి త్వరలో బాగుపడునని తలంచుట కవ కాళము గనుపింపదు. వీరినూహా తెటులున్నను భారతీయులు స్వదేశవస్తువులను అందు ముఖ్యముగ దేశీయవస్తువులను మాత్రము ఉపయోగించుటకు దీక్ష బూనవలసిన యవసరమెంతేని గలదు. హిందూదేశ మొకవేళ సంపదతో తులదూగినను గూడ, విదేశవస్తువులను వాడుట దోసమగును. ఏలనన హిందూదేశము తనకు గావలసిన వస్తువులను తానే నిర్మించుకొనగలదు. ఇతరదేశముల నుండి వస్తువులను దిగుమతి జేయవలసిన యగ త్య మేమాత్రములేదు. ఇతరుల నలహాలను విని మోసబోవక, భారతీయులు కద్దరు ధారణముగూర్చి ప్రతిపక్షకొనినగాని, సత్యరాభివృద్ధి గాంచజాలరు.

నూతన నిర్బంధచట్టము

కలకత్తాలోని హిందూమహమ్మదీయ కలహముల నాధారముగ గైకొని బెంగాలుప్రభుత్వము వారు అసాధారణచట్టము నొకదానిని నిర్మింప బోవుచున్నారు. ఈచట్టమునుగూర్చి బెంగాలు కార్పరేషనువారు యోచించిరి. ప్రభుత్వమువారి కిదివరకే తగినఅధికారము లున్నవి గాన, నూతన చట్టము అనవసరమని కార్పరేషను వారు తీర్మానించిరి. నిర్బంధ శాసన చారిత్రము గాంచిన నూతన చట్టము లనిన ఏవగింపు కలుగుట సహజము. ఏలనన చట్టమును నిర్మించెడి యుద్దేశ్యమొకటి. తుదకుపయోగపడెడి విధము వేరొకటియగును. సాధారణముగ నిట్టిచట్టములు ప్రజల రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము సరికట్టుట కుపయోగపడుట ఆచారమయినది. వంగదేశమున కిది యనుభవ పూర్వముగ దెలియును. బెంగాలు ఆర్డినెన్సును ప్రయోగించిన విధము బట్టి ఇందలి సత్యమును గనుగొనవచ్చును. కార్పరేషనుసభ్యులు పలువురు నూతనచట్టము బెంగాలు రిగ్యులేషను వలె పరిణమించుననియు రాజకీయ ఆందోళనా పగులపై ప్రయోగింపబడుననియు భయము జూపిరి. ఇట్టి సందర్భములలో కార్పరేషను తన అసమ్మతి జూపుట వింతగాదు.

రంగుభేదచట్టము సంగీకరించుట

రంగు భేదచట్టమును దక్షిణాఫ్రికా సంయుక్త సమావేశమువారు రంగీకరించి తమ సహజ సంకుచిత స్వభావమును కనుబజచిరి. భారతీయు లికమిద నిపుణత్వ మవసరముగల పనులలో ప్రవేశింప జాలరు. గనులలో ఫ్యాక్టరీలలో పనిజేయజాలరు. రంగు భేదము ప్రజల జీవనాధారమును దీసివైచుటకన్న ఘోరమువేరుండబోదు. ఇకమిద ఆసియాచట్టము నిమిత్తము రౌండుటేబిలు సమావేశమును కూర్చిన నేమి ప్రయోజన ముండును? భారతీయులు పాశ్చాత్యులవలె జీవించవలయునట! తిండియైనను దొరకనపుడు గొప్ప హోదాతో జీవించుటకు సాధ్యపడునా? హైందవసమన్వయ విచారింపనున్న సమయమున రంగుభేదచట్టమును నిర్మించి భారతీయుల హక్కులను నిర్మూలించుట విశ్వాసద్రోహముతప్ప వేరుగాదు. ఇకమిద దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి వాగ్దానముల నెవరు సమ్మతగలరు? కొలదిమంది తెల్లవారుగలసి శ్వేతేతర ప్రజల జన్మస్వత్వముల నీరీతిని హరించుటవలన విషమస్థితి ఏర్పడక మినదు. ప్యాడినను రాయ బారము వ్యర్థమయినది. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు రంగుభేద చట్టముగూర్చి ఎట్టిచర్య దీసికొనినో తెలియదు. భారతీయులు స్వపరిపాలనమును సంపాదించినగాని వారు ప్రపంచమున తలయెత్తి దిరుగజాలరు.

వడుకుట: బ్రాహ్మణబాలికలు

తుత్తుకుడి తాలూకాబోర్డువారు బాలికా పాఠశాలలలో రాటమును ప్రవేశపెట్ట వలయునని తీర్మానించిరి. కాని బ్రాహ్మణబాలికలు వడుకుట బనికీరాదనియు ఇందుకగు డబ్బును కుట్టునేర్పుట కుపయోగింపవలయునని ఇన్స్పెక్ట్రెస్సుగా రభిప్రాయ పడినటుల తెలియుచున్నది. ఈమె యభిప్రాయము నిరాధారమనుటకు సందియములేదు. బ్రాహ్మణ బాలికలు కడు మృదువయిన దారమును దీయుచున్న నిదర్శనములు పెక్కులుగలవు. బ్రాహ్మణులు కష్టపడరు గాన రాటముద్రవ్వుట వారికి బనికీరాదని ఈమె తలంచియుండనేనా? లేక రాజకీయాభిప్రాయము లిటులు ప్రోద్బలనరచెనేమో. తాలూకాబోర్డు వారు మాత్రము తమ పట్టుదలను విడనాడ కుండుట ముఖ్యము.

కలకత్తా అలరులకేసులు

శిక్షలు

కలకత్తా, మే 12.—కలకత్తా అలరులలో రెండవది నంబరు ఏప్రిలు 3 తేదీన ప్రెసిడెన్సీకాలేజీ దర్బార్ రాం ఎక్స తొసింసు చంపినందులకై ప్రాసిక్యూటరువైన షేక్ వీదూ షేక్ కారూల కేసులో అడివల్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు మ రికోంఠసాక్ష్యమును తీసికొనెను. అనాడు వీరు బలవంతముగ కాలేజీలో ప్రవేశించి ఎంతో నిర్దయతో దర్బారును కొట్టిరి. వాదగాయములచేతనే ఆస్పత్రులో చనిపోయెను. ఇనప పట్టాకత్తి నొకదానిని దగ్ధరనుమకొన్నందుల కై జగ్గరవాధసిం ఆనువానికి మేజిస్ట్రేటు రివారము కఠిన శిక్ష విధించెను. ఏప్రిల్ 26 తేదీన క్విట్ ఇండియా మోక్షలో నంగుకై నైపుట్టిక్ మల్లిక్ షేక్ షన్నా షేక్ బాహూ అను ముగ్గురు బోటువాండ్రువై శిక్షములు మోపుటకు, అందులో మొదటి ముద్దాయికి 1 సంవత్సరమును తక్కిన వారికి 6 మాసశిక్షలును కఠినశిక్ష విధింపబడెను. (అ. ప్రె.)

భయంకరమగు వదంతులు

బెంగాలు ప్రభుత్వపతన

కలకత్తా, మే 12.—పట్టణేతర ప్రదేశములందు భయమును కలిగించిన బూటకపు వదంతులను కొన్నిటిని ప్రభుత్వము వారి రిజీస్ట్రేషన్ యుద్ధావరణముగా ప్రకటించియుండును. బెంగాల జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకూడ అట్లే కొన్ని విషయములను తెలియజేసెను. మహమ్మదీయులపైబడి కొట్టుటకై హిందువులు కొంతమంది సిక్కులను పిలిపించుకొని నిప్పించారను వార్తలను ఐ.ఎ.ఎస్.వారు భిక్ష మెత్తుకొనుటకై యూరికివచ్చిన కొలదిమంది సన్యాసులు తప్ప వేరు ఆధారము లేవ్వియులేవు. కలకత్తాలో శివజమిందారునివద్దనున్న మేనేజరు తనయుక్క కాశీగుడిలో మహమ్మదీయులు లూటీచేయనున్నారనియు కావున దానిని రక్షింపవలసినదనియు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు తెలిసినంతెను. బెంగాల చోట మహమ్మదీయులు సభచేసి హిందువుల గృహములను కొలిగుడిని లూటీచేయనలెనని తీర్మానించిన సబ్డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటు కొక గ్రామమునుండి ఒక పిట్టనువచ్చెను మహమ్మదీయునకును నాని యజమానికిని తగాదాగా ముండవలయును అందువలన ఫిర్యాగువచ్చెననియును నిజమేలేనను. ఈవిషయములను హిందువులకును మహమ్మదీయులకును పోరాటము జరుగుననుచుండ ప్రబలితములు పుట్టెను కాని అట్టి పోరాటము పెన్నడును జరుగలేదు. (అ. ప్రె.)

గుడినపవిత్ర మొనర్చుటకు ప్రయత్నములు

ఒకమహమ్మదీయునకు శిక్షవిధింపబడుట

కాఖాలీ, మే 12.—దేవాలయములు తరుచుగా శివ విశ్రమోనర్చబడుచుండుటచేత ఢిల్లీలో మసీదులను దేవాలయములను కాపాడుటకై మహమ్మదీయ హిందూకానిస్టేబులు ముసగా కాపలాచుంచబడిరి. మహమ్మదీయకానిస్టేబులొకడు డ్యూటీలో ఉన్నప్పుడు డగా కాలినిడిగ్ద దాని నపవిత్రమొనర్చనలెనను ఉద్దేశ్యముతో అశుద్ధముకుండల పెట్టుకొని తిరుగుచున్న మహమ్మదీయుడొకడు పట్టుకొనబడెను ఢిల్లీ సబ్డివిజనల్ ఆఫీసరు రాయబ్రాము ద్దాయికి 6 నెలలు కఠినశిక్షవిధించెను. (అ. ప్రె.) ఒక మసీదీ తొడమిద కాల్చినందుకై పోలీసులను నాడు అరెస్టుచేయబడిన 4 గురు డిప్యూటీ సేడు అడివల్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుయొడుట విచారణకు నివలెట్టుపడిరి. ముద్దాయిలను ఓడిమి పోవామానిరి గాని ఆయుధమేమియు దొరకలేదు.

గవర్నరు ప్రజాయత్త శాఖా పాలనము

మంత్రిలేకున్న గవర్నరే పాలింపవలెను

భారతప్రభుత్వ శాసన సంస్కరణము

నేడు వచ్చిన ఇండియా గెజెటునందు ప్రజాయత్త శాఖా పరిపాలనా నిబంధనలందు యీక్రింది సవరణను రాజ్యపరిషత్ భారతమంత్రి యంగీకారముతో భారత ప్రభుత్వ శాసనము 124-వ 52 సెక్షనులప్రకారము జేసినటుల ప్రకటించబడినది. "ఆవిబంధనలందు 2 వ రూలు (2) వ క్లాజులో వచ్చును-(May) అను మాటకు బదులు వలెను. (Shall) అని చేర్చవలెను. ఆసెక్షను యిప్పుడున్న ప్రకార మిటులగలదు. ఎక్కువైనను ప్రజాయత్త శాఖాపరిపాలనమునకు మంత్రి లేక శాఖాగిగానుండు స్థితి సంభవించునెడల అందుల కిష్టపడిన వానిని మరియొకరిని నియమించి ఖాళీని పూరింపజాలకున్న గవర్నరు గారే తాత్కాలికముగ నాఖ్యను పాలింపవచ్చును. ఈనిబంధన యిప్పుడున్న ప్రకారము ప్రజాయత్త శాఖలను గవర్నరుగారు యిష్టమువచ్చిన పాలింపవచ్చును లేదా యూరికొనవచ్చును. ఇప్పుడు జేసిన సవరణప్రకారము గవర్నరు ఆఖ్యను పాలించవలసిన బాధ్యత గలదు. ఈసవరణకును మధ్యరాష్ట్రముల ప్రభుత్వము మరియొక సెక్రెటరీవు కాన్సిలరును నియమింపవలెనని తలపెట్టినదానికిని సంబంధ మేమైన గలదా? సరే నూటూరూబట్లరు. యిదివరకున్న నిబంధనల ప్రకారము కాను ప్రజాయత్తశాఖల పరిపాలనమును సహింప తిరస్కరించెనా? (హిందూ)

బ్రిటను-భారతదేశ వాణిజ్య సంబంధములు

లాంకాష్టెరు వర్తకము భారతదేశముపై ఆధారపడియుండుట

వ్యవసాయపు రాయలుకమిషను కర్తవ్యము

‘నైట్స్’ విలేజరి భారతదేశమునందు సంచారము జేయుచు నిట్లునాటి ఫిబ్రవరి 13 న తేదీ నాపత్రిక కిటుల ప్రకటన—

నేనీవారములో నొక భారతమిత్రుని గలసికొంటిని. ఆయన వ్యాపారపుసంగతులు చెబినవాడు. పత్రికారచయిత, ఉత్పత్తి పరిపాలనోద్యోగమును వహించినవాడు. ఆయనతో ‘కేబి’ బ్రిటనుకు భారతదేశమునకుగల వాణిజ్యసంబంధముల గూర్చి చర్చించితిని. ఆయన నాతో మాట్లాడుతూ ఈరోజుదాకా ఆయన పత్రికలో ఆమెరిగారు మన మనేకసారులు ఒకటే తీర్మాన చర్చించినవిషయమును, భారతదేశపు కొనుగోలుక క్రిని యెక్కువదేసి బ్రిటిషువరులకు నుత్తమమైనవాని నెక్కువ కొనుగోలుక తేయవలెనన్న విషయమునుగూర్చి చెప్పిన అభిప్రాయము లెప్పుడు ‘మాడండి’ యనెను

నిజమే, నేనీవిషయమే నా భారత మిత్రులతో తరచు మాట్లాడుచుండును. ధరలు తగ్గినపుడు భారతదేశము ఏదో యెక్కువ వ్యాపారముండును. అయితే ధరలు యెక్కువ యప్పుడు పుడుగూడ యితరదేశీయులకన్న భారతీయు లెక్కువ తక్కువగా మరల యభ్యాపకారము తప్పించుకొందురు అను కొన్ని దానికన్న భర తక్కువగనున్న యెడలకోర్కెలనుద్గించి కొన్ని అడ్డువుతో అనుసరములేకుండనే గడపుకొందురు. బట్టల వ్యాపారములో వచ్చిగకట్ట మిడియో, ఈవ్యాపారములనభారత దేశము మూలమున లాంకాష్టెరుకు బాగా ఖర్చుగలదు. భారత దేశము 1913 లో కొన్నదానిలో ముప్పాతిశతమును 1925లో కొన్న యెడల లాంకాష్టెరు బట్టలమిట్టలు వారమునకు ఏడెనిమిది గజలెక్కువ విడిచేయించెడివేయిని ఎక్కువప్రభువులెల్లము చాలెక్కువకుండునని జెప్పెను. అట్లైన భారతదేశము గత ముప్పాతిశతము తక్కువగ కొనవలసి వచ్చినందులకు కారణమేమి?

భారతదేశము కొనలేకపోయెనా?

అట్లు జరిగినది భారతదేశము కొనలేకపోవుటచేతగాదు. ఎట్లుజేసెను యిదివరకు భారతదేశమునకు కొనుగోలుక క్రి యంత తక్కువ యెక్కువగ నుండెనాయని నాకు సందేహము గల్గుచుండును. విదేశీయుల సకాలమునకు వర్తకములు గురియుటవలన దేశము నకు ముందుంచి భాగ్య సంపత్తి గల్గెను. ఎదురుతులెక్కువ యెప్పుడు, దిగుమతులు మాత్రము అందుకు తగినటుల యెక్కువగాలేదు. 1924 లో 129 కోట్లవర్తకము జరిగెను. 1925 లో 180 కోట్ల వర్తకము జరిగెను. ఈ డబ్బులెల్లము నెక్కడికిపోయెను. అది బంగారు వెండి-ముద్రలగు యెక్కువ బంగారు గదిలయందుండెను. ఎందుచేతననగా భారతీయుడు సొంతబట్ట చాల ప్రయమని తలంచి డబ్బు విడిచివేసెను. ప్రతిసంవత్సరమున ఒక క్రొత్త అంగవస్త్రము యాకొనుకొనుటకు బదులు పాతపీకలనేరెండేడ్లు కట్టుకొనుచుండెను. ఒకవేళ కొన్నవస్త్రానికియెక్కువ ఖరీదుగల మంచి లాభమేరుపరకును కొనకుండ చాకధర జపాను గడ్డనుకొనెను. కాని డబ్బులెల్లము యెక్కువదేయవలసి. కొనుగోలు క్రి తగ్గువలసి. అయితే కొనేటట్లు మోహింపజేయవలెను. ఇప్పుడు యుద్ధపు తగ్గుటవలన నూలుబట్టలు చాకగావచ్చును. లాంకాష్టెరు యెప్పుడు బాగ్రతగ నొనర్చునో యెడల వ్యాపార మంతయు బలమగుట బహుశా యొగ మెరుపు గడ్డమందును.

అసలు ముఖ్యమైన సమస్య అట్లేగలదు. భారతదేశములో 62 కోట్లనుండియు క్రొత్తగాకపు బ్రిటిషు సరుకులను కొనుగోలు తగినటులజేయుటయెట్లును విషయ మాలోచింపవలసి యున్నది. భారతదేశ వ్యవసాయాభివృద్ధి క్రియలకు ఆంధ్రము ప్రయోజన కరవిషయము. వ్యాపారములో యెక్కువలనుకొంటున్న భారతదేశపు వ్యవసాయములని యితరులు చిత్రముగనుండును. నూటికి 70 మంది భూసారము జేత నాధారపడియుండురు. ప్రపంచములో నెక్కడను ఇంత భూసారములేదు. గోధుమపంటకు కాస్త్రీయముగ పండించు తీరు సంవత్సరమునకు 2 కోట్ల హెక్టరులపంట యెక్కువపండినది కోశాస్త్రవేత్త యెప్పుడు. ఈవృద్ధిచేత ప్రతి వరి, జనుము,

చెరుకుపంటలకు వర్తింపజేయుచున్నార దక్కనులో యొకరము నకు 4 సౌనులపంటబండుబంజరుభూములందిపుడు యొకరము నకు 100 సౌనులపంటజేయు చెరుకుపంట పండుచున్నది. భారతదేశమును బట్టలపరిశ్రమయే యెక్కువైనది. వ్యాపారము బాగాసాగిన సంవత్సరములలో జూచినయెడల యాపత్రికను వలనలాభములు సంవత్సరమునకు దాదాపు 30 లక్షలపానులుండెను. బాంబాయి రాష్ట్రమునందు కొద్దిపాటిఖర్చునే బెట్టి భూములను బాగుజేయించినయెడల జొన్నపంట యిబ్బడిగపండును. భారతదేశభాగ్య మెక్కువ గావలెనన్నయెడల వ్యవసాయమువలన కన్న యెక్కువ లాభములు లెవ్వరగా దేనివల్లనురావు.

వ్యవసాయపుకమిషను

అయినప్పటికిని పరిస్థితులన్నిటిని బాగాతెలిసికొనిన వారికి విలబర్తను ప్రభువు సూచించినటుల సంకుచితమగు కమిషనువలన యెక్కువ ప్రయోజన ముండునాయని సందేహములు బాడమకమానవు. భారతవ్యవసాయసమస్య త్రివిధములుగనున్నది బాగాచదువుకున్న రాజకీయవేత్తలు వ్యవసాయము విషయమున శ్రద్ధలేకుండ మక్తానుమాత్రము తీసికొనుచుండురు. భారతీయులకు చదువునే చెప్పించునెడల వ్యవసాయదారుని గానుండ జేసెదరు. వానిబుద్ధి వానిడబ్బు అంతయు భూమిమీదగాక అన్యధావ్యయము చేయబడును. ఇకను రెండవవిషయము హిందూ వారసత్వవ్యాయము. అందువలన భూమియంతయు మగపిల్లలందరకును బండుటవలన భూమి విస్తీర్ణము తగ్గి ముక్కలు ముక్కలై యీ ఆస్తియంతయు ఒక అరడజను పాలుములలో బంచబడియుండును. కొంచెము బాగా ఆలోచించునెడల రయిత్వో భూములుగ ఆస్తియంతయు నేకముగ నుండునెడల ఆ భూమిని నంకకు డబ్బును బెట్టి పనిజేయించునన్న యెక్కువ లాభమువచ్చుట సందేహస్పదమగును. వ్యవసాయ మభివృద్ధిగావలెనన్న భూమికి సంబంధించిన కాసనమును సంస్కరింపవలెను. మూడవది ముప్పదేయేడ్ల కొకసారి ప్రభుత్వమువారు జేయు రెవిన్యూరివిజములు గలవు. దీనిని మాన్యుటకు ప్రత్యామ్నాయము పర్మిటెంటు నెటిల్మెంటుగాదు. దానివలన బెంగాలులో దుష్ఫలితములు గల్గెను. కాని నెటిల్మెంటు నొకటి నిర్ణయించి భూమిమీద వచ్చులాభములమీద వ్యవసాయపు ఇంకంటాక్సు అని యొకటి జేర్చవలెను.

అయితే భారతదేశముకన్న వ్యవసాయముమీదనే ఆధారపడి జీవింపజాలను. చాలవోట్ల భూములు వర్షములేక చీల్లగనుండును. దేశభాగ్య మభివృద్ధిగాంచి సంఘమభివృద్ధిగాంచవలెనన్న వ్యవసాయములేక నున్నవారికి యేదేనొకపరిశ్రమ యుండవలెను. నేను స్వామభవము నొకదాని చెల్వెదను. 1899లో వర్షము లేదును లేకపోయినపుడు లక్షలకొలది మందిజనులు కరవుచే నల్లారుచు ప్రభుత్వసహాయమును గోరిరి. నేనప్పు డాజిల్లాలో ప్రయాణముజేసితిని మామూలుగా పంటలుపండు గుజరాతులో కూడ పడేడ్లతరువాత వర్షము జలేక కరవు వచ్చెను. కరీరదార్శ్యముగలస్త్రీగాని, ఖరీదుకు గాని ప్రభుత్వసహాయమును బడయలేదు వారందరును అహమ్మదాబాదు ట్రాడు మిల్లులమీదనే జీవించిరి.

పారిశ్రామికాభివృద్ధి యవసరము

ఎన్ని శతాబ్దములు గడచినను భారత శిల్పి బ్రిటిషుశిల్పి యొక్క నాజాకువనము పనిని జేయజాలడు. కాని భారతదేశము జేయు నాజాకు లేని పనితనమునకైనయెక్కువఖర్చుండును. ఈ వచ్చిన డబ్బుతో మంచితరము సరకును బ్రిటనునుండి దిగుమతిజేయుటకు అవకాశ మెక్కువగనుండెను ఇర్విన్ ప్రభువు జేప్పిన ఆర్థిక మార్గ మియ్యది—భారతవ్యవసాయ దారుడును అచటి ఉత్పత్తులును అభివృద్ధి యగునటుల జేయుడు. భారతదేశమునకుగల కొనుగోలు క్రి నెక్కువజేయుడు. ప్రభుత్వపు పద్ధతివలన బ్రిటిషుసరకులకు మార్కెటులోనే అమ్మకముండునటుల జేయుడు. భారతదేశమును అభివృద్ధి గాంచును. బ్రిటిషు ఫ్యాక్టరీలకు చెల్లినంద పనియుండును.

హిందూ యుద్ధసహాయనిధి

బొంబాయి, మే 12:—ఇంపీరియల్ వార్ అండు రిలీఫుఫండుకు రాష్ట్రీయశాఖగా 1924 సంవత్సరములో స్థాపింపబడిన బొంబాయి రాజధాని యుద్ధ సహాయ నిధిలో యుద్ధము ముగియనప్పటికి 62½ లక్షలు పనులయ్యెను. అందులో చాలభాగము యుద్ధసమయమునను యుద్ధము విరమించిన సంవత్సరములలోను యుద్ధసంబంధము సహాయపుబనులలోనే వెచ్చింపబడెను.

(అ. ప్రె.)

భార్యల నమ్మె

రుష్యాదేశపుభర్తలు వ్రాఫేయు లగుట

రైము ఆఫ్ ఇండియా పత్రికకు మాస్కోనుండి ఒక ప్రత్యేకవార్త యిట్లు వచ్చినది— రుష్యాదేశచరిత్రలో ఎన్నడును కని విని యెరుంగనట్టి సమ్మెయొకటి కర్మవాగ్రామమున జరిగి ఫలప్రదమైనది. తమభర్తలను తమ యెడల సరిగా ప్రవర్తించునట్లు చేయుటకై భార్యలందరును సమ్మెకట్టిరి.

ఈ సమ్మెకు నాయకురాలు అక్సీనియాకరసీపు. పురుషులును స్త్రీలును సమానులయి కాఫస స్త్రీలుగూడ ప్రజా హితకార్యములందు పురుషులతోబాటు పాల్గొనవలెననియొ చెప్పెడి కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతములు పూర్తిగా నమ్మిఆప్రకార మాచరింపవలెనని సభలకు బోధించుడెను అది చూచి భర్తకు కోపము వచ్చెను.

అప్పుడాతె భర్త రుష్యన్ సాంప్రదాయముప్రకారము ఆమెను తొడమీదికి తీసుకొని గట్టిగా చాచుమోడెను. దీనికీప్రతిక్రియగా నామె గ్రామములోనున్న స్త్రీలనందరిని తమ తమ భర్తలనుండి వెడలినయ్యనట్లు చేసెను. భర్తలు కొట్టుటయుతిట్టుటయుమానువరకు ఒక్కపనియైన జరుగదయ్యెను. అదియొకవిప్లవమేనని చెప్పవచ్చును. పురుషులందరును ఏమిచేయుటకునుదోచకతెల్లబోయిరి. పసిపిల్లలను పోషించువారుగాని ఆవులను పాలు దీయువారుగాని లేక గృహములన్నియు శోభావిహీనములైయుండెను. గ్రామపాఠశాలనేకోటగావించుకొని స్త్రీలందరిలో దూరితాము చెప్పెడి మరతులకు పురుషులు అంగీకరించెడివరకు అందేయుండెరి. ఈయాడగోలనడంచినేయవలెనను కృతనిశ్చయముతో పురుషులందరును గ్రామపాఠశాలనద్దకుబోయిరి. కాని పాఠశాలాభవనమంతయు గట్టిగా మూయబడియుండుటయు పురుషులకు లోబడుటకే మాత్రము నుయ్యములేక పోరాడుటకే స్త్రీలు సిద్ధముగా నున్నట్లును వారికి గోచరమయ్యెను.

పురుషులకేమి జేయుటకును తోచక తలలుగోకికొనసాగిరి. ఇట్టి వింతవిషయములను రుష్యాదేశ మెప్పుడును చూచియుండలేదు. తుదకు స్త్రీలకే సంపూర్ణమైన జయముకలిగెను. తమభార్యల నికముందెప్పుడును కొట్టుమరియు తిట్టుమరియు పురుషులందరును ఒకరివెనుకనొకరు గొట్టెలవలె కాగితములపై సంతకము జేసిరి. అప్పుడు విలపించుచున్నపసిపిల్లలను అంబాయని యరచుచున్న గోవులను ఓదార్చుటకై స్త్రీలందరును సగర్వముగా నిండ్లకు మరలిరి.

కోయంబుత్తూరుజిల్లా కమ్యునల్

రెండవ కమ్యునల్ సమావేశమును జరుపుటకు తగు ఏర్పాటులను జేయుటకై పలమేడు సర్వజన హైస్కూలుహాలునందు మే 9 తేదీన శ్రీయుత బోడిపాటి ఎస్. రంగస్వామినాయుడు గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభకు జిల్లాయందు 250 కమ్యుగ్రామములనుండి ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. వి. లక్ష్మీనరసింహులు నాయుడుగారును, పి.ఎస్. జి. రంగనాయుడుగారును సమావేశ మనసరమనిచెప్పిరి. నాలుగైదు ప్రదేశములలో సమావేశము జరుగవచ్చునను ప్రశంసలుండెను గాని కడపట కరాడిభావియందు 1926 జూన్ 12, 13 తేదీలందు జరుపు నటులు తీర్మానింపబడెను. ఈక్రిందివారినుండి అధ్యక్షుని నియమించు అధికారము వారి కియబడినది:— జయపురము దివాను రామకృష్ణగారు రా.బి. వి. మునుస్వామి నాయుడుగారు, పి. భక్తకేశవులునాయుడుగారు, జి. రంగయ్యనాయుడుగారు, పి. వెంకటరంగంనాయుడుగారు, పి. ఎస్. జి. రంగనాయుడుగారు, ఆర్. వి. లక్ష్మయ్యనాయుడుగారు, ఎ. ఆర్. గురుమూర్తి నాయుడుగారు, ఎస్. రామస్వామి నాయుడుగారు జి. కుప్పస్వామి నాయుడుగారు.

ఈక్రింది సన్మానసంఘమువారు కూడ ఎన్నుకొనబడిరి: అగ్రాసభాధిపతి :—కె. కృష్ణస్వామి నాయుడుగారు. ఉపాధ్యక్షుడు :—వి. లక్ష్మీనరసింహులు నాయుడుగారు.

సెక్రటరీలు:— నారాయణస్వామి నాయుడుగారు, శ్రీనివాసులు నాయుడుగారు.

క్యాపియరు:—కె. రామస్వామి నాయుడుగారు. సన్మానసంఘమునకు 25 సభ్యులను ఎన్నుకొనబడిరి కావలసినయెడల ఎక్కువ కార్యనిర్వాహకులను వారు నియమితురు. సమావేశమును కొనసాగించుటకై చందాల సీసంఘమువారు తండపలసిన దనికూడశ్రీ తీర్మానింపబడెను.

సమైక్య గుట

రాజీప్రయత్నములు ప్రారంభించబడుట

సమైక్య అక్రమమైనదని ఒక న్యాయమూర్తి తీర్పు చెప్పట

లండను, మే 12:— సాయంకాలము 1-15 గంటలు.

సమైక్య రద్దు చేయబడెను

(పూర్వపు తంతివార్తలు)

లండను, మే 12:— 12-10 గంటలు.

గనులపనివారు సమైక్య రద్దు చేయవలయునని కోరినవారైన రిచార్డు మైనదనియు సమైక్య జరుగుచునే యున్నదనియు శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసువారు ప్రకటించుచున్నారు. ఈ సమైక్యవల్ల గడచినవారము ప్రభుత్వమువారికి 7 మిలియనుల పానుల ఆదాయము తగ్గినది.

12-20 గంటలు.

శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు డానింగ్ ప్రియికు చెల్లెరి.

12-55 గంటలు

శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు డానింగ్ పిథిక్లి కెట్లటకు పూర్వము మైనర్స్ ఫెడరేషనువారిలో కలసి మాట్లాడిరి కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు డానింగ్ పిథిక్లి వెల్లినపిమ్మట పరిశీలనయం దెట్టిమార్పు కలుగలేదనియు డెలిగేట్ల మహాసభ జరుగునంతవరకు గనుల పనివారు పనులయందు ప్రవేశింపరని యు కుక్ గారు చెప్పిరి.

రుగ్బీ, మే 11:— నేటిదినము రాజీ రాయబారములు జరుగుచున్నవను వందతులు బయలుదేరినవి కాని పిటియండెంత పత్రికను నుదో చెప్పటకు వీలులేదు. మైనర్స్ ఫెడరేషను కార్య సంఘ సమావేశము నేటిదినముతయ జరుగుచుండెను. రామ్మె వశ్చి నాల్గుగారు కొంతకాలము హాజరై యుండిరి.

శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసు కార్యసంఘసమావేశ ముమాడ జరిగెను. ఈసమావేశమునకు జె. హెచ్. థామసుగారు మరికొందరు కార్యక నాయకులు వచ్చియుండిరి.

రాజీప్రయత్నములు జరుగుట లేదనియు ఈవిషయపరి సితులను అంత మొందించుటకై కొందరు పాటుపడుచున్నారని యు మైనర్స్ ఫెడరేషను కార్యదర్శియగు కుక్ గారు తెలుపు చున్నారు.

సర్ జాన్ సైమనుగారి

సూచనలు

లండను, మే 11:— కామన్సుసభలో లి బ ర లు పక్ష మునకు చేరిన సర్ జాన్ సైమనుగారు ఒక ప్రకటనము గావించిరి.

“సమైక్య రద్దుచేయబడి, ప్రాతరేట్లను అంగీకరించి గను లపనివారు పనులయందు ప్రవేశించి, బొగ్గు కమిషనువారి నివే దికమును ఆధారముగ గైకొని రాయబారములు సలుపు బొగ్గు గనుల యజమానులు పనివారు అంగీకరించిన ప్రభుత్వమువారు బొగ్గు పరిశ్రమకు కొంతకాలమువరకు సహాయ మొసగి అంగీక రింపవలయునను తీర్మానమును త్వరలో తాను కామన్సుసభ యందు పరిపాదించుటకు సర్ జాన్ సైమనుగారు చెప్పిరి.

కార్యక నాయకుల అడవిడి

లండను, మే 11:—

రామ్మెనాల్డో నాల్గుగారు మైనర్స్ ఫెడరేషను ప్రతినిధుల ను సందర్శించుట, శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసు సభకు థా మసుగారు వచ్చుట, నాయకులందరు పార్లమెంటు సభనుండి కార్యక కార్యసంఘ సమావేశములకు అచ్చటనుండి మంత్రివర్గపు కార్యాలయముకు డానింగ్ పిథిక్లి తిరుగుచుండుటచే రాజీవిషయ మై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నదని అందరు ఊహించుచున్నా రు బొగ్గుకమిషను అధ్యక్షులగు హార్వర్ట్ సామ్యులుగారు రా జీవిషయమై ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియచున్నది. కాని తమ కీవిషయమై ఏమియు తెలియదని శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసువారు ప్రకటించుచున్నారు. ఈవందతులవల్ల ప్రజల యొందుస్థానము ఉద్దేశము అధికమయ్యెను. ఎవ్వరు జూచిన ను గుంపులు గుంపులుగజనులుచేరి ఈవిషయమై మాట్లాడుకొను చున్నది.

నేటిదినము రాత్రి 8 గంటలకు మైనర్స్ ఫెడరేషను శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసు కార్యసంఘముల సంయుక్త సమావేశము రాత్రి 8 గ. ను. ఈ సమావేశమునకు కార్యకర్తలు కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు కూడ వచ్చి యుండిరి.

లండను, మే 11:— శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసు కార్యసంఘసమావేశము రాత్రి 1 గంటవరకు జరిగెను. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు 12 వ తేది బాల్మిన్ గారిని సందర్శించెదరని తెలియచున్నది.

మంత్రివర్గమువారి సమావేశము

లండను, మే 12:— మంత్రివర్గపు ప్రత్యేకసమావేశ ము కామన్సుసభలో నిన్నరాత్రి జరిగెను. రాత్రి 12 గంటలు వరకు డానింగ్ పిథిక్లియందు బాల్మిన్, చర్చిలు, బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువుగార్లు ఇతర మంత్రులు కొందరు ఈవిషయమై మాట్లా డుచుండిరి. రాజీరాయబారములను ప్రారంభించుటకై ప్రయ త్నములు జరుగుచున్నవని తెలియచున్నది.

ప్రధానామాత్యుని ప్రకటనము

“ప్రభుత్వమువారికి తప్పక విజయము చేకూరును”

లండను, మే 11:— ప్రధానామాత్యుడు ఈక్రిందిప్రక టనము గావించెను. సమైక్య ప్రారంభమై ఒకవారమైనది. బ్రిటి ష సంఘము దెదరింపులకు ఎంతమాత్రము భయపడుటలేదని స్పష్టముగా ప్రకటించినది. ప్రభుత్వనిర్మాత వటుత్వమును భగ్గు మొనర్చవలయునను ప్రయత్నములు ప్రతిఘటించుటయందు బ్రిటిషువారు గొప్పపట్టుదల చూపియున్నారు. సాంఘికజీవిత మునకు అవసరముగ సర్వములు ప్రతిదినము వృద్ధిగుచున్నవి. సక్రమ ప్రభుత్వబలము విజయము గాంచుననుమ్యకము నాకు న్నది. బొగ్గుపరిశ్రమకు సంబంధించిన వివాదమునకును ఈసమై క్కము భేదమున్నది. 9 నెలలు రాయబారములు జరిగినపిమ్మట బొగ్గుగనుల యజమానులకును పనివారికిని వివాదమేర్పడినది. రాయబారములు జరుగుచున్నప్పుడు ఈసమైక్య ప్రారంభమయ్యె ను. శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసువా రీసమైక్యవర్గముచేసిన మరల రాయబారములను జరుపుట సాధ్యమగును. బొగ్గుగనుల యజమానులకును పనివారికిని ధర్మముకలుగుటకై నేను నాశక్తి కొలది పాటుపడెదను. శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసువారు సమైక్య ప్రకటించి రైలుబండ్లు నడువకుండు నట్లు గ ను, రోడ్లపై మోటారుబస్సులు నడువకుండు నట్లు గ ను, పడవులయందలి నెరకులు దిగుమతి కావండునట్లుగను వార్తా పత్రికలు ప్రకటింపబడవండునట్లుగను పనిచేయ ప్రయత్నిం చిరి. ఈవిధమున సాంఘిక జీవితమును నిరోధింప సమకట్టిరి. కాని వారి ప్రయత్నములు ఫలమైనవి. రైల్వేలు నడచు చున్నవి. మోటారుబస్సులు నడుచుచున్నవి. దిగుమతులు జరు గుచున్నవి. వార్తలు వ్యాపించుచున్నవి. ఎట్టి కొరతలేక ఆహార పదార్థముల ప్లెయి విరివిగ కొనసాగుచున్నది. బ్రెజిల్ ఈసమై క్క నిష్ప్రయోజనమైనదని శ్రేడు యూనియనువారి గ్రహించెదరు. ఈవిధమున సమైక్య అంతరించిన బ్రిటిషువారు ప్రపంచమునం దలి రాజకీయ ప్రతిస్థాపనములను సంతోషించిన వారయ్యెదరు. శ్రేడు యూనియనుల కుండవలసిన న్యాయమును హక్కులను తొలగింప ప్రభుత్వమువారికెట్టి ఉద్దేశములేదు. కాని ప్రభుత్వ నిర్మాణమునవిరిచుప్రయత్నములను సహించుటకు వీలులేదు.”

కాంటరుబరి ఆర్చిబిషపుగారి సందేశము

లండను, మే 11:— కాంటరుబరి ఆర్చిబిషపుగారి సందేశ ము మాచనలు నైర రెనుద్వారా రాష్ట్రమునందంతయు వ్రా డుకాస్తు చేయబడెను.

సమైక్య అక్రమ మైనది

ఒక న్యాయాధిపతి తీర్పు

లండను మే 11:— నేయిలర్స్ ధైరుమెన్సు యూనియను యొక్కట వరుగిల్లు బ్రాంచి కార్యదర్శులు సమైక్య ప్రకటింప నుద్దేశించిరి. శ్రేడు యూనియను, కార్యనిర్వాహక సంఘము వారి అనుమతిలేక కార్యదర్శులు సమైక్య ప్రకటింపకూడదని

ఉత్తరపు ఇన్వలయునని కొంతమంది సభ్యులు కోర్కెనందు పెట్టినను పెట్టిరి. భాస్కరి డివిజనునందు న్యాయమూర్తి సర్ జాన్ ఆస్టుబరిగా రీకేసును విచారించిరి.

ఈసమైక్య న్యాయసమైక్యమైనది కాదనియు, ఈసమైక్య యందు పాల్గొనువారు, సమైక్యకట్టవలయునని ప్రోత్సహించు వారు నేరస్తులగుచున్నారనియు, ఈనేరములు శ్రేడు డిస్కంట్టు ఆస్తునందు నూచింపబడిన వినుహాయింపులలో చేరవనియు, న్యాయమూర్తిగారు తీర్పు చెప్పిరి. గనుల పనివారి విషయమున ఒక పారిశ్రామిక వివాదముండుటచే వారమాత్ర ము సమైక్యకట్టవచ్చుననియు ఇతరులు సమైక్యకట్టట న్యాయ విరుద్ధమనియు న్యాయమూర్తి అభిప్రాయపడెను.

సర్ జాన్ సైమనుగారి ఉపన్యాసము

సర్ జాన్ సైమను గారు వైత్తీర్సు ఆధారముగ గైకొని మరల పార్లమెంటు సభలో ఉపన్యసించిరి. బొగ్గుగనుల పని వారు తప్ప ఇతర కార్యకులకు ప్రభుత్వమువారిలోగాని ఎట్టి పారిశ్రామిక వివాదము లేదనియు వివాదముండుటకు అవకాశము లేదనియు ఈ కారణమువల్ల కార్యకులు సమైక్యకట్టవలయునని శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసువారు ప్రకటించిన ఉత్తరపులు న్యాయవిరుద్ధమైనవని సర్ జాన్ సైమనుగారు తెలిపిరి. ఇట్టి అక్రమపుటు త్వరపు ననుసరించి సమైక్యకట్టినవారికి శ్రేడు యూనియనుల నిధి నుండి ధనము ఇచ్చుట అక్రమమని చెప్పిరి. పరి సితులన్నీటిని గుర్తెరుగక శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసువా రు త్వరపడి సమైక్య ప్రకటించిరనియు బాతినిలాంగ్ జేసీకొనె దమని వారు తలచుట అవివేకమనియు సర్ జాన్ సైమనుగారు చెప్పిరి.

సమైక్య పరిస్థితులు

ప్రభుత్వ ప్రకటన

రుగ్బీ, మే 11:— రైల్వే సౌకర్యములు తృప్తికరముగ నున్నవి. సమైక్య ప్రారంభమైన మొదటిదినమున 849 రైలుబం డ్లమాత్రమే నడుచుచుండెను. నిశ్చయించిన 5503 రైలుబండ్లు నడచినవి.

నేటిదినము ఇంకను కొన్ని వందలు బండ్లు ఎక్కువగా నడుచును. ట్రాంవేసర్విసుకూడ తృప్తికరముగ నున్నది.

ఆహారపదార్థముల సరఫరాను తృప్తికరముగ నున్నది.

హైకు పాల్గొనందు ఆహారపదార్థములు విరివిగ స్రావయే బడియున్నవి. 2000 టన్నుల చేపలు దిగువ తియ్యె యున్నవి. 91 రైలుబండ్లు నిండుగ పాలు, కూరగాయలు, చేపలు, పశు పులు, మాంసము పంపబడినవి. ఆహారపదార్థములు విరివిగ జిల్లా లకు పంపబడుచున్నవి. హోటలులలోను ఫలహార విక్రయస్థల ములందును సగకులవెలలు కొంచమైనను హెచ్చుకాలేదు. దీని వల్ల ట్రాన్సుపోర్డు ఆసౌకర్యము తవ్వరిని బాధించలేదని స్పష్ట మగుచున్నది.

రేవులలో సరకులను దిగుమతిచేయు విషయమై ఎట్టి ఇబ్బందికేసు పడుటలేదు. వాలంటీరులు అన్ని పనులును ఉత్సా హముతో చేయుచున్నారు. ఇప్పటికి 328608 మంది వాలంటీ రులు రిజిస్టరుచేయబడిరి.

స్టాకు ఎక్స్చేంజీరేట్లు తృప్తికరముగ నున్నవి.

దేశము శాంతముగ నుండుట

లండను, మే 11:— దేశమునం దెచ్చటను అల్లరులు జరుగలేదు. లండను పోలీసుకోర్టులలో సమైక్యసందర్భమున జరి గిన అల్లరులు కేసులు రెండుమాత్రమే దాఖలుచేయబడెను.

సమైక్యకట్టవారిలోకూడ పలువురు తిరుగ పనులయందు చేరుచున్నారు. ఇట్లు చేరుచున్నవారిలో రైల్వేపనివారిసంఖ్య అధికమైయున్నది.

డొమినియనులు సహాయముచేయ సిద్ధముగ నుండుట

లండను, మే 11:— ఈసందర్భముయందు డొమినియను లయందున్నవారు ఇంగ్లండుకువచ్చి సమైక్య ముగియునంతవరకు ప్రభుత్వమువారికి సహాయముచేసెద మని చిఫ్ సివిల్ కమిషనరు గారికి తెలిపిరి. ఇట్లుతోడ్పడ నుత్సాహము ప్రకటించినవారికి వందనములర్పించుచు ఇంగ్లండులో నే యువకు లనేకులు వాలంట రీలుగ చేరియుండుటచే డొమినియనుల సహాయముపొందవల సిన అవరస మేర్పడలేదని వారుప్రత్యుత్తర ముపిరి. డామలయం దెట్టి అల్లరులు జరుగలేదు.

సౌమ్యపరిస్థితులనుమాచి వర్తలు ధైర్యముతో తమపను లను తాము చూచుకొనుచున్నారు. సరకులు ఎగుమతి దిగుమతి ఎట్టి ఇబ్బందిలేక జరుగుచుండుటచే వర్తకమున కెట్టి ఇబ్బంది కలుగటలేదు.

ఇతర కార్యకనంఘముల సానుభూతి

మాన్చెస్టరు, మే, 12:— డాకుపనివారు బ్రిటిష్ సరులకుబొగ్గు ఇచ్చుటకునిరాకరించిరి. మాస్కో, మే 11:— సోవియటు శ్రేడు యూనియనువారు బ్రిటిషు శ్రేడు యూనియనువారికి పంపిన చెప్పు

వాసులను చేయబడెను. విరాళములనిచ్చిన శ్రేణులను నియమల సంఘములకు మొత్తము తిరిగి ఇచ్చివేయుటకు సోవియటు శ్రేణులను నియమవారు తీర్మానించుకొనిరి. కాని కొంతమొత్తము వసూలుచేసి నిలవయందుంచుటకును బ్రటిషువారు ఎప్పుడు కోరిన అప్పుడు మొత్తమును వారికిచ్చుటకును సోవియటు శ్రేణులను నియమవారు తీర్మానించుకొనిరి.

అల్లరులు - శిక్షలు

లండను, మే 11:—అసత్యవార్తలను వ్యాపింపజేసినందులకు పుల్చోహోలో మువ్వరకు 21 దినములు కఠింశిక్ష విధింపబడెను.

దొంగిలొనలయినవారి ప్రజలను ప్రోత్సహించినందులకు మిలిస్సుబరోలో ఒక కార్మికునకు 9 నెలలు కఠింశిక్ష విధింపబడెను.

పొలునగడమున అల్లరులకు కారకులైనవారికి కఠింశిక్షలు విధింపబడెను.

బర్మింగ్హాం బాయిలు శ్రేణులను నియమించువర్తన్ని కమిటీ వారి కార్యాలయములను పోలీసువారు సోదాచేసిరి. అసత్యవార్తలతో నిండిన ప్రకటనలు కొన్ని అచ్చుల దొరకెను. పోలీసువారు సంఘపునాయకులను నిష్కరించిరి. బామినుపై నాయకులు విడుదల చేయబడిరి.

విదేశములనుండి కార్మికులకు వచ్చు ధనసహాయమును నిరోధించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండను, మే 12:—బేకెస్టాన్ గ్రామమునకు నష్టముకలుగుచున్నవన వ్యవసాయములకై విదేశములనుండి వచ్చునమును సమీపించుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొనిరి. ఈనిర్ణయమును ఆధారముగ గైకొని విదేశములనుండి శ్రేణులను నియమించుట బ్రిటిషు శ్రేణులను నియమవారికి పంపు ధనమును నిరోధించుటకు ప్రభుత్వమువారు దృఢీకరించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

నమ్మే ఎట్టి పరతులు లేకయే రద్దుచేయబడుట

హార్బర్ సామూహ్యులుగారి ప్రయత్నముల ఫలితము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రవార్త)

లండను, మే 12:—ట్రిపురతులు లేకయే సమ్మే రద్దు చేయబడినది. బొగ్గు కమిషను అధ్యక్షులకు హార్బర్ సామూహ్యులుగారి ప్రయత్నములవల్ల సమ్మే రద్దుచేయబడెనని తెలియుచున్నది. హార్బర్ సామూహ్యులుగారు సవేకముతో కూడ ఒక ప్రత్యేక మెమోరాండమును పంపిరి. అందు గావించబడిన సూచనల నంగీకరించిన బొగ్గు పరిశ్రమకు సంబంధించినవివాదము అంత మొందునని వారు నచ్చ చెప్పిరి. ఇట్లు రాయబారము సలుప ప్రభుత్వమువారు తనకు అధికారమివ్వలేదనియు తన మెమోరాండమును అంగీకరింపవలయునని ప్రభుత్వమువారికి గట్టిగ సలహా తానిచ్చెదననియు సామూహ్యులుగారు చెప్పిరి.

సామూహ్యులుగారి మెమోరాండమును మంత్రివర్గమువారు పరిగణించుచున్నారు.

బాల్టిముగారు కామన్వెల్థ్ సమ్మే రద్దయిన విషయమును ప్రకటించును శ్రేణులను నియమ వార్తలు ప్రతినిధులు డేనింగు స్ట్రీటుకు వచ్చి సమ్మే సమ్మే రద్దుచేయుటకు తాము తీర్మానించుకొనినట్లు తెలిపిరియు, అందుపై తాను తక్షణమే సమ్మే రద్దుచేయబడవలయునని కోరికను వారు అంగీకరించినందున బాల్టిముగారు చెప్పిరి. మంత్రివర్గమువారు రాయబారములకు గణంగెదరని బాల్టిముగారు ప్రకటించిరి.

ఎమర్జెన్సీ రెండవనులు మురికొంతకాలము అమలునందును.

హార్బర్ సామూహ్యులుగారి మెమోరాండము

హార్బర్ సామూహ్యులుగారు తమ మెమోరాండమునందీక్షించి సూచనలు గావించిరి.

1. బొగ్గుపరిశ్రమ పరిశోధనలకు పరిశీలించు మరల జరుగలేదు. ప్రభుత్వమువారు ఇంకను కొంతకాలము బొగ్గుపరిశ్రమ ధనసహాయ మొసంగుచుండవలెను. 2. పారిశ్రామిక వివాదమును పరిష్కరించుటకు ఒకబోర్డును ఏర్పరుపవలెను ప్రభుత్వమును జమనును పనివారు మాత్రమేకలసి వివాదములను పరిష్కరింప యత్నించుట బాధకరముగలేదు. కావున సేవనలు వేసెను

బోర్డును ఏర్పరుపవలెను ఇందు యజమానుల ప్రతిభలు కార్మికుల ప్రతినిధులతో పాటు ఇతరుల కూడ సభ్యులుగ యుండవలెను. ఈ రెండు పక్షములకు చెరనివారు ఈబోర్డుకు అధ్యక్షులుగ నుండవలెను.

జర్మని ప్రభుత్వము రాజీని ఇచ్చుట

మరల రాజుల తెచ్చుటకై పెద్ద కుట్ర

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

బర్లిను, మే 12:— జర్మని ప్రభుత్వము రాజీనామ ఇచ్చెను. జాతీయ పతాకమువల్ల పేర్వదిన వివాదముపై లూథరు గారిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము రిచీప్టాగు సభయందు పాదింపబడెను. విశ్వాసపదాహిత్య తీర్మానము నకు ఆనుకూలము గ 176 రు ప్రతిపక్షముగ 145 రు సమ్యకులతోనగిరి. సభకు 103 రు రాజీను. ఐరోపా యుద్ధమునందలి ఇతర రాజ్యములందును మరీ ఇతర దేశములందును జర్మని కాన్సులు కార్యాలయములపై రిపబ్లికన్ పతాకముతో పాటు కెయిజరు ప్రభుత్వమునాటి పతాకము కూడ యుంచవలయుననియు ఆ పతాకమునకే ఒకవైపున రిపబ్లికన్ గర్జనలుండవలయుననియు హిందసుబర్డుగారు ప్రభుత్వమువారి అనుమతితో ఒక ప్రకటనను గావించియుండిరి. ఈ ప్రకటనను ననుసరించి విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానము తేబడెను.

రిపబ్లికన్ ప్రభుత్వమును అంతమొందించి మరల కెయిజరును తెచ్చి రాజ్యమునందు స్థాపించుటకై ఒక గొప్ప కుట్రను బర్లిను పోలీసువారు కనపెట్టిరి. కుట్రపన్నినవారు బర్లినును ఆక్రమించుకొని రిపబ్లికన్ ప్రభుత్వమును రద్దుచేసి, వానుహిందసుబర్డుగారిని పవర్లెవ్వు మొనర్చవలయునని ఉద్దేశించిరి. సమ్మేలకు లాకాటులను గావించువారిపై మరణాంశ విధించి, జర్మనియందున్న జ్యూల ఆస్తి నంతయు ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచుకొన రిపబ్లికన్ నాయకులను తరుమ గొట్టువలయునని ఈకుట్ర పన్నినవారి ఉద్దేశ మొందుండెను. ఈకుట్ర సంగతి పోలీసువారికి తెలియగనే సాఫ్ట్లీంగు క్లబ్బులన్నిటి ప్రసిద్ధ ప్రభుత్వమువారు రద్దుచేసిరి. పోలీసువారికి దొరకెన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను చూడగ ఈకుట్రపన్నినవారు గొప్ప జర్మని సమితి స్థాపింప బవేరియా మానార్షిట్టలతో కలిసి యత్నించుచున్నారనియు, ఈవిషయమై కెయిజరుగారిలో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుచున్నారనియు, కెయిజరుగారువారికి అభినందించుచు ప్రత్యుత్తరము వ్రాసెననియు స్పష్టమైనది.

కరెన్సీ కమిషను

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండను, మే 11:—ఇండియన్ కరెన్సీ కమిషనువారు నేటిదినము న్యూయార్కు ఫెడరల్ బ్యాంకి గవర్నరు ఆరు స్ట్రాంగుగారి సాక్ష్యము, ప్రాఫసరు స్పెర్గిసుహోలండుగార్లు సాక్ష్యము పుచ్చుకొనిరి.

బ్రిటిషుపార్లమెంటునభ్యుల రషియాపర్యటనము

లండను, మే 11:—కొన్సర్వేటివుపక్షమునకుకేరెన్ కామన్సు సభసభ్యులుకొందరు సర్ ప్రాంకు నెల్సనుగారి నాయకత్వమున రషియాకు వెల్లియండి నేటిదినము ఉదయమే లండనుకు తిరిగిచ్చిరి. తమనివేదికమును బాల్టిముగారికి పీరిచ్చిరి. సమ్మేకుగిరినవిమృత ఈనివేదికము ప్రకటింపబడును.

వర్ణవిభేదచట్టము

సెనేటు ఆసెంబ్లీనమావేశమున ఆమోదింపబడుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

ఆసెంబ్లీ సెనేటు సంయుక్త సమావేశమున వర్ణవిభేదచట్టము ఆమోదింపబడెను. అనుకూలముగ 83 రు ప్రతికూలముగ 67 మంది సమ్యకుల నొసగిరి. నేటిపులు కొన్ని పరిశ్రమలయందు పని చేయకుండునట్లు చేయ ఈబిల్లు ఉద్దేశించుచున్నది.

తీవ్రముగుచర్య జరిగినవిమృత బిల్లు ఆమోదింపబడెను. పార్టీ సభ్యులపై వోటింగు జరిగెను.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయ కాంగ్రెసు

భారత ప్రభుత్వమునకు విన్నప మంపుట

ధర్మ, మే 11:— దర్మను దక్షిణాఫ్రికా భారత ప్రభుత్వమునకు కలరుబాదు బిల్లు ఇప్పుడు సెనేటు ఆసెంబ్లీ ఎదుట నున్నదనియు, దానికి ఆశ్రిత ఆమోదమాయముండున్న ప్రభుత్వప్రతినిధులు ప్రచారము చేయవలయుననియు, అబ్లిస్ ఆమోదింపబడినయెడల అసలు మానవ హక్కులు వైరము భారతీయులకు లేకుండ బోవుననియు, పరిశ్రమలు ఏర్పడెనవియు తమకు చేసికొన వీలుండవనియు, ఆశియ వాషుల కందిక మను అన్యాయమైన అపవాదము కలుగుననియు విన్నవించుచు వార్త నంపిరి. ఈవార్తలతో ఆబిల్లు కాసనముకానున్నది కావున రాజప్రతినిధి కేబిలువ్వారా దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమునకు తమ విషయమును తెలుపవలసినదని కోరిరి. (అ. ప్రె.)

ప్రతికాభిప్రాయములు

బొంబాయి, మే 12:—దక్షిణాఫ్రికా పార్లమెంటు ఎదుట కలరుబాదుబిల్లు తెచ్చుటకు సూచయగాదని బొంబాయిపత్రికలు అభిప్రాయపడుచున్నది. కాన్సర్వేట్స్ అనివరకైనను ఆపుచేసిన బాగుండునని తెలచుచున్నవి.

ఇండియన్ డెమోక్రసీ మెయిలు

ఈమధ్య రెండుతేదీలు కాన్సర్వేటుకొరకు జరిగిన రాజీనుద్దేశించి ఈబిల్లును ఇప్పుడుచర్చింప కాన్సర్వేట్స్ ఆనువరకు ఆపుచేయుదరని తెలచిరి. భారత ప్రభుత్వమువారు తక్షణమే బాగ్గతపడవలెను.

కానికీలు పత్రిక

రానున్న కాన్సర్వేట్స్ యూనియన్ ప్రభుత్వము అన్యాయమైనట్టి కలరుబాదుబిల్లుంటిబిల్లును కాన్సర్వేట్స్ చర్చించినయెడల జయప్రదము గానేరదు. (అ. ప్రె.)

నమ్మే అంతముగుట

భారతీయ ప్రతికాభిప్రాయములు

కలకత్తా, మే 18:—నమ్మే అంతముగుటగుర్చి చేట్టు మను పత్రిక ఇట్లు వ్రాసినది. దీనినిబట్టి నేర్పకొనదగినదెయ్యకటి యున్నది. ఇట్టి అఖండమైన సమ్మే బెదిరింపుకు సంఘ మేకమైన యెడల సమ్మే నిలవజాలదు.

ఇంగ్లీషుమును పత్రిక ఇట్లు వ్రాసినది. సమ్మే అంతముగుట వలన సమ్మేనాయకులు లొంగినట్లే. అ. ప్రె

సిక్కు విద్యార్థివయినకనధ

లాహోరు, మే 12:—22 వ తేదీన ప్రారంభింపబడెనున్న సిక్కు విద్యార్థివయిన మహాసభకు ఆహ్వాన సహభ్యుతునిగా క్రీస్తదారు మేహారు సింగ్ ఛాలాలాగారిని ఎమ్మకొనడమైనది. అ. ప్రె.

విలేఖకులకుసూచన

మాకనుదినము వచ్చు లేఖలలాను వ్యాసములలోను ప్రచురింప దగినవాటిని గూడ ప్రచురింప వీలుకలుగుచున్నది. వేజీలను హెచ్చుగ వేయుచున్నను సాధ్యపడకున్నది. ఇందుకు కారణముకు పవరచి వ్రాయకుండుటయే. ఎంతకు ప్రముగ వ్రాసిన సంతమంచిది. చాటభారతములుగ వ్రాయువారిది గమనింపగోరెదము. తమవ్యాసములు అచ్చుపడలేదని భావించువారు అన్య కారణములను మాకారోపించక తమవ్యాసములను సాధ్యమైనంతకు పవరచియు ముఖ్యవిషయములను గురించి మూత్రమే వ్రాసియు పంపిన మాపనిని నుభువు చేసినవారగుదురు.

జిం||ప||స||

దొరను ప్రవాసి

కొయిజరువద్ద మూడుదినములుండటము

డాక్టరు సేనను పొడిచిన గారు మాంధ్రెప్పరుగార్డియను పత్రికకు వ్రాసిన వ్యాసము.

1917 నవంబరు 3-వ తేదీని వాస్తవము రాజమండ్రిరకున విందుజరిగినపుడు సేన కొయిజరును కలిసికొంటిని. అది జరిగి ఎనిమిదేండ్లైనది. ఈలోగా జర్మనీకి కొయిజరును చాల మార్పులుకలిగెను. అప్పుడు వానిబులోగారు ఉత్తరయిటల్లీంప తుపానువలె వ్యాపించి విట్టోరియాలో ప్రధానస్థానము నేర్పదు కొనెను. అప్పుడు జర్మనీ ఆస్త్రియానీల పునఃగమనమును గూర్చి అనియంపయమున కొయిజరు మాకరించెను. అప్పుడు విజయవార్తలను తీసుకువచ్చుచుండెను కొయిజరుకు వికాసముకలుగలేదు. అతడు చాలగంభీరముగనుండెను. విందుజరిగిన పిమ్మట బహుస్కృప్తుల కొయిజరుగారు కనిష్టాంటు నోపిలకు వెళ్ళినందరప్పుడు మాపింపబడెను. అప్పటికి ఆయనకు కొంత ఉల్లాసము కలిగినది.

దొరనులోనున్న కొయిజరును చూడగోరుదు కొన్ని నెలల క్రితమే అడ్మిరలు ల్యాట్జ్ గారు నా కాహ్వానమును పంపిరి. కాని కొన్ని పనులవలన సేను ఆలెస్టా కుహమునువదలజాలక పోతిని. కావునమాస్కో నెలలో బయలుదేరితిని హంబర్గుకుండి రాటరుడంపాపురాత్రి త్రెయిసులో బయలుదేరి ఆచుర్నప్రొద్దవద్ద త్రెయిసునుండిదిగితిని. దొరనునండి నాకొరకు పంపబడిన మోటారుకారు స్టేషనువద్ద సిద్ధముగానుండెను. ఆరగంటలో ట్రోలను కుపోతిని. ద్వారముక సౌరంగముమాదిరి నుండెను. అచటకొక కావలిగదిముందు ముగ్గురువంటండు పిపాయిలు కావలియొంటిరి. ఆకావలి నామకార్థమే. చూడవచ్చిన అతిథులవట్ల వారు సమయానుకూలముగా మొలచుదురు. అట్టికావలి కలవరి ముందుగా తెలిపియుండనిచో వారచలనున్న విషయము అతిథులకు తెలియనే తెలియదు లోపల కొయిజరొక భవనమును నిర్మించెను. కొయిజరు సన్నిధానవద్ద లచటనే యుందురు కార్యాలయములుగూడ నచటనేయున్నవి. భవనము ఎదుటనున్న పండిలిలో ఖండి ఆగినపిమ్మట కొద్దిపార్శ్వల అడ్మిరలువాను రెండుజాగారు ఐచ్చి నన్ను ప్రత్యుద్ధానముచేసి విశాలమున వాకలిగుండ పచ్చి కబయిళ్లతోగూడిన ఫలవృక్షవన వీధినుండి క్రొత్తగానిర్మింపబడిన అతిథిగృహమునకు గొనిపోయెను ఆగృహమున మేడమీద కొయిజరు యిప్పటి భార్య కుమార్తెలు కొయిజరుకు పెండ్లిమాడకమునుపు మొదటిభార్యలన కలిగినవారు(వినిన్నురాగోష్ఠి, ప్రిన్స్సును హెన్రి యట్టాగార్డును వారిసంరక్షణకురాలును గ్రెగరెస్సు) నివసించుచుండిరి దిగువనొక విశాలముగగది నాకియ్యబడెను. అది చాల సౌఖ్యకరముగా నున్నది.

వెంటనే గంటప్రొగినది. 12-45 నిమిషములకు భోజనము లంచు) జరిగినది. ప్రధానగృహము నాలుగడుగులలోనే యున్నది. అది రాజమండ్రిరమునజనుటకు తగినంత పెద్దదికాదు. 25 గదులుమాత్రమే కలవు.

మొదట విశాలమగు హాల్కులదు. అచట తివాసులను పరచి ఆసనాది సావగ్రలను చక్కగా నమర్చిరి. ఆగదిలో మధ్యగా మార్బుల పేలియపైని ఫ్రెంచ్ డిగ్రేటురాజు శిలావిగ్రహమున్నది. కరిష్యారాజులపటములు గోడలకుతగల్గుబడెను. కుడిపక్కనున్నగదిలో [సాలూడు] ఫ్రెంచ్ డిగ్రేటుకాలము నాటినస్తువులనమర్చిరి. ఒక గాజు బీరువా అతని పొడుముడబ్బి లువెలగలనగలు మున్నగునవి కలవు.

లోపల ప్రశాంతము

అచటనే విందుజరిగినది. వాను రెంబుజు, మెజారుమ్యూను (వెతను యుద్ధసమయమున కొయిజరుకు అగ్రుటెంటుగా నుండెను) అప్పుడు నే నతనిని చూచితిని. డాక్టరు హీనుమెను (కొయిజరు స్థానవైద్యుడు) గెహ్మరటు నిట్టు (కొయిజరు ఏజెంటు) బారె నే నును గెమ్మించు [వావలెక ఒక అతిథి] గార్లకు నుండిరి. రాజమండ్రిరమున వేచియుండుగదిలో దర్శనార్థ తిటుల శ్రద్ధగా రాజంగమనమును నిర్వహించుచుండో అటులే వారందరును నిర్వహించుచుండిరి. నాకు కొంత ఉత్సాహముకలిగినది. ఇది నా కుటుంబోపావసరముకాదు. వెనుక నేను చూచినపుడు ప్రపంచ వందలి నేపలలో మిక్కిలి గొప్పనేను కొయిజరు ప్రధానాయుక్తాధికారిగానుండెను. ఇప్పుడు గొప్పజూపించారునింత హలండులో నివసించుచున్నాడు. పొరుగుననున్న మ్యూకురెంటింపవాను ఎనిమిదేండుగారి కున్నంత ఒక యొక ఇంపును కొయిజరుకులేను. అదిగాక అరడియించుచు నొకబుడికలేనేయుండెను. ఇప్పుడు కొయిజరు చాలస్పృహచి దీనిపై న్నద్దుడై చనిపోయియుండు

నా సంతాపము నెటుల ప్రారంభింపవలెను. ఏమనవలెను. సంతాపము ధారాళముగా జరుగుచు లేక ముత్తపరుగానే యుండునా? అను సంతాపములు నామనసులో కలుగుచుండెను.

అంతలో కొయిజరువచ్చెను. ఆతనిభార్య ఆకనిచేతిపై నానుకొనియుండెను. అందరును నిశ్శబ్దముగా నిలచిరి. కొయిజరు సతి నన్నుత్యధికముగ గౌరవించి బహుళకరించెను. పిమ్మట కొయిజరు కర్వర్వనమున నాదరించెను. కొయి జరు బ ల కా లిగను డైగ్లోత్సాహ సంతోషముగను కనబడెను. చాలమరుకగానుండెను. ధారాళముగా తుళ్ళివ్రళ్ళ చేసెను. ఆయన వయసు 67 ఏండ్లు.

యిష్టాగోష్ఠి

పిమ్మట మేము భోజనముల గొల్పోనికి పోతిమి. భోజన సమయమున యిష్టాగోష్ఠి జరిగినది కారాగారము పర్యవేషములను తీచెటు పర్యవేషములను వానికిని హింకాపములను గల సంబంధమునుగూర్చి కొయిజరు ప్రశ్నించెను అంతట భూగర్భకాస్త్రమునుగూర్చిన సంభాషణజరిగినది. అది కొయిజరుకు ప్రీయతము. ఆండ్లనుగారు చీనాలోచనన కరిగోదనమునుగూర్చి నేను విచరించితిని. అతడు శ్రద్ధగా వివేచి. నాపరిశోధనలనుగూర్చి నేను హంబర్గులోను నీయలోను ఉపన్యసించితి నని తెలుపగా ఆ ఉపన్యాసమును వినగోరవను మరునాడు చుట్టుపట్లచారు చాలమంది విందుకు వచ్చెవరుగాన సత్తుడుపన్యసంపవలెనని కొయిజరు నన్ను కోరెను.

భోజనానంతర మతడు విశ్రమించెను. సాయంకాలము 4 గంటలకు లేచి అటునిటు నడచుచు మేజరు మ్యూనుగా రికి తాను చెప్పును అతచే ఉత్తరములు వ్రాయించెను రాత్రి 8 గంటలకు మరల భోజనమున కందరును చేరిరి. కొయిజరు కొన్ని లాంఛనములను ధరించెను అప్పుడు సంభాషణ చాల ఉల్లాసముగా జరిగినది. అచటి పద్ధతి సామాన్య స్థితిలో చాల అనుకూల సాగున్నదేగాని మహావైభవముతో భోజన ప్రధానముగానుండలేదు. లంచించుయమున రెండు ఆహారపదార్థములకు తెల్లరాను మంచినీళ్ళను అమర్చిరి. రాత్రి భోజన సమయమున మరల రెండు పదార్థములకు తెల్లసారాను ఎర్రసారానుగూడ నమర్చిరి. ఆము నాకు పొందెను సారా దొరకలేదు.

రాజకీయములు

రాత్రిభోజనానంతరము సన్యాసగృహము (డ్రాయింగు రూము) న కేగితిమి. అచట కాఫీ సారాయిలు సిగరెట్లు యియ్యబడెను. మంచి విద్యుద్దీపిక నెలగుచుండెను. రెండుపేజీలు చుట్టుకు మేము కూర్చుంటిమి. అసాటి జర్మనీపత్రికలన్నియు సచటనుండెను. కొయిజరు సులోచనములను తెట్టుకొని తంతి వార్తల కన్నింటిని దిగ్గరగాగదిరెను. మహమ్మదీయ జేతములలోను చీనాలోను జరుగుచున్నవానిని క్రద్ధగాచూచెను. మధ్యమధ్య నిద్రవచ్చుచున్నదా అని అతడడుగుచుండెను.

లేదు మహాప్రభో అని యెవరోయొకరు తెలుపగా అటులై నాసరేయని మరలచదువును. ఈరీతిగా పత్రికలనుచదివినపిమ్మట మధ్యాహ్నము కొయి జరు చెప్పగా తాను వ్రాసిన విషయములను మేజరు మ్యూనుగారు కొయిజరుకు చదివి వినిపించెను. ఈరీతిగానే ప్రతిదినమును దినమును దినమును దినవృత్తములు జరుగుతుగాని కుచ్చిటప్పాలతో కాలము వెళ్ళుచున్నట్లు లేదు. కొయిజరు ఎల్లప్పుడును ఏనో యొక పని చేయుచుండును. కాని మిన్నగుండడు. రాత్రి 11 గంటల కందరును లేచి నిద్రించుటకు వెళ్ళిరి.

కుటుంబ ప్రార్థన

మరునాడుదండమున యింటనున్న వారను ఉద్యోగులును పరిజనులును యెల్లవారను స్త్రీలును పురుషులును కూడ ఉపన్యాస మందిరమున సమావేశమైరి. అది చాల అందమైన హాలు పరిజనులు 20 మంది యుందురు. ఒకనంక గొప్ప సంగీత వేటికయును వేదకయు నుండెను. కొయిజరు లంకేగి కుటుంబ ప్రార్థనను చదువును. 38 ఏండ్లకుండి యిటుల ప్రతిదినమును ఉదయము 8.45 గంటలకు యీ ప్రార్థన నిరంతరాయముగా జరుగు చున్నది. తైబిలులో మూలవాక్యము నతడు చదివి దానిని గూర్చి సంగ్రహముగా బోధించును. భగవద్ప్రార్థనను నుడిచి ఆశీర్వదించును అందు నమృతముతోను భక్తితోను గట్టిగా ప్రార్థించును. ప్రార్థన మాయ నే లంచుటకు వెడలిపోయెను. 8.45 మేడమీద వారి వాగ్దరులలో కొయిజరుకు భార్యయును ఉపయమున భుజించెదరు. కక్కినవారందరును అతిథులును క్రింది

భాగమున భుజించెదరు. ప్రార్థన ని ద లేవగానే కొయిజరుచాల దూరము తిరిగినప్పుడు. ఉదయము 9.15 గంటలకు పనిప్రారంభ మగును.

సమీపమున నొక చిన్న అడవియున్నది. ఆడవిలో చిన్నచెట్లు పెరుగుట కడ్డుగానున్న పెద్ద చెట్లను కొయిజరు నరుకుటకు ఆడవి యజమానుడగు మొంట్లెజడవేరుగారు అనుమతించెను. మేము మోటారులో ఆ ఆడవికిపోతిమి. అచట హలండు దొరతనమువారి ఆటవికోద్యోగలగూడ కొందరుండిరి. వారు తలహా చెప్పుచుండిరి. కొయిజరు వారిని బహుళకరించి వారి కందరికిని పెద్దపెద్ద చుట్టలనిచ్చెను. వారందరును అగ్రజేవులవలన టించిరి. నరకబడవగినకెట్లు సాధారణముగా కిక్కిరిముడునంతటి లావుగలవిగానే యుండును. కొయిజరుగొడ్డలి ఒక బలమైన పెద్ద కత్తిలెనుండును. ఒక్కొక్క నరుకు కొకచెట్టును నతడుకూర్చుండును. సాధారణముగా మూడు నరుకులకుగాని వానినిహాలగొట్టుమని కూలివాండు చెప్పిరి. కొయిజరు మధ్యమధ్య చెంతనున్నవారితో మాటలాడుచుండును.

అమృతాంజనం డిపోవారి

సుప్రసిద్ధాపధముల జాబితా.

1. జీర్ణరసాయనము మాత్రల అజీర్ణమునకు	1- 4
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1- 0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-3	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-3	0-10
5. మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-3	0-12
6. తామరతైలము, తామర, తీటకు	0- 6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిశ్లేదులకు	0- 6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-3	0- 8
9. దంతశూలహరి, పండ్లపోటుకు	0- 8
10. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు	0- 6
11. గజ్జికి తైలము, గజ్జిచీడలకు డబ్బి 1 కి	0- 4
12. పగుళ్లకు తైలము, శీతపగుళ్లకు	0- 6
13. కేలకు పంచు సీసా 1-3	0- 4
14. చందన అత్తర 1 బొమ్మ	2- 0
15. కుంభు తైలము, డబ్బి 1-3	0- 8
16. దంతమర్దము, పండ్లతోముటకు	0- 2
17. సుఖభోగి మాత్రలు	1- 0
18. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1- 0
19. రోమహరి వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0- 8
20. మోహినితైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
21. చుందుకు నూనె సీసా 1-3	0-
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-3	0- 8
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0- 0
24. కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1- 0
25. శగకు ద్రావకము సీసా 1-3	1- 0
26. కఫహరి శీతకట్టు దగ్గులకు	1- 0
27. కఫహరిచార్మము, దగ్గు ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-3	0- 8
28. సుందరితైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-3	0- 8
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పలకు	0-12
30. నేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0- 4
31. ఉబ్బసమునకు మందు	2- 0
32. వాయుపుష్కాటకు మందు డబ్బి 1-3	1- 0
33. విరేచనములకు మాత్రలు డబ్బి 1-3	0- 8
34. కస్తూరిమాత్రలు, పెద్దది, మంచిది 50-కి	0-10
35. నాముకర్పూరము సీసా 1-3	0- 6
36. నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిది డబ్బి 1-3	40- 0
37. కుంకుమపువ్వు 1-న రకుంతు 1-కి	4- 0
38. పచ్చకర్పూరం కు. 1-కి	4- 0

సుందరి తైలము

డబ్బి 1-కి వెల రూ 0-8-0

ఒక డబ్బితైలము విడువక రాచిర ముఖమున ఏర్పడు మొటిమలు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతివారి, నున్నగా అద్దమువలె ప్రకాశించును. చర్మము వృదుశ్యము కలిగి నాజుకులేగును. ఈతైలము మంచి గుణావన దలిగి మిగులవలె నుండును. అమృతాంజనం డిపో, ఘదధాను - బొంబాయి.

నచిత్రమానవత్రిక.

ప్రతి చంద్రమా సాది నిప్రచురింపబడును

ప్రతిసంచికయందును మూడునాలుగురంగుల చిత్రములు ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0

విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడిపత్రికల నుచితముగ బంపుటకు వీలులేదు. మాదిరిపత్రికలు వలయువారు తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

వైశాఖ మాస సంచిక - విషయానుక్రమణిక

ప్రణయరాధిక—శ్రీశేషాద్వైరమణకవులు; స్మృతికణము—దువ్వూరి రామిరెడ్డి గారు; పింగళి సూరనార్యుడు - ఆతని కావ్యములు—కోటమర్తి చినరఘుపతిరావుగారు; మహాశివరాత్రి—శ్రీశివశంకరశాస్త్రి గారు; భారతీభాస్కరము-నవల—పారనంది జగన్నాథస్వామిగారు; హనుమంతుడు-మైనాకుడు—మండలేముల వేంకటశాస్త్రి గారు; జడకుచ్చులు—నిడమర్తి సత్యనారాయణమూర్తిగారు; భార్గవ ప్రతిపదనము—అష్టానధాని బొమ్మరాజు జానకిరామశర్మ గారు; అనార్కళి—విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారు; ప్రభాతము—బులుసు వేంకటరమణయ్యగారు; శైవల మతకథలు—పంచాగ్నుల ఆదివారాయణ శాస్త్రిగారు; పొన్న—పూడిపెద్ది వేంకటరమణయ్య గారు; విధిప్రేరేపము—ఒక హైందవయువతీమణి; నీటుణం బెట్లతీర్థనో నీరజామ్మ!; జానకి—భమిడిపాటి రామసోమయాజులుగారు; రహస్యప్రణయము—సముద్రాల వెంకటరాఘవాచార్యులుగారు; అత్తవారిల్లు—అప్పికట్ల సూర్యనారాయణమూర్తిగారు; ఓలుకరాదమ్మా!—హరిత కృతము; హిందువుల స్పృహపరిశీలన—సేపూరి లక్ష్మీనరసయ్యగారు; కలవరము—పి. వి. రమణయ్యగారు; రాజగృహము—కె. నరసింహా

చార్యులు గారు; కాలము—పానుగంటి విజయరాఘవరావుగారు; విరిమలసహకారము—‘మాతలి’; కొనకుడిమాత్ర మికువైకుంఠయాత్ర—పు. సూర్యనారాయణతీర్థులుగారు; మూడవ వజ్రహస్తని బొడ్డపాడుతామ్రశాసనము—మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగారు; ఆవేదన—నరహరిసెట్టి వెంకటరత్నము గారు; డాక్టరు వెంకట్రామయ్య గారు; ఆయుర్వేదము-గృహిణీధర్మములు—దం. సు. అవధానిగారు; జగదంబ—గున్నేపల్లి మృత్యుంజయకవిగారు; అర్థశాస్త్రము-గండి కోట సత్యనారాయణమూర్తిగారు; సూర్యనారాయణరాయాస్తవయము—కో. వేం. కృష్ణమాచార్యులయ్యవారు గారు; అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములం దొకపల్లెటూరు—మాగంటి బాపినీడుగారు; వరతత్త్వమార్గము—కోన వేంకటరాయశర్మగారు; మనచేశములో పెన్నిలు పరిశ్రమ; పుష్పసమయము—వెలగపూడి దానయ్య చౌదరి గారు; ఆంధ్రగ్రంథములపట్టిక; ప్రయాణము—నిడుమోలు కనకసుందరం గారు; కలగూరగంప—ఆర్. కృష్ణస్వామిగారు; శ్రీరామనవమి; గ్రంథస్వీకారము; సాభిప్రాయవిశేషములు; పారవశ్యము—సి. యమ్. శ్యామారావుగారు;

చిత్రములు

త్రివర్ణచిత్రములు:—శూలపాణి, నిరీక్షణము.

సాధారణ చిత్రములు:—పూర్ణానందవిలాసము, బెజవాడ; కీ. శే. కాతా పూర్ణానందా పంతులుగారు, శ్రీకాతా సుబ్బారావుపంతులుగారు, బెజవాడ. ఇతర చిత్రములును.

‘రాజగృహము’ అనువ్యాసమునకు సంబంధించిన చిత్రములు శ్వేతమాస సంచికయందు ముద్రింపబడును.

ప్రస్తుతము పోస్టలు రూల్సు ఏప్రకారము ఆంధ్రపత్రికల విషయమున 0-3-0, భారతీపత్రికల విషయమున 0-3-0 లును రిజిస్టర్డ్ పోస్టుఖర్చు లధికమగుచున్నవి. మీరే ముందుగ సొమ్ము మణియార్డురు పంపిన యీ ఖర్చులు తగ్గును. పి. పి. లు పంపినచో సొమ్ము ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికల నంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.

భారతి ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు పైన కంట్రాక్టువుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రు 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రు 30
డిటా	డిటా	డిటా	1/2 పుటకు ,, 15
డిటా	డిటా	డిటా	1/4 పుటకు ,, 8
3	డిటా	డిటా	1 పుటకు ,, 25
డిటా	డిటా	1/2 పుటకు ,, 13	
డిటా	డిటా	1/4 పుటకు ,, 7	

రిడింగు మాటరుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చార్జి చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

మేనేజరు, “భారతి” తపాలవెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

వృత్తాంతలేఖలు

గుంటూరు
(స్వకీయవిలేఖరి)

కుప్పనవారణ సానము

మే, 11:—మునిసిపాలిటీ కలెక్షన యేర్పాటు జేసిన కుప్పనవారణ ఆసుపత్రి దిశదివాళివృద్ధి గాంచుచున్నది. అచటి డాక్టరుగారు రామిరెడ్డిగారు తమ యొద్దనున్న ఔషధములచే కుప్పన గొప్పరణములను కొద్దికాలములో నమోదుముగ నయము జేయుచున్నారు. ప్రస్తుతియు ఘనము 50 మందివరకు రోగులుగలరు అందరికి కట్టుకొనుటకు ఖర్చుపెట్టెనులు, తినుటకు భోజనము ఉచితముగ నీయబడుచున్నవి. స్థలము చాలక పోవుటచే బతుకును బహిరంగ స్థలములో పాకాలుజేయబడినవి. దూరప్రదేశములనుండిగూడ వ్యాధిపీడితులు యిచటికి వచ్చుచున్నారు వంటకై యిత్తడిసామాను యివ్వబడినది. మా పురపాలకసంఘ ఆరోగ్యధికారిగారు రోగిలయొక్క ఛాయాచిత్రముల దీసికొనుచున్నారని భయంకరరూపుగాను వికృతరూపులుగాను ప్రవేశించిన రోగుల దివ్యశక్తిగల ఆసుపత్రిని వదిలి వెళ్లుచున్నట్లుల చెబుచున్నది.

శ్రీయుతులు జాగ్రత్తగాడి కుప్పనామి చాదరిగారు, చీరుకుర్తి బసయ్య శ్రేష్ఠిగారును ఉద్యమమందు సానుభూతిగలవారై మొదటివారు 15 బస్తాల బియ్యమును రెండవవారు 116 లును ఒకసంగినటుల దెలియపెట్టినది. పట్టణములోని పెద్దలు యీ ప్రదేశమునకుజని కుప్పనవారణోద్యమ మెటుల వృద్ధిగడుచున్నది కన్నులారజూచెదరని దలచుచున్నారు.

40 మందివోటర్లకు ఒక్కడే పన్నును జెల్లించుట, ఇక జిక్కులవ్యవహారము

31 ఎ మార్చి ప్రతిపురపాలక సంఘమునకు కడపటి దినము ఆ తేదిలోగా పట్టణములోని పన్ను చెల్లించు వారలందరు పన్ను జెల్లించితిరనియు లేనియెడల వారిపేర్లు ఏప్రియల్ అఖరుకు తయారుజేయబడు వోటర్లప్రిలిమినరీస్ట్రీలో జేర్చబడవు అందుచే వోటర్లకంటే కవున్సిలర్లకే హడావుడిపెట్టి వారిపార్టీలలోని వోటర్లు పన్నులజెల్లించకపోయిన వారికిమరల వోట్లుపోవునే అయినభయము. అందుచే కొందరుకవున్సిలర్లు మాపట్టణములో సంవత్సరము ఒకనూతనపంచాయత్రీ ద్రోశిరి. వారివోటర్లు జెల్లించవలసిన పన్నుల నాకేజెల్లించినట్లు దెలియపచ్చినది ఆరండల్ పేటలో నొకవార్డు కవున్సిలరుగారు ఒక్కడ ఫాగా 40 మంది కీతీరున పన్నులు తానే జెల్లించెనట. అందుపై మునిపల్ వైస్ చైరుమన్ గారు మీరుచెప్పినవ్యాపకాలలోతమకు చాలసహాయము జేయుచున్నారనియు, యింకాపన్నులు జెల్లించని వోటర్లుగలరనియు వారిపన్నులుగూడ జెల్లించిన త్వరలో ద్రక్ష్యము ఎవరగుననియు లేఖ వ్రాసినటులను దెలియుచున్నది. ఈ 40 మంది కవున్సిలర్ గారు పన్ను జెల్లించుటలో యొద్దేశము వలల తాను అక్కర్లేగానిలచినపుడు వారిని మొహమాటము జెట్టచున్నననియు, వారివోట్లు సంపాదించుటకై యీ యుపాయము వారు జేసినారనియు ఆవార్డులో నొక గొప్పవోటరు కోర్టులో 23-4-26 తేదీన నొక యభియోగము దీసికొనివచ్చి ఇక జిక్కును కోరెను. మునిసిపల్ గారు ఆలలు బదిపేర్లను ప్రెలిమినరీస్ట్రీలో జేర్చుదని చెరుమన్ గారిపై ఇక జిక్కు ఆర్డరు బంపిరి తదుపరి కవున్సిలర్ గారు 29-4-26 న ఇది పరిష్కారమగువరకు ఆవాగ్దేశకలిపు ప్రచురించవద్ద అని మరల నొక ఇక జిక్కు ఆర్డరు చెరుమన్ గారిపై యములు జరిపించిరి 28-4-26 తేదీన కోర్టు మూయబడినది 29-4-26 తేదీన శలవులలో రెండవ ఇక జిక్కు ఆర్డరు వేయబడినటుల దెలియపచ్చినది పర్యవసాన మెటుల జేసినో జూడవలసియున్నది.

నీటివనతి

నీటివనతి యేర్పాటు విషయమై ప్రభుత్వమువారికి మన పురపాలకసంఘమువారికి యుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచు వున్నవియు యిదివరలో వ్రాసియుంటిమి. ఇక వెస్టిగేజ్ కొరకు పురపాలక వర్గమువారు కొంత పయికము ప్రత్యేకించి గూడయుండిరి కాని గవర్న మెంటువారు చేబోలునుండియో లేక చాగ్లమాడినుండియో నీటివనతి యేర్పాటు జేసెదమని యు, కృష్ణానదినుండి యిచ్చటికి దెచ్చుట పురపాలక వర్గమువారి తీర్మానించి చాల దూరమనియు యభిప్రాయ పడి యుండిరి. కాని పట్టణములోని పెద్దలు పిన్నలు అందరు కాళ్ళెముగా అవిచ్ఛయముగా ప్రవహించు ప్రవాహము దెచ్చుటయే మంచిదని చెల్లుచున్నారు. అందుచే పుర

పాలక సంఘసభ్యులు చాలమంది కృష్ణానదినుండి నీటిని దెచ్చుటయే సముజనమని చలచుచున్నారు ఇప్పటికే యొడ్డపన్ను నూటికి 15 రూపాయలవరకు యున్నది. నీటివనతికి యేర్పాటుగావించిన నూటికి 21 రూపాయలవరకు హెచ్చున అది భరించుట దుష్టవను భయముగూడ వారిని విరువలేదు ఇంతలో గవర్న మెంటువారు కవున్సిల్ వారిని నీటివనతికై యొత్తప్రవ్యమును సేకరించగలరో వెంటనే చెల్లవలసినదిగా గోరి యుండిరి. నిన్నజరిగిన మునిసిపల్ సభలో నీయంతయు సర్వకొచ్చెను తాడేపల్లినుండి కృష్ణాదకమును రప్పించుటయే తమకు సమ్యతమనియు ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము అనుకూలముగ నున్నచో ప్రజలెంత యయ్యగలరో కనుగొని చెల్లబడుననియు కొనిపిలువారు తీర్మానించిరి.

నిన్న 4½ గంటలకు మునిసిపల్ సంఘముయొక్క ప్రత్యేకసభ జరిగెను. పురపాలకసంఘ ప్రతినిధిస్థానము జిల్లా ప్రాధమిక విద్యాసంస్థానములో ఖాళీ అయినది. అందుకై యొన్ని కను సభాసమావేశము చేయబడినది.

ఘనమారు ఒకసంవత్సరము క్రిందట వి. సి. హెచ్. జాక్ గారిని ఆస్థానమునకు యెన్నుకొనిరి. కాని వారిపేరు గజటు నందు ప్రచురింపబడలేదు. ఎన్నిక ఖాళీ రాకముందును ఎన్నిక జరుపవలసినదిగా ఆ సంఘపు అధ్యక్షులు చెరుమన్ గారిని యడుగకమనువును జరిగినదిగాన అది కాస్త్రీయము విద్యాసంఘపు కాసనముయొక్క రివన్యూ ప్రకారము కాదనియు, మరల యెన్నిక జరుపవలసినదనియు జిల్లావిద్యాసంఘ అధ్యక్షులు 19-2-28 తేదీన వ్రాసిన యుత్తరముబట్టి నిన్న యొన్ని కలు జరిగెను. తిరిగి వి. సి. హెచ్. జాక్ గారిని గుంటూరు సుబ్రహ్మణ్యంకెట్టిగారు పపాదింప ఇంజనీరు రాజుగారు యను మతింప అందరిచేతను సేకరీనముగ తీర్మానింపబడెను.

అసికా (స్వకీయవిలేఖరి)

యూనియనుబోర్డు

మొన్నయైన ఎన్నికలలో మహమ్మదు లతీఫుఖాన్ సా హెబుగాను అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి
రసూలుకొండ ఫార్మెన్చరుభార్య హత్యకేసు
ఇదివరలో రసూలుకొండ మందుకావ్యవహార ప్రాధానో అనువాడు అచ్చట పార్సీలు, మేడూరి మూర్ఖనారాయణమూర్తిగారి భార్యను హత్యచేసినట్లు పోలీసువాగు వానిపై సేరమాకోపించి ఇచ్చటిరెండవక్లాసు మేజిస్ట్రేటువారివద్దకు ప్రశమ విచారణకై తెచ్చిరి. ఆకేసు మొన్నముగిసినది. ముద్దాయిని ఛార్జీచేసి సెషన్సుకోర్టుకుమిటు చేసిరి

పెద్దపులి మన్యుమని చంపివేయుట

సురదానుండి కొందరు బోయవారు సవారిమోయుచు ఆరణ్య మవ్యనుండి పోవుదారినుండి వచ్చుచుండగా అందొకనిని పెద్దపులి ఆకస్మాత్తుగవచ్చి పట్టుకొనిపోయెనని వార్త తెలిసినది. కాని ఆమరుసటినాడే 2 కడుపికారి పోయి పులిని గొడుతోపేసి చంపెననియు, దానికి గుంసూరు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు బహుమాన మొసగిరి తెలియుచున్నది

తెనాలి (స్వకీయవిలేఖరి)

మ్యూనిసిపాలిటీ

తెనాలి మ్యూనిసిపాలిటీలో నూతన జనాభాప్రకారము జనసంఖ్య 20,000 లకు విందియున్నది. ప్రస్తుతియున్న కాన్సిలర్లసంఖ్య 16 నుంచి 20 వరకు హెచ్చింపవలసియున్నది. వార్డు హెచ్చుచేయవలసియున్నది. ఇట్టిస్థితిలో ప్రస్తుతియున్న వార్డులలో 20 మంది సభ్యులను విభజించి దాని అంగీకారమునిమిత్తం మ్యూనిసిపల్ సభవారు ప్రభుత్వముగాని కోరినటుల తెలియుచున్నది. ఈకోరిక ప్రజల కుపయోగనిమిత్తం చేయబడినది కాదని స్పష్టముగా తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు దీనిని గమనించి ప్రస్తుతియున్న వార్డులను హెచ్చుచేయుటకు తీర్మానింపింతుట ముఖ్యము.

మ్యూనిసిపాలిటీపై దావా

తెనాలి మ్యూనిసిపాలిటీలో రాబోవు పెద్దపెంబరు నెలలో కొన్నియెన్నికలు రానున్నవి. ఈ సంవత్సరము ఓలర్లపట్టి తయారుచేయుటలో విద్యావిషయములో కొత్తగా వేయబడిన పన్నును చెల్లించనివానిపేర్లను తొలగించివారు. ఆటలు చేయుటకు మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలువారికి హక్కు లేదనియు, అట్టిఅఖరు

పట్టిని ప్రచురణయగుండా వుండగలరులకున్న తెనాలి స్పెషల్ మున్సిబుల్ డివిజన్ లో 8 దావాలు వేయబడినవి. రేటుపేయర్ల సంఘము కార్యదర్శిగారు వీరు పన్నును చెల్లించనివారిపేర్లను తొలగించుటకు చెరుమన్ గారికి అధికారియు లేదని ప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయమును తెలియజేసియున్నారు. మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలు వారు యిట్టిపనులను యెందుకు చేయవలసియున్నదో కారణములు దురూహ్యములుగా నున్నవి.

మ్యూనిసిపల్ గరల్సుస్కూల్

తెనాలి కొత్తపేటలోనున్న గరల్సుస్కూలు కొంతకాలముక్రిందట ప్రభుత్వమువారివలన మ్యూనిసిపల్ వారి పరిపాలన క్రింది కివ్వబడినది. ప్రభుత్వమువారి స్వాధీనములో నుండగా పాఠశాలకు మట్టును ఆవరణగోడలు కట్టబడి చాలా ముదుగుగా నుంచివారు. ఇప్పటికి 8 సం||రములకుపైగా ఆవరణగోడలు పడి పోయి పుష్పాధ్యాయులనున్న శ్రీవిద్యార్థులకున్న చాలయిబ్బందిగా నున్నవి. ఆవిషయములో మ్యూనిసిపాలిటీవారు యింతవరకు శ్రద్ధతీసికొనకుండుట కడుశోచనీయును. సామగ్రి యుండి యున్నవి. నివ్వడు కట్టించేయెడల స్వల్పముగా తేలిపోవును రాళ్లన్నియు చోరులు యెత్తుకొనిపోవుట తటస్థించుచున్నవి. రు 400 లులో కాగలదని రు 4000 కావలసివచ్చును. కనుక యీవిషయములో మా నూతనచెరుమన్, వైసుచెరుమన్ గార్లు తగ్గతదవహించి వెంటనే ఆవరణగోడలు కట్టించెదరని నమ్మచున్నాము.

నెల్లూరు (స్వకీయవిలేఖరి)

హిందూమహమ్మదీయ అల్లరులు

మే 11:—హిందువులు ప్రతి అమావాస్యనాడు భజన చేయుట కలదు. అమావాస్యకు ముందు రోజు భజనలు జరుగు ముఖ్యవిధులను తోరణములతోను ఆరచితోను అలంకరించుటయు వాడుక కలదు. అదేవిధముగా నిన్నటిదినము నాయంత్రము పెద్దబజారునందు తోరణములు కట్టుచుండగా తోరణము జారి మహమ్మదీయ బాలనిపైబడెను. ఇంతలో హిందువులు, మహమ్మదీయులును గంపులు గూడిరి మాటలుపెరిగి, జగడములు ప్రారంభమయ్యెను. అయిదారుమందికి దెబ్బలుపడ తగిలినవి. అటుతరువాత 9 ఘంటలకు మావూరి వర్తకులలో పెద్దలగు కొంజేటివారి గడ్డరుకాణమునకు ఘనమారు 100 మంది మహమ్మదీయులు లాటికెట్టుతో విచ్చేసి లోపల ప్రవేశించిరి. కొంత నవ్వుముగ్గినది. ప్రక్కనుందు కాఫీహోటలువారికిని కొంత నవ్వుము కలిగినదని తెలియుచున్నది. ఈసంగతి విని భయపడి షాపులన్నియు మూయబడెను. ఇంతలో పోలీసు వారు వచ్చిరి. రాత్రియంతయు మజల అల్లరులు జరుగకుండ బజారువిధులయందు కాపలాచేయుచుండిరి. ఈదినము ఉదయం నుంచి పోలీసు యిన్స్పెక్టరుగారు విచారణ సలుపుచున్నారు

నేటిదినము ఉదయం అమావాస్య భజన నిర్విఘ్నముగా జరిగినది.

డెప్యూటీమన్

మునిసిపల్ రేటుపేయర్ల సంఘమువారు ప్రెలిమినరీ రోల్ నందుండు అబందరుల విషయము జిల్లాకలెక్టరుగారికి విన్నవించుకొనుటకు డెప్యూటీమన్ కలెక్టియున్నారు.

ఉపాధ్యాయ మహాసభలు

వేంకటగిరి తాలూకా ప్రాథమికోపాధ్యాయ ప్రథమ సమావేశము శ్రీ బత్తెన చెరుమల్ల నాయుడుగారి యాజమాన్యమున నాయుడుపేటలో జరుగును.

నెల్లూరుజిల్లా టీచరు మేనేజర్ల మహాసభ శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారి అధిపత్యమున కోపూరుగ్రామమున జరుగును.

గజ్జికితైలము వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-4-0

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు వికేష బాధను గలిగించుచున్నది. ఈ తైలము నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును. వెలకన్న పోస్తుఖర్చు లభికముగునగాన ఇతరమందులతో కలిపి తెప్పించుకొనుట యుక్తము.

అమృతాంజనం దీపో, మదరాసు -బొంబాయి

జాబులు.

కావలెను

1. సిరిపురపు సూర్యునిగారిచే రచించబడిన 'ఇందుమతి పద్యము' 2. సిరిపురపు పిరరాజుగారిచే రచించబడిన 'సిరి పురపువారి వంశావళి' పద్యకావ్యము, ఈ రెండు గ్రంథములు కాళహస్తి ప్రతులుగాని, లేదా, అచ్చుత్తింపబడి యుండిన యెడల అచ్చు ప్రతులుగాని, తమ పత్రికావదులలో నెవ యొకరినాకు, దొరకునటుల సాయము చేయగలరా?

సిరిపురం రామకృష్ణయ్య,

నూత్రులై జరు, మునిసిపల్ - ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్, కడప.

వదుకుటను నేర్పుట

జరంపురం పట్టణములో మన్నపాలకాలయందు దినము నకు ప్రతిపాఠకాలయందు 40 నిమిషములకాలమును విద్యార్థులకు వదుకుటను నేర్పుచున్నాడు. ప్రతిపాఠకాలమున వెల్లి నేర్పుటకు నెల 1 కి రు 15 ల వేతనముతో ఒక ఉపాధ్యాయుని నేర్పరచియున్నాడు. మొత్తము ఆపట్టణములోనున్న బాలికల పాఠశాలల నన్నింటిలోను 54 రాటములు పనిచేయుచున్నవి. అట్లు తీయబడిన నూలు నెలకు ఘనూరు 10 తులము లునున్నదని మ్యునిసిపల్ ఛైర్మన్ గారు తెలియపరచినారు.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి

శ్రీ కవిమిత్రమండలి-ద్వితీయ సమావేశము

ఆర్యా! శ్రీకవిమిత్రమండలివారి ద్వితీయ సమావేశము మేము నెల 17, 18, 19 తేదీలలో భీమవరమున జరుగును.

మిగిలిన శ్రీ చెన్నాచ్రగడ భానుమాస్త్రి పంతులుగారు ఆశ్చర్యకర వహించుటకు దయతో సంగీతించిరి. ప్రతిదినము ఉదయము 8 గంటల మొదలు 10-30 వరకు "రామకృష్ణాద్వాన వచనము" మండలి సభ్యుల ప్రతేకసభలును ప్రతిసాయంకాలము 4-80 మొదలు పురవందరమున బహిరంగసభలును జరుగును. కావ్యదర్శులు:— వేగేశ్వరి సుందరరామరాజు, ముష్టి లక్ష్మీ నారాయణ, అడవి బాపిరాజుగార్లు.

ఆశ్చర్యకుడు:— తణికెళ్ళ పూర్ణయ్య భీమవరం. 10-5-26.

వారికి తాదేపల్లిగూడెం ప్రియమవద్ద ప్రతిరైలుకును మోటారు బండి సిద్ధముగ నుండును.

అగ్నిప్రమాదము

నంద్యాలగ్రామమునకు ఘనూరు 5 మైళ్లదూరములో (తిమ్మపురం) అను గ్రామమునందు 9-5-26 తేదీ మధ్యాహ్నం 12 ఘంటలనుంచి ఘనూరు 70 పూరిండ్లు, పరశురామశ్రీతి రైలుదొంగి. అందులో నొకయింటియందు, ముగ్గురు వైశ్యులు, ఇంటిలోనుంచి బయటికివచ్చుటకు పీలు లేక ఆయింటిలోనే ముతించిరి. చాలా బీదజనులు భోజనవసతులు లేక అల్లాడుచున్నారు. కొందరు సోదరులు ఈ బీదజనులకు అన్నప్రదాన మొనరిరి. గ్రామమంతయు హాహాకారముగాయున్నది. ఇంతకు పూర్వం 5 రోజులసాడు ఘనూరు 60 ఇండ్లవరకు పరశురామ శ్రీతిరైలునది. మరల ఈతూరి 70 ఇండ్లవరకు ఈవిధముగా దగ్ధమైనందుకు కారణము తెలియకున్నది.

(ఒకవిలేఖరి)

ఇల్లాలు (మొదటిభాగము)

ఇల్లాండ్రవిధుల బోధించుకథ

నూరు నలలు చదువుటకంటె నిది యువతుల కత్యంత శీఘ్రమైనది మన యొకరును, గృహిణులు ప్రతిదినమును చదివి మనవసుచేయలేని గీతవాక్యమునందెదని శేరికరును, యువతీజనులకు మహాపకారక మని యింకొకరును, ఇంక పండిత వర్ణులనులనేకవిధములం బద్యగద్యముల చేర్చినియున్నారు. విద్యాభ్యాసాధికారుల అంగీకారము వడసినది. 170 పుటలు వెల రు. 1-0-0. నలువూరారు.

దంటు లక్ష్మీకాంతకవిగారు

నుద్దనల్లి, చైత్రోలపాస్టు, గుంటూరు.

బాలభట్టోద్యమము

(స్వామభిప్రాయము)

1 ఆవశ్యకత: చెవినిబడ్డ ప్రతికొత్తయ్యద్యమమును చేపట్టి కొలిచినదియు నాట్యమాడి వెంటనే దానిని మరచి మరియొక కొత్తవిషయమును చొటిచ్చుచుండుట మనచేశమున మిగుల పరిపాటియైనది. ప్యారిస్ సంగరమున ఫ్యాషన్లవలెనే మనకంటికి ఉద్యమము లగుపడును. వాటిప్రయోజనమునకై గాక కేవలము పోషణకొరకే లేక పాలిసీ కొరకే చేయుచున్నామా యను సందేహ ముదయింపకమానదు. ప్రయోజన కారణం ఉద్యమము లన్నిటిలో నీ విధముగ గాలియభిప్రాయములకు లోనై మనచేశము మిగుల నష్టపడుచున్న దీ బాలభట్టోద్యమమే.

ప్రపంచమున సేకార్య మొనర్చువలెనన్నను శిక్షణ అని పరము. అనగా కొన్ని యమితవృత్తులకు కట్టుబాటు. ఇట్టి కట్టుబాటులేనిదే ఏసంఘమునను వికమత్యముగాని ఏయద్యమమునకు కాశ్యత లాభముగాని చేయరదు. ఈసంఘశిక్షణ చాలవరకు ఆయాసంఘములందుండు వ్యక్తుల శిక్షణపై నాధారపడియుండును. వ్యక్తిశిక్షణము ప్రతిమానవునకును అత్యవశ్యకము. ఉద్యమములందు కృషి సల్పుటకేగాక సామాన్యజీవిత సౌఖ్యమునకుగూడ యీ వ్యక్తిశిక్షణమని చెప్పవచ్చును. అనగా ప్రతివాడును తనదేహమును మనసును లోబరచుకొని క్రమపద్ధతుల కనుగుణ్యముగా నడుపుకొనుట. ఇట్టిశిక్షణ లేకపోవుట చేతనే మనచేశమునం దేవిషయమును యభివృద్ధి నొందజాలకున్నది ఈశిక్షణము మనయందు లేనందులకనేక యుదాహరణముల నీయవచ్చును మన మనుకొనునదియు ఒకరికి చెప్పవచ్చియు మనమే చేయలేకపోవుట జీవితసౌఖ్యమున కవసరమగు ఆరోగ్యవిధులను పాటించలేకుండుట పదిమందితో నైకమత్యముగ తనమామమమ తగ్గించి కలిసి కృషిసలుపకపోవుట. అవసరగునపుడు స్వసౌఖ్యమును వెనుకనుంచి పరోపకారమునకై ముందుకు దుముకలేకుండుట. స్వశక్తిపై నాధారపడి జీవనాధారమును సంపాదించలేకుండుట. కొవలము రోగమును స్వలాభమును, పాపమును జయింపలేకుండుట మొదలగునవి.

ఇట్టిశిక్షణమును మనకు బాల్యమునుండి యొసగు పద్ధతులన్ని డెట్టియును లేవు. విద్యాభ్యాసా రోపంగ శిక్షణము గుంపు(గ్రూప్ ఆర్ క్లాసు)ల వారిగా నొసగబడి కొంతకాలము నకు నిరుపయోగముగను గాని వ్యక్తివారిగానుండును ఏశిక్షణమైనను వ్యక్తివారిగాను తనంత చాను నేర్చునదియు అయినగాని ఎక్కుడు ప్రయోజనకారి కాజాలదు. ప్రస్తుతమున నాచరణలోనుండు పద్ధతులలో నెల్ల బాలభటశిక్షణ పద్ధతులే యీవిషయమున బాలికలకు శిక్షణ గరపగలుగును. కావున నీయద్యమమును మనచేశపరిస్థితుల కవసరమగు తగు మార్పులతో మన ముపయోగించిన తప్పక మిగుల లాభకారి కాగలదు. ఈ నామాటలయందుండు అర్థము యీబాలభట్టోద్యమమునందు గొంచె మైనను కృషిసలిపినవారికెల్ల రకును యువభవమునం దున్నదియే. ఇట్టి యుద్యమమునుగూర్చి మరచుట మనకుగలట్టినుంచి యువకాళములో నొకదానిని జాగ్రత్తముచేయవలె యగును. (సశేషము)

అఖిలభారత శిష్ట కరణద్వితీయ

మహాసమ్మేళనము - సాలూరు

(1) బరంపురం వాస్తవ్యులశ్రీ జి. భీమరావు పట్నా యుల్లు. బి. ఏ. బి. యల్, మహాశయులు ఆధిపత్యము క్రింద రాబోవు 27 తేదీ గురువారము నానున 28 తేదీ సుక్రవారమునాడును సభ జరుగును. విషయనిర్ధారక సభ 28 తేదీ బుధవారం రాత్రి సమకూడును. బంగారా నాగపురం యిసుపదారి మెయిన్ లైనులోనున్న వినియనగరం జంక్షనునుండి సాలూరునకు బండిపోవును. సాలూరు విశాఖపట్టణము జిల్లాలో చేరియున్నది.

(2) సదరు సమ్మేళనమునం దభిమానముగల జాతీయులెల్లరును ముఖ్యముగ దయచేసి సమ్మేళనము జయప్రదముగ కొనసాగింప ప్రార్థించుచున్నాము.

(3) విషయనిర్ధారకసభలో, పాట్లాను వారెల్లరును 26 తేదీ బుధవారం రాత్రికే దయచేయ ప్రార్థించుచున్నాము. భోజనబసల సదుపాయములు వుచితముగా నొసంగబడును. విడివ్యక్తుల ప్రత్యేక సౌకర్యములకు తలస్థించి చెంబులును, నైటులున్నా, యెనకి వాకే సదుపాయమును జూచుకొనగోరుచున్నాము.

(4) డెలిగేట్లపేర్లను, రుసుము, ఉపన్యాసకుల పేర్లను, ఉపన్యాసక విషయములను, శిష్టకళా ప్రదర్శనమున ప్రదర్శింపబోవు పదర్శనములను, ప్రదర్శకుల పేర్లను, లేక పోటీపరీక్షల యభ్యర్థుల పేర్లను పరీక్షా వివరములను ముందుగా మాకు తెలియజేయ గోరుచున్నాము.

(5) డెలిగేట్లకు తప్ప, మరిదేనికిని రుసుములేదు. డెలిగేటునకు రు. 2-0-0 మాత్రము.

(6) ఏ విషయమును కావలసినను యీ క్రింది చిరువా మాకు వ్రాయుడు.

కొటక్కి సోమన్న

(ప్రధానకార్యదర్శి, ఆహ్వానసంఘము

అ||భా|| శిష్టకరణద్వితీయ మహాసమ్మేళనము, సాలూరు

విశాఖపట్టణం జిల్లా.

నటప్రకాశిక నిధి

ఈ పై నిధికి సహాయముచేయుచున్న పెద్దలు ఈక్రింది ప్రశ్నలగుమనించి తామొనర్చుచున్న సహాయము ఎట్లు వినియోగపడుచున్నది కనుగొని నాటకకళాభిమానులకు తగు సమాధాన మొసగ గోరుచున్నాము.

1. ఈనిధిపేరిట భిక్షుప్రారంభించి ఎన్నిసంవత్సరములైనది తెలుసుకొంటిరా?

2. ఎవరెవరు ఎన్నిప్రదర్శనములు ఎవరెవరి సహాయముచే ఎన్నిపర్యాయములు ఎపుడెపుడు జరుపబడినవో విచారింపితిరా?

3. ఇప్పటి కెంత వికరాదాయము చేకూరినది కనుగొంటిరా?

4. ఈ పై మొత్తముల వివరములు మీరు తెలిసికొనిగాని మియులను యాచించినవారుగాని ప్రకటింపవలసిన బాధ్యత గమనించితిరా?

5. గ్రంథమిప్పటికి ఏస్థితిలోనున్నది మీరు స్వయముగా చూచియున్నారా? ఇదివరలో వచ్చిన భనముతో గ్రంథములోని ఒకభాగమైనను ప్రచురింపబడనందుకు మీరు కారణ మెటుంగ ప్రయత్నించితిరా?

6. ఎట్టి మహోద్యమములకైనను బహువిచక్షణతో భర్తమొనర్చునట్టియు, ఆంధ్రనాటక కళాపోషకులలో ఒకరగు శ్రీయుత మోతే నారాయణరావు జమిందారుగారు కొద్దిరోజులక్రిందట బందరులో వారిసమాజము వారిచే ద్రావడిని పై నిధికిగాను ప్రదర్శింపజేసి, చేకూరిన 500 రూపాయల నీకరాదాయము ప్రభమును గ్రంథకర్తగారి కొసంగి తిరిగి గ్రంథకర్తగారు నిధినిగూర్చియు, పుస్తకమునుగూర్చియు ఇదివరకు చెప్పిన మాటలపై వారు ద్రవ్యమును తిరిగి తీసుకొని, గ్రంథకర్తగారు వ్రాయు గ్రంథమును, సేకరించినది చెప్పిన సామ్యును తీసుకొని ఏలూరు వచ్చినయెడల, ఆవసరమైనవో తమకు మరికొంతభనమువేసి గ్రంథమునుసంపూర్ణ ముగా ప్రచురించెదనని చెప్పగా గ్రంథకర్తగారు అచరించిరేమో మీరు విచారింపితిరా?

7. పుస్తకము పూర్తిచేయు భారము నారాయణరావు గారివంటి వారు వహింప తిరిగి కన్న వారికడనెల్ల ఈ సూతన భిక్ష లేటికో కనుగొంటిరా?

8. అనేక సంవత్సరములనుండి పెక్కు పర్యాయములు వైనిధికొరకు యిట్టి పరిస్థితులలో సహాయ మొనర్చుచున్నటులు గ్రంథమునకు సహాయము చేయుకొలది కీర్తింపబడుచునియా? సహాయము చేయ నిచ్చగింపని నటులు నిరసెంపబడుచునియా? ఇట్టి పరిస్థితులయందు బయలుదేరు శిష్యులకు విమర్శింపబడు నటుల కెట్టి విలువయుండునో మీరు గ్రహించితిరా? లేక ఈ శ్రమబడుట యంతయు పరమార్థమని తలంపితిరా? లేక అంతయు వ్యక్తిప్రయోజనమునకా? పైప్రశ్నలకుతగుసమాధానము త్వరలో ప్రకటింపబట బందరులో వెలువడబోవునను ఈ గ్రంథము విషయమున మా పురప్రతిష్ఠకు సంబంధించినదగుటచే అత్యవసరముగాన అట్లాచరించి మీ ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొన గోరుచున్నాము.

చిట్టా సాంబయ్య

పాపట్ల పురుషోత్తం

సునర్ల వెంకట సుబ్బారావు

మట్టూరి నాగేశ్వరరావు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

విజయవాడయే కేంద్రస్థానము

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు కాపసభయందు చర్చకు వచ్చినప్పుడు కేంద్రముల నుంచుటనుగూర్చియు సెనేటు ఆఫ్ ఇండియా నుంచుటనుగూర్చియు విభలమయిన చర్చ జరిగిన మీదట వాటి ప్రదేశములను నిర్ధారణచేసియున్నారు. అంతటితో నీ చర్చ ముగింపయినది. ఇప్పుడు వ్యాపతి నారాయణరావుగారు తమ విలువగల కాలమంతయు వ్యర్థపుచ్చి వ్యాసములవై వ్యాసములు వ్రాయుటమాడ దొంగలుపడిన అరుణలకు అరపు లా రంభించినట్లు ఆంధ్రవహళాయలకు తోచకపోదు. పీఠోపవర మను విజయవాడయందు విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థాన ముండ కూడదనియు, గుంటూరు సర్వవిధముల తగియున్నదనియు వ్రాయుట తప్ప తగు కారణములను సహేతుకముగా చూపకల కుండిరి. విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధికి తగిన పరిస్థితులు విజయ వాడయందు లేవని వీరు వ్యక్తీకరించుచుండిరి. బెజవాడ పట్టణముయొక్క ప్రాచీనచరిత్ర కొంచమయినను వీరు చూచి యున్నచో పీఠి అభిప్రాయము దురభిప్రాయమని మా నారాయణ రావుగారే సద్దశుండురు. విజయవాడయందు ఎండలు మిక్కుటమనియు, దుమారం జాస్తి అనియు పట్టణము ఇరుకు ప్రదేశమయినదనియు ఏమేమో నిరసనలు సూచించిరి. ఎండ వేడిమి కాంతికిని దుమార మణచుటకును యిక్కడ కృష్ణవేణి మహానది గలను. గుంటూరునందుగల ఎండవేడిమి కాంతికిని మంచినీటిని కడుపార త్రాగుటకు గాని నీటి వసతి ఏమియు లేదన్న సంగతి మఱచిరి కాబోలు. గుంటూరు మండలమున వున్న కవిత్వసాంప్రదాయము యాపట్టణ ప్రాంతమున లేదని వ్రాసిరి గుంటూరుమండలం నిన్న మొన్నటి దనుక కృష్ణా మండలములలోని దనుసంగితి మరచిరి కాబోలు. విజయవాడ ఇంద్ర కీలాగ్నిపర్యతమన తపస్సుచేసి యుండవచ్చుననియు, కనక దుర్గ విజయవాడయందు నివసించుచుండవచ్చుననియు కృష్ణవేణి దాతకాశులు ప్రజ్వల్లెల వచ్చుననియు నారాయణరావుగారు తమ వ్యాసమున వ్రాయుచు వాటి ప్రాముఖ్యతను కనుపరచ లేకపోయిరి. బెజవాడయందు రోగభూయస్యముకాని ఎక్కువ బయళ్లుకాని లేవని వ్రాసిరి. వీరికి బెజవాడపట్టణముయొక్క విశాలమైన బయళ్లు కానపించుమికి విచారణీయము. వీరు ఎంతవర మను తమదృష్టిని తాడేపల్లి క్రిమినల్ సెటిల్ మెంటు ప్రదేశం పయికి ప్రసరింపచేయుచున్నారు. ఆ సెటిల్ మెంటు యందు విశ్వవిద్యాలయ స్థానము సెలకొల్పుట ఎట్టి యోగ్యమో చదు వరులే గ్రహింతురు. విజయవాడయందు విశ్వవిద్యాలయము యొక్క మహాన్నతి ఆదర్శములు పొందుటకు పీఠులుగనూ అని నారాయణరావుగారికి పెద్దసంశయము కలదు. వారి సంశయమును యాచిగవ యంశములతో పూర్తిగా నివారించు కుండురుగాక.

విజయవాడ ఆంధ్రరాష్ట్ర రాజ్యస్థానమునకుగాని విశ్వ విద్యాలయ స్థానమునకుగాని స్థలము చాలదని పొరబాటుచెంద కుండురుగాక. ప్రాధేనరు పాట్రెకు గిడిసు మొదలగువారి నూ తన పురనిర్మాణ సిద్ధాంతముల ననుసరించియే యీ పట్టణము అలరారుచున్నది. బెజవాడలో ఆఫీసులు వర్తకస్థానము లుండును. ఆపురమునకు వెలుపల ఫ్యాక్టరీలు ఏర్పడును. వాని వెనుక నిజాం బండిమీద కొండపల్లివరకు ఏలూరు బండిమీద గన్నవరంవరకు బందరు బండిమీద ఉప్పలూరువరకు, గుంటూరు బండిమీద మంగళగిరివరకు తెనాలిబండిమీద పెదవడ్లపూడివరకు మహాపట్టణము ఉద్యాన నగరముగ ఏర్పడును. ఈభాగముల నన్నిటికి కృష్ణకాయవనల్ల మంచినీటి ఆధారము మురుగుపోవు వసతియు కుడురును. వడ్లమరలు నేతమరలు తాడేపల్లి వైపున కంకిపాడువరకు బండురుతోడ్డు వైపున విశ్వవిద్యాలయ కార్య స్థానములు, ఏలూరు రైలువైపున గోగువారమరలు, బెజ వాడలో ఇనుము సిమ్మెంటుమరలు పీఠుగా యేర్పాటు చేయ వచ్చును

ఉద్యాననగరముత్రములచేత బెజవాడస్థలము చాలదనుట తప్పు ఎటుచూచినను 10 మైళ్ళవరకు పట్టణము వ్యాపించి అక్కడనుండి లోకల్ రైల్వేలో ఉద్యోగస్థులు విద్యార్థులు కూలివాండు రాజ్యస్థానమునకు వచ్చుచుపోవుచు నిర్మలమైన పల్లెటిండ్లలో ఆరోగ్యమైన జలవాయువుల సేవించుచుండురు కాని బెజవాడయందు విశ్వవిద్యాలయ స్థాన మేర్పడిన చెన్న పట్టణమువంటి మరీకూపము ఏర్పడునని తలంచుట నెట్టి.

ఈసంగతు లన్నిటిని పరిశీలన చేసియే కృష్ణానది నీళ్లు తరంగముల ప్రతిఫలించి ఇరుపార్శ్వముల మిరమిలలాడు కనక దుర్గ నివాసమును విజయవాడకే ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆంధ్ర విశ్వ

విద్యాలయ రమామకుట సాభాగ్య మొప్పునుగాని వేరొకతావున కీవిలాస మేర్పడదు. వ్యవసాయము, వర్తకము, దేశసంరక్షణ, ఆగమ, నిర్గమ సాకర్యములు నీటివసతి విచారించినయెడల విజయవాడయే విజయమొసంగుపుర మగుచున్నది.

మ॥ వ॥ గోపాలరావు.

ఆంధ్రక్షత్రియ విద్యార్థి మహాసభ

డి 9-5-26 తేదీని భీమవరపు కోటలో శ్రీ రా జా వత్సనాయి వరాహలక్ష్మి నృసింహరాజుగారి భవనమున శ్రీ యుత దండు నారాయణరాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుప బడిన.

శ్రీ వత్సనాయి సత్యనారాయణరాజుగారి స్వాగతం పవ్యాసానంతరము అధ్యక్షులు విద్యార్థుల కిరవ్యమును గురించి సుమారు 2 గంటలవరకు గంభీరపవ్యాసము నొసంగిరి. విద్యార్థు లీ దేశవిముక్తికి కారకులనియును స్వచ్ఛందమున భావ ములతో సర్వమానస సాధ్రాత్యక్ష్యము సంపాదించవలయుననియు నూచించిరి.

నియమము

ఆంధ్రక్షత్రియ విద్యార్థులయొక్క అభివృద్ధికిని పరస్పర సోదరభావమును పెంపొందించుటకును పాటుపడుటయే యీ సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. ఏంధ్రమయిన కళలకుగాని, శాస్త్రములకుగాని సంబంధించిన విద్యల సభ్యునియగునైన వారు సభ్యులుగా చేరవచ్చును. ప్రతిసభ్యుడును, ప్రతిపంత్సర్వమును రు 0-4-0 లు చందాను యివ్వవలయును. ఈసంఘ యుద్దేశ మునందు సానుభూతి కలిగిన క్షత్రియేతర విద్యార్థులను కూడా గౌరవసభ్యులుగా చేర్చుకొనవచ్చును.

(ఎ) ఈ సంఘ వ్యవహారములను పరిపాలించుటకు ఒక అధ్యక్షునిను, ఇద్దరు కార్యదర్శులను, 15 గురుకు మించని పాలకవర్గమును ఎన్నికలమూలమున సా లీ నా నియమింప వలయును.

(బి) కార్యదర్శులలో నొకరు కోశాధ్యక్షుడుగా నుండ వచ్చును.

(సి) ఏకారణముచేతనైన సాలీనా యెన్నికలు జరుగని యెడల తిరిగి ఎన్నికలు జరుగువరకు వెనుకటి సభ్యు లీ అధికారమును కలిగియుండురు.

(డి) పాలకవర్గముయొక్క సంఘ వ్యవహారములను జరు పుటకు కనీసము 5 గురు సభ్యులైన నుండవలయును.

ఉదయం 8 గంటలు మొదలు 12 గంటలవరకు సభ జయప్రథముగా జరుపబడినది. శ్రీ పెనుమత్సే సత్యనారాయణ రాజుగారు, అల్లూరి రామకృష్ణయ్యరాజుగారు శ్రీ దంతులూరి సవ్యాసరాజుగారు శ్రీసయ్యపరాజు వెంకట్రాజు గారును శ్రీ వత్సనాయి నీలాదిరాజు గారును గంభీరపవ్యా సముల నిచ్చిరి. ఈసభను శ్రీ దాట్ల వెంకటసుబ్బారాజు గారు, ముందుసంవత్సరము పెద్దాపురం తాలూకా వీరవరము లో జరుపుటకు ఆహ్వానించిరి.

రాబోవు సంవత్సరమునకు ఈక్రిందివారిని పాలకవర్గము గా యెన్నుకొనుట యుచునది.

అధ్యక్షుడు:— శ్రీ వత్సనాయి సత్యనారాయణరాజు గారు బి. ఏ. క్లాసు, తుని.

కార్యదర్శులు:— శ్రీ తిరుమలరాజు లక్ష్మీనారాయణ రాజుగారు బి. ఏ. క్లాసు, విజయనగరము.

శ్రీ ఇందుకూరు సత్యనారాయణరాజుగారు తుని.

రాజపుత్ర సమాజ ద్వారక వార్షిక సభ

ఈసభ తునితాలూకా భీమవరపుకోట గ్రామములో శ్రీ రాజా వత్సనాయి వరాహస్థానింహ గజపతిరాజు బహు ద్దర గారి భవనమున శ్రీ రాజా పూసపాటి లక్ష్మీ నృసింహ రాజు బహద్దరవారి యధ్యక్షతక్రింద ఈనెల 8 తేదీ ఉద యము 9 గంటలకు ప్రారంభింపబడి యీ దిగువ కార్యక్రమము జరుపబడినది.

క్రొధసంవత్సరపు తాలూకు సమాజపు ఆదాయ వ్యయ పట్టికకార్యదర్శిచే జరుపబడి ఈసభవారిచే నామోదించబడినది.

రాబోవు సంవత్సరము ఈసభ పెద్దాపురం తాలూకా వీరవర వాస్తవ్యులు శ్రీయుత దాట్ల వెంకట సుబ్బారాజుగారిచే నామోదించబడినది.

పెనుమత్సే రామచంద్రరాజు,

కార్యదర్శి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ నెల మేనెల 13-వ తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు

నసియాలు కా 1-8 రు 49 0 0 మొదలు 56 0 0 వరకు		
వియ్యముజస్తాలు		
మనుమ తెనాలిని ,, 48 గంట రు 12 8 0 13 0 0		
నెల్లూరిని ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0		
నీలి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0		
కాగులు రా. 164 బస్తా 1-8 ,, 8 12 0 9 0 0		
నెల్లూలు ,, ,, 20 0 0 24 0 0		

2. ధాన్యము పప్పులు

చందలు బస్తా 1-8 రు 205 ,, 11 8 0 12 8 0		
నెనగలు ,, డిటా ,, 12 8 0 13 8 0		
నెనలు ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0		
మినుములు ,, డిటా ,, 16 16 0 0 0 0		
ఉలము ,, ర 164 ,, 8 8 0 9 0 0		

3. నూనెవస్తువులు

మవ్వలనూనె కా 1-8 ,, 150 0 0 152 0 0		
నెల్లూ మ 1-8 ,, 14 0 0 25 0 0		
కొండాపురం నెనగనకకా 1-8 ,, 58 0 0 59 0 0		
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 54 0 0 55 0 0		
నెనగనకనూనె కా 1-8 రు 180 మొ. కానూనె 126 0 0		
అమడము కా 1-8 ,, 92-8-0 93-0-0		

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాంతకనుపు కా 1-8 ,, 75 0 0 80 0 0		
కూరకనుపు ,, ,, 35 0 0 40 0 0		
మిరకకాయలు(గుంటూరిని) కా 1-8 ,, 115 0 0 120 0 0		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమంద ములుగు 1-8 రు 40,45		
కాళహ స్తిపాయకట్టు ,, ,, 50,55		
తెల్లము కా 1-8 రు 40 0 0 60 0 8		
చింతమండ కా 1-8 ,, 24 0 0 50 0 0		

ఇనుము.

కట్టారకం కా 1-8 ,, 81,0 0 88 0 0		
చదరం ,, 82 0 0 87 0 0		
రవుండ ,, 80 0 0 82 0 0		

6. లోహములు

నండి 100 కుంటుక ,, 68 0 0 70 0 0		
బంగారము, కులము 1-8 ,, 21 4 0 21 8 0		
సవరము 1-8 ,, 18 8 8		
ఇత్తడి కా 1-8 ,, 265 0 0 268 0 0		
రాని డిటా ,, 264 0 0 268 0 0		
అస్కాచక్కెర 226 కా 1 గంట ,, 88 12 0 84 12 0		

7. దూది

బోండాచిక్కుకాయ 1-8 రు 8 0 0		
కల్పాడు దూది ,, ,, 0 0		

8. నూలు

పుట్టూరు యేనుగ నం 8 1/2 నెల్లె 1-8 ,, 6 0 0		
కూళియేనుగ నం 20 ,, 7 8 0		
నం 20 బెన్ని పింహా యాతె ,, 8 0 0		
నం 22 ,, ,, 8 2 0		
నం 12 1/2 బెన్ని సర్కసు ,, 6 8 0		
నం 14 1/2 ,, ,, 7 0 0		
నం 12 1/2 ఆరెన్సు ,, 6 0 0		
నం 12 1/2 పాంకేడి ,, 6 4 0		
నం 14 1/2 ,, ,, 6 6 0		
నం 12 1/2 క్విక్ కృష్ణ ,, 5 13 0		
నం 14 1/2 ,, ,, 6 2 0		
నం 10 1/2 కోయంబుత్తూరు ,, 5 8 0		
నం 12 1/2 ,, ,, 6 4 0		
నం 14 1/2 ,, ,, 6 11 0		
నం 12 1/2 గోక ,, 6 2 0		
నం 20 గోక ,, 7 10 0		

అమృతాంజనము

దక్కనిదబ్బితో నవా సినా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో. 6. 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క విస్తృతములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేర్లు వ్రాయబడినవి 85000 శబ్దములకు అర్థములు
కాను ఇది ఇచ్చుచో వైద్యశాస్త్ర నిపుణులు, పర్యవేక్షకులబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కరలేదు. క్యాబినెట్ లెండు వెల 3-4-0 లు.
“భసప్రదీపిక” అను ఖనిజభస్మరాజము ఇందు సమస్త ఖనిజములు కుడిచేసి భస్మములు చేయు యా
నాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు తు 1 కి రు. 500 కియ్యతుగల భస్మములు
కూడ గలవు. క్యాబినెట్ లెండు వెల రు. 2-0-0
2454 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

మీ జీవితరహస్యము జీవితరహస్యము మీ భవిష్యజీవితరహస్యము

అంజనాలయము

లోనే తెలిసికొని ఆయత్తపడుడు! అనందించుడు. కష్టముఖములు, భోగైశ్వర్యములు, విద్యాబుద్ధులు,
జయాపజయములు వేయేల మీ జీవితరహస్యమంతయు అంజనాలయమున గన్నులకు గట్టినట్లు ప్రదర్శింపబడును.
వ్రాసిపంపబడును. జాతకములున్నవారు, జాతకములు వ్రాసిపంపవలెను లేనివారు తొమ్మిది అక్షరములు వ్రాసి
పంపినచాలును. జీవితరహస్యకోధన ప్రశ్నకు ర్వు 1-0-0 ముందుగా మణియార్జన చేయవలెను తక్కిన వివరములు
వ్రాసిన తెలుపుదుము

వి. యస్. యస్. శర్మ, అంజనాలయము, రాజమండ్రి.

మొసూరు పాశ్యపు వెంకటాచలపండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో నొకటియగు, Rdeg Trade Mar

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

(5) మ. ఎస్. శ్రీనివాసన్, సాత్ స్త్రీలు తిరుక్కణ్ణన్ కోవిత్, పోస్టు కివలూరు. జిల్లా తంజావూరు,
కీరు వ్రాసినది.
తమరినుండి జాన్ నెలలో రప్పించిన మాత్రలు చాల గుణకారలని తెలియవచ్చియున్నవి. కావున దయ
చేసి 2 సీసాలు కస్తూరిమాత్రలను 2 సీసాలు గోరోజనమాత్రలను బంప ప్రార్థన.
(6) మ. డి. వి. కస్తూరిరాజు, టైప్రిస్టు, ఇన్ క్వారాన్టీస్, తిరుచినాపల్లి. పేరు వ్రాసినది.
తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను 5 సంవత్సరములనుండి నాడుచున్నాను. అవి దివ్యమధమని
తెలియవచ్చినది. వాటివన అన్ని జ్వరములు గుణము కలుగును. వెల పరపముగను, గూ మత్స్యధిముగను, ఉం
డటవలన మాప్రాంత్యమువారు అధికముగా దీనినే నాడుచున్నారు. ఇప్పుడు 12 సీసాలను బంపగోరుచున్నాను
(7) మ. పి. సుబ్రహ్మణ్యం కేరాఫ్ బండ్ల వీరాస్వామి రావూరు పేట, పోస్టు పేటపాలెం, జిల్లాగుంటూరు
పేరు వ్రాసినది. వెనుక తమరు పంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాల బాగా పనిచేసినవి. గావున అనేకులు వచ్చి కొను
చున్నారు. వెంటనే 75 సీసాలను బంపగోరుచున్నాను.
(8) మ. వీరేశాడ రఘునాథు పోస్టు, కోలూరు. పేరు వ్రాసినది.
లోకప్రఖ్యాతమైన అనేకరోగములను గుణపరచ గల తమ లోకామయహర కస్తూరి మాత్రల సీసా 12 ను వి. పి. చేయ
పొందించుచున్నాను.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మొసూరు.

ది ఆంధ్ర కర్తాగారము లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు స్కీము స్థాపించుచున్నాము

50000 షేర్లు షేరు వకటింటికి 10 రూపాయలు మాత్రము.

ఇప్పటికి కొన్ని షేర్లు అమ్మితిమి, షేర్లుగావలసినవారు త్వరలో దీనుకొనవలెను. ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు
స్కీము స్థాపించుటవలన షేర్లదారులకు, ఎక్కువ లాభము గలుగును.
క్రొత్త షేర్లు వేయించుటకు, అన్ని జిల్లాలలోను, ద్వితీయ స్థానములలోను, రంగూను, సింగపూరు వగయ
రాలలోను ఏజంట్లుగావలయును. ఏజంట్లు పంచికమీషను యివ్వబడును
షేర్లకాని, ఏజంటుడబ్బికాని, మాకంపెనీ యింజనీయరు, యం. జి. రాజుగారికి వ్రాయవలయును,
పోస్ట్ ఆఫీసు గంటూరు, నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావు,
M. A. (Hons), L. L. B, Edin Bar-at-Law. మేనేజరు డైరక్టరు.

భారతీయ విప్లవోద్యమచరిత్ర

గ్రంథకర్త:—సబ్బి పీసు వెంకటసుబ్రహ్మ్య కృష్ణా
రావుగారు.
ప్రకాశకులు:—మద్రాసు అమృతాంజనముగారు, సంపా
దకుడు “కాంగ్రెస్” పత్రిక.
భారత స్వరాజ్యసిద్ధికి విప్లవయోధు లనలంబించిన ఆ
ద్యుత సాహసచర్యల వర్ణింపు శుభ్రగ్రాహిత్రము జదివినచో
హింసాపవతుల నిరర్థకత బోధపడును.
ఒక అణా బిళ్లను పంపినయెడల పుస్తకమును బడయ
గలరు.
వలయువారు:— మేనేజరు “కాంగ్రెసు”
సీతానగరం, (వయా) కొవ్వూరు అని వ్రాయవలెను.

ప్రకృతి వైద్యశాల

రాజమహేంద్రవరం

ఇచ్చట లూయీకా నేగారి తొటి స్నానములు,
జన్మ, నీవ్. మాక్ డైడను మొదలగువారి ప్రకృతి సాధన
ములు, రంగుల వైద్యము మొదలగు వైద్యములద్వారా
సమస్త వ్యాధులును సులభముగా కుదర్చబడును. గోదావరి
తీరమున రోగుల కనుపై నచోడ యేర్పాటుచేయబడినది.
రోగులకు కావలసిన సమస్త సదుపాయములును చేయ
బడును. రాజమహేంద్రవరమున పండ్లు మొదలగు ఆహార
పదార్థములు విరివిగా దొరకగలవు సలహాన హాయము నపే
క్షించువారు యీ దిగువవారికి వ్రాసికొనిన జవాబు బడ
యగలరు. ఈ త్రుమతో ఒక అణాబిళ్ల పంపవలెను
గరిమెళ్ల కోడండరామయ్య
ఆనందవీరేశం రాజమహేంద్రవరం

ప్రాచీన వైద్యగ్రంథములు

శరభరాజీయము:— బసవరాజీయము ఫం టి
వైద్యగ్రంథము. శరభరాజప్రణీతము. సులభతెలిసి మంచి
యోగములుకలవు. సగముధరము అమ్ముచున్నాము. వెల 0-2-0
కూటముద్గరము:— మాధవపండిత రచితమైన
వైద్యగ్రంథము. తెలుగుటీకతో వెల 0-4-0
చారుచర్య:— భోజరాజకృతచారుచర్యకు తెలుగు
సంగ్రహము. తిక్కన కాలమునాటిది. ఆరోగ్యవిధులను బల
పును. వెల 0-4-0
మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల,
కృష్ణాజిల్లా.

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుతారము
పథ్యము లేదు. విచిత్రాకారో పనిలేదు. మూడుపూరి
లలో తప్పక గుణము కనబడును. ఒకడబ్బాలో న్యాధినిర్మూల
మగును. రాజకుటుంబముల నిమితిమీరి కనిపెట్టబడినది. వెల
డబ్బా 2-4-0. దీనికనుపానము రంగులైయు కొన్ని 0-0-0
రెండును ప్యాకింగువగైరా ఖర్చులో 0-0-0. 2482
గంధర్వ ఫార్మసీ రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.